

**Jednostkowe
Sprawozdanie Finansowe
Banku Pekao S.A.
za rok zakończony dnia
31 grudnia 2014**

Spis treści

Rachunek zysków i strat	3	31. Inwestycje w jednostkach zależnych	101
Sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	4	32. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.....	103
Sprawozdanie sytuacji finansowej.....	5	33. Wartości niematerialne	104
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6	34. Rzeczowe aktywa trwałe.....	107
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8	35. Nieruchomości inwestycyjne.....	109
1. Podstawowe dane o Banku	10	36. Inne aktywa	110
2. Przejęcie przez Bank Pekao S.A. Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. Mikołaja Kopernika	10	37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	110
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	12	38. Zobowiązania wobec innych banków	111
4. Istotne zasady rachunkowości.....	12	39. Zobowiązania wobec klientów	112
5. Zarządzanie ryzykiem.....	32	40. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych.....	112
6. Działalność powiernicza	68	41. Rezerwy	113
7. Działalność maklerska	68	42. Pozostałe zobowiązania	114
8. Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	70	43. Programy określonych świadczeń	114
9. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat.....	71	44. Płatności na bazie akcji.....	116
10. Przychody z tytułu dywidend	71	45. Leasing operacyjny i finansowy	120
11. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.....	71	46. Zobowiązania warunkowe.....	121
12. Zyski (straty) na sprzedaży.....	72	47. Kapitał zakładowy	126
13. Ogólne koszty administracyjne.....	72	48. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego.....	127
14. Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	73	49. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych	128
15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto.....	73	50. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	128
16. Utrata wartości.....	74	51. Transakcje repo oraz reverse repo.....	144
17. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	76	52. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”) 145	
18. Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.....	76	53. Zdarzenia po dacie bilansu.....	145
19. Podatek dochodowy	76	Załącznik nr 1.....	I
20. Zysk netto przypadający na jedną akcję	80	Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od 1 stycznia 2014 roku.	I
21. Dywidendy zaproponowane do wypłaty	80	Załącznik nr 2.....	III
22. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym	81	Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.	III
23. Należności od banków.....	82	Załącznik nr 3.....	IV
24. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.....	83	Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.....	IV
25. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	84	Załącznik nr 4.....	VII
26. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	89	Słowniczek	VII
27. Rachunkowość zabezpieczeń	90		
28. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	97		
29. Reklasyfikacja papierów wartościowych	99		
30. Aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana	100		

Rachunek zysków i strat

(w tys. zł)

	NOTA	2014	2013
Przychody z tytułu odsetek	8	6 038 827	6 496 123
Koszty z tytułu odsetek	8	-1 704 323	-2 185 599
Wynik z tytułu odsetek		4 334 504	4 310 524
Przychody z tytułu prowizji i opłat	9	2 329 292	2 415 501
Koszty z tytułu prowizji i opłat	9	-496 804	-504 204
Wynik z tytułu prowizji i opłat		1 832 488	1 911 297
Przychody z tytułu dywidend	10	153 548	143 779
Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	11	431 468	456 378
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	27	-17 247	-17 423
Zyski (straty) na sprzedaży:	12	271 413	305 139
kredytów i innych należności finansowych		18 579	-67
aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i utrzymywanych do terminu wymagalności		252 858	308 355
zobowiązań finansowych		-24	-3 149
Dochody z działalności operacyjnej		7 006 174	7 109 694
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe	16	-541 369	-622 971
kredytów i innych należności finansowych		-553 805	-631 837
zobowiązań pozabilansowych		12 436	8 866
Wynik z działalności finansowej		6 464 805	6 486 723
Ogólne koszty administracyjne	13	-2 920 605	-2 911 645
wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze		-1 730 154	-1 678 609
pozostałe koszty administracyjne		-1 190 451	-1 233 036
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	14	-308 384	-326 663
Wynik z tytułu pozostałych rezerw		-1 381	13 831
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	15	34 179	85 493
Koszty z działalności operacyjnej		-3 196 191	-3 138 984
Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	17	-	69 972
Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	18	1 491	18 689
Zysk brutto		3 270 105	3 436 400
Podatek dochodowy	19	-607 839	-636 400
Zysk netto		2 662 266	2 800 000
Zysk na akcję (w zł na akcję)	20		
podstawowy za okres		10,14	10,67
rozwodniony za okres		10,14	10,67

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 147 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

(w tys. zł)

	NOTA	2014	2013
Zysk netto		2 662 266	2 800 000
Inne składniki całkowitych dochodów			
Pozycje, które są lub mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat			
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-69	-150
Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		482 126	-557 838
Skutki wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	27	168 109	34 832
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które są lub mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	19	-123 545	99 371
Pozycje, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat			
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych	43	-44 212	-41 504
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	19	8 400	7 886
Inne składniki całkowitych dochodów (netto)		490 809	-457 403
Całkowite dochody razem		3 153 075	2 342 597

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 147 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

(w tys. zł)

	NOTA	31.12.2014	31.12.2013
AKTYWA			
Kasa, należności od Banku Centralnego	22	9 226 249	4 191 223
Weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym		165	230
Należności od banków	23	7 215 362	7 653 801
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	24	513 078	188 377
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	25	4 464 894	1 999 346
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	26	111 389 077	100 569 013
Instrumenty zabezpieczające	27	470 822	250 186
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	28	24 572 130	34 845 508
1. Dostępne do sprzedaży		23 048 190	32 956 784
2. Utrzymywane do terminu wymagalności		1 523 940	1 888 724
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	30	31 952	32 587
Inwestycje w jednostkach zależnych	31	857 513	793 113
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	32	29 427	29 427
Wartości niematerialne	33	601 673	601 571
Rzeczowe aktywa trwałe	34	1 525 593	1 564 688
Nieruchomości inwestycyjne	35	23 802	25 981
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		674 378	777 715
1. Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 881	97 549
2. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	672 497	680 166
Inne aktywa	36	2 726 716	1 763 864
AKTYWA RAZEM		164 322 831	155 286 630
PASYWA			
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	22	971	985
Zobowiązania wobec innych banków	38	3 129 856	4 754 732
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	24	591 311	309 742
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	25	4 422 292	2 054 385
Zobowiązania wobec klientów	39	126 381 270	119 868 743
Instrumenty zabezpieczające	27	1 484 428	1 007 884
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane		-	2 084
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	40	2 819 713	2 240 452
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		66 412	-
1. Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		66 412	-
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		-	-
Rezerwy	41	436 952	391 396
Pozostałe zobowiązania	42	1 602 382	1 807 524
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		140 935 587	132 437 927
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	47	262 470	262 470
Pozostałe kapitały	48	20 462 508	19 970 192
Wynik z lat ubiegłych i roku bieżącego	48	2 662 266	2 616 041
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		23 387 244	22 848 703
PASYWA RAZEM		164 322 831	155 286 630

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 147 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(w tys. zł)

	POZOSTAŁE KAPITAŁY								WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	RÓŻNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK DZIAŁAJĄCYCH ZA GRANICĄ	POZOSTAŁE		
Nota	47	48							48	
Kapitał własny na 1.01.2014	262 470	19 970 192	9 137 221	1 937 850	8 610 711	49 713	1 238	233 459	2 616 041	22 848 703
Opcje menadżerskie	-	-332	-	-	-	-	-	-332	-	-332
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-332	-	-	-	-	-	-332	-	-332
Całkowite dochody	-	490 809	-	-	-	490 878	-69	-	2 662 266	3 153 075
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-35 812	-	-	-	-35 812	-	-	-	-35 812
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	390 522	-	-	-	390 522	-	-	-	390 522
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	136 168	-	-	-	136 168	-	-	-	136 168
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-69	-	-	-	-	-69	-	-	-69
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	-	2 662 266	2 662 266
Podział wyniku za rok ubiegły	-	1 839	-	-	1 839	-	-	-	-2 616 041	-2 614 202
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 614 202	-2 614 202
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	1 839	-	-	1 839	-	-	-	-1 839	-
Kapitał własny na 31.12.2014	262 470	20 462 508	9 137 221	1 937 850	8 612 550	540 591	1 169	233 127	2 662 266	23 387 244

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 147 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)

(w tys. zł)

Nota	POZOSTAŁE KAPITAŁY								WYNIK Z LAT UBIEGŁYCH I ROKU BIEŻĄCEGO	KAPITAŁ WŁASNY RAZEM
	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	POZOSTAŁE KAPITAŁY RAZEM	PREMIA EMISYJNA	FUNDUSZ OGÓLNEGO RYZYKA BANKOWEGO	POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	ROZNICE KURSOWE Z PRZELICZENIA JEDNOSTEK DZIAŁAJĄCYCH ZA GRANICĄ	POZOSTAŁE		
	47	48							48	
Kapitał własny na 1.01.2013	262 470	19 699 944	9 137 221	1 737 850	8 073 570	506 966	1 388	242 949	2 754 196	22 716 610
Opcje menadżerskie	-	-9 490	-	-	-	-	-	-9 490	-	-9 490
Realizacja opcji (emisja akcji)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycena opcji menadżerskich	-	-9 490	-	-	-	-	-	-9 490	-	-9 490
Całkowite dochody	-	-457 403	-	-	-	-457 253	-150	-	2 800 000	2 342 597
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych (netto)	-	-33 618	-	-	-	-33 618	-	-	-	-33 618
Wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (netto)	-	-451 849	-	-	-	-451 849	-	-	-	-451 849
Wycena instrumentów finansowych zabezpieczających (netto)	-	28 214	-	-	-	28 214	-	-	-	28 214
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-150	-	-	-	-	-150	-	-	-150
Zysk netto za okres	-	-	-	-	-	-	-	-	2 800 000	2 800 000
Podział wyniku za rok ubiegły	-	736 031	-	200 000	536 031	-	-	-	-2 938 155	-2 202 124
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 202 124	-2 202 124
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	-	736 031	-	200 000	536 031	-	-	-	-736 031	-
Pozostałe	-	1 110	-	-	1 110	-	-	-	-	1 110
Sprzedaż udziałów w spółce zależnej PJSC UniCredit Bank	-	1 110	-	-	1 110	-	-	-	-	1 110
Kapitał własny na 31.12.2013	262 470	19 970 192	9 137 221	1 937 850	8 610 711	49 713	1 238	233 459	2 616 041	22 848 703

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 147 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Jednostkowy rachunek przepływów pieniężnych

(w tys. zł)

	NOTA	2014	2013
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
Zysk netto		2 662 266	2 800 000
Korekty razem:		-7 850 295	3 907 963
Amortyzacja	14	308 384	326 663
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		-254 181	-309 771
Wynik z tytułu odsetek	8	-4 334 504	-4 310 524
Przychody z tytułu dywidend	10	-153 548	-143 779
Odsetki otrzymane		5 992 479	6 472 712
Odsetki zapłacone		-1 702 899	-2 400 915
Podatek dochodowy		500 501	644 593
Podatek dochodowy zapłacony		-560 903	-761 742
Zmiana stanu należności od banków		369 169	-754 653
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu		-324 682	426 409
Zmiana stanu aktywów z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		-2 465 548	651 231
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz weksli uprawniających do redyskonta w Banku Centralnym		-10 816 973	-5 989 753
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych		-1 309 492	-814 455
Zmiana stanu pozostałych aktywów		-1 078 837	807 163
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		-1 624 042	-1 549 937
Zmiana stanu zobowiązań przeznaczonych do obrotu		281 569	63 164
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		2 367 907	-575 111
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		6 527 021	11 925 633
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych		-282	15 615
Zmiana stanu rezerw		45 556	17 906
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań		383 010	167 514
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		-5 188 029	6 707 963
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		407 982 722	434 071 335
Zbycie akcji i udziałów jednostkach zależnych		-	671 287
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych		407 118 305	432 440 412
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		6 503	2 178
Dywidendy otrzymane	10	153 548	143 779
Inne wpływy inwestycyjne		704 366	813 679
Wydatki z działalności inwestycyjnej		-395 804 957	-439 094 200
Nabycie akcji i udziałów w jednostkach zależnych		-64 400	-
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych		-395 488 961	-438 887 775
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	33, 34	-251 596	-206 425
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		12 177 765	-5 022 865

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 147 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie przepływów pieniężnych (cd.)

(w tys. zł)

	NOTA	2014	2013
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z działalności finansowej		5 876 940	3 649 300
Emisja dłużnych papierów wartościowych	40	5 876 940	3 649 300
Wydatki z działalności finansowej		-7 928 366	-7 538 847
Wykup dłużnych papierów wartościowych	40	-5 314 164	-5 336 723
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-2 614 202	-2 202 124
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		-2 051 426	-3 889 547
Przepływy pieniężne netto razem		4 938 310	-2 204 449
w tym: zmiana środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		181 857	7 245
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		4 938 310	-2 204 449
Środki pieniężne na początek okresu		10 615 031	12 819 480
Środki pieniężne na koniec okresu	49	15 553 341	10 615 031

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 10 do 147 oraz Załączniki przedstawione na stronach od I do VII stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające

(w tys. zł)

Niniejsze Noty objaśniające stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

1. Podstawowe dane o Banku

Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna („Bank Pekao S.A.” lub „Bank”) z siedzibą Centrali w Warszawie, 00-950, przy ul. Grzybowskiej 53/57 jest bankiem zorganizowanym w formie spółki akcyjnej działającej na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustawy Prawo Bankowe oraz przepisów Kodeksu Spółek Handlowych i postanowień Statutu Banku.

Bank został wpisany do rejestru handlowego w dniu 29 października 1929 roku na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie i funkcjonuje nieprzerwanie do dnia dzisiejszego.

Bank Polska Kasa Opieki Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie jest wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS: 0000014843.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000010205.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Bank Pekao S.A. stanowi część Grupy Kapitałowej Banku UniCredit S.p.A. z siedzibą w Rzymie, Włochy.

Akcje Banku są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW). Papiery wartościowe Banku znajdujące się w obrocie na rynkach regulowanych są klasyfikowane w branży bankowej.

Bank Pekao S.A. jest uniwersalnym bankiem komercyjnym oferującym szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na finansowych rynkach zagranicznych, świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług szczegółowo określonych w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych polskich, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych.

2. Przejęcie przez Bank Pekao S.A. Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. Mikołaja Kopernika

Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) z dnia 5 grudnia 2014 r. Bank (jako przejmujący) przejął Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo – Kredytową im. Mikołaja Kopernika („SKOK Kopernik”) z dniem 22 grudnia 2014 r., a tym samym wszedł we wszystkie jej prawa i obowiązki. Przejęcie SKOK Kopernik nie wiązało się z przekazaniem zapłaty przez Bank. Przedmiotem działalności przejętej Kasy było m.in. gromadzenie środków finansowych i realizacja programu systematycznego oszczędzania, udzielanie pożyczek i kredytów swoim Członkom, przeprowadzenie na ich zlecenie rozliczeń finansowych.

Decyzja KNF miała na celu zapewnienie bezpieczeństwa środków zgromadzonych w przejmowanej SKOK Kopernik i została podjęta zgodnie z art. 74c ust. 4 Ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo – kredytowych („Ustawa o SKOK”). Zgodnie z tym artykułem, w przypadku braku możliwości przejęcia kasy przez inną kasę, KNF uwzględniając potrzebę ochrony stabilności rynku finansowego i bezpieczeństwa środków zgromadzonych na rachunkach kasy może podjąć decyzję o przejęciu kasy albo o przejęciu wybranych praw majątkowych lub zobowiązań kasy przez bank krajowy, za jego zgodą albo decyzję o likwidacji kasy.

Proces przejęcia i restrukturyzacji SKOK Kopernik przebiega przy wsparciu finansowym oczekiwanym do otrzymania od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego („BFG”) na podstawie art. 20g Ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Zarząd BFG zadeklarował możliwość udzielenia Bankowi wsparcia w formie dotacji na pokrycie różnicy między wartością przejmowanych praw majątkowych i zobowiązań z tytułu środków gwarantowanych na rachunkach deponentów SKOK Kopernik i gwarancji pokrycia strat wynikających z ryzyka związanego z przejmowanymi prawami majątkowymi lub zobowiązaniami SKOK Kopernik.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ujęte wartości godziwe możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań zostały przedstawione w poniższej tabeli.

NAZWA POZYCJI	
Kasa, należności od Banku Centralnego	5 714
Należności od banków	30 425
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	23 898
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	235 503
Wartości niematerialne	5 111
Rzeczowe aktywa trwałe	4 711
Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 892
Inne aktywa	5 937
AKTYWA RAZEM	313 191
Zobowiązania wobec klientów	405 179
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 425
Rezerwy	1 963
Pozostałe zobowiązania	6 510
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	416 077
AKTYWA NETTO RAZEM	-102 886

W wyniku połączenia Bank rozpoznał wartość firmy w wysokości 960 tys. złotych, skalkulowaną jako różnica pomiędzy kwotą netto możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań (-102 886 tys. złotych), a kwotą oczekiwanej dotacji z BFG (101 926 tys. złotych). Wartość firmy wynika z możliwości osiągnięcia dodatkowych korzyści z tytułu przewidywanych synergii związanych z rozbudowaniem sieci dystrybucji. Jednocześnie rozpoznane zostały aktywa w kwocie 4 700 tys. zł, które spełniają warunki ujęcia jako wartości niematerialne. Aktywa te dotyczą nabytych relacji z klientami byłej SKOK Kopernik.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego, Bank spełnił szereg warunków uzyskania dotacji z BFG i w związku z tym uważa, iż posiada wystarczającą pewność, która pozwala mu na ujęcie dotacji. Ujęta kwota dotacji ma charakter tymczasowy do czasu otrzymania ostatecznej decyzji BFG.

Wartość firmy nie będzie podlegała odliczeniu podatkowemu.

Informacje na temat nabytych należności zostały przedstawione w poniższej tabeli.

	WARTOŚĆ GODZIWA	WARTOŚĆ BRUTTO	ODPISY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI
Należności od banków	30 425	30 425	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	235 503	465 499	-229 996

Biorąc pod uwagę praktykę rynkową stosowaną przez banki kredyty i pożyczki udzielone klientom Bank ujął rozdzielnie wartość brutto kredytów (uwzględniając w niej korektę do wartości godziwej) oraz odpisy. Odpisy zostały skorygowane w celu dostosowania ich do metodologii i zasad obowiązujących w Banku.

Bank poniósł koszty związane z przejęciem SKOK Kopernik w kwocie 759 tys. złotych. Koszty te zostały ujęte w kategorii „Ogólne koszty administracyjne” w rachunku wyników.

Przychody z tytułu odsetek oraz prowizji SKOK Kopernik ujęte w rachunku wyników od dnia 22 grudnia 2014 r. wyniosły 1 829 tys. złotych. Ponadto zysk przejmowanej jednostki za ten sam okres wyniósł 762 tys. złotych.

Gdyby przejęcie SKOK Kopernik miało miejsce w dniu 1 stycznia 2014 roku, rachunek wyników wykazywałby przychody z tytułu odsetek oraz prowizji w kwocie 8 447 993 tys. złotych oraz zysk w kwocie 2 671 985 tys. złotych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 10 lutego 2015 roku.

4. Istotne zasady rachunkowości

4.1 Oświadczenie o zgodności

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe („sprawozdanie finansowe”) Banku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, a w zakresie nieregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r, poz. 330 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

4.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku, dane porównawcze zaprezentowano za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku. Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Bank działalności gospodarczej w nie zmniejszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia bilansowego.

Sprawozdanie finansowe Banku uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji. Zmiany standardów i interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2014 roku nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku, poza rozszerzeniem zakresu ujawnień i zmianami struktury prezentacji (Załącznik nr 1 do Sprawozdania).

Sprawozdanie nie uwzględnia zmian standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym (Załącznik nr 2 oraz Załącznik nr 3 do Sprawozdania).

W ocenie Banku zmiany standardów i interpretacji nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku, za wyjątkiem standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”.

Nowe przepisy są częścią zmian zastępujących dotychczasowy standard MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”. Główne zmiany wynikające z nowego standardu to między innymi:

- nowy podział na kategorie aktywów finansowych,
- nowe kryteria kwalifikacji aktywów do grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- nowy model ujmowania utraty wartości - model oczekiwanych strat kredytowych,
- nowe zasady rozpoznawania zmian wyceny do wartości godziwej inwestycji w kapitałowe instrumenty finansowe,
- likwidacja konieczności wyodrębniania wbudowanych instrumentów pochodnych z aktywów finansowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie.

Bank jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, aczkolwiek ze względu na specyfikę działalności Banku, przewiduje się, iż zmiany te będą miały istotny wpływ na wycenę i prezentację instrumentów finansowych Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone w oparciu o następujące zasady wyceny:

- według wartości godziwej dla: instrumentów pochodnych, aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu, aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane przez rachunek zysków i strat oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- według zamortyzowanego kosztu dla pozostałych aktywów finansowych, w tym dla kredytów i pożyczek oraz pozostałych zobowiązań finansowych,
- według kosztu historycznego dla aktywów i zobowiązań niefinansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej,
- aktywa trwale (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w niższej z następujących dwóch kwot: ich wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Bank sporządza również Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A.

4.3 Zastosowanie szacunków i założeń

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Bank pewnych szacunków oraz przyjęcia założeń, które mają wpływ na wartość bilansową aktywów i zobowiązań prezentowaną w sprawozdaniu finansowym.

Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie przez Bank i oparte są o doświadczenia historyczne oraz inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Bank podejmie w przyszłości, to rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

Poniżej przedstawiono informacje o przyjętych założeniach oraz niepewności związanej z dokonywanymi szacunkami, które związane są ze znaczącym ryzykiem wystąpienia istotnych korekt w sprawozdaniu finansowym za kolejny okres sprawozdawczy.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody (zwane „przesłankami”) utraty wartości ekspozycji kredytowych i czy ekspozycja kredytowa utraciła wartość. Utrata wartości ma miejsce wtedy i tylko wtedy gdy zidentyfikowano co najmniej jedną przesłankę a zdarzenie/ia implikujące przesłankę/i mają negatywny wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające z ekspozycji kredytowej. Podczas identyfikacji utraty wartości ekspozycji kredytowych Bank nie uwzględnia przyszłych zdarzeń, bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. W procesie oceny utraty wartości Bank uwzględnia wszystkie ekspozycje kredytowe, niezależnie od poziomu ryzyka poszczególnych ekspozycji kredytowych lub grup ekspozycji kredytowych.

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na ekspozycje indywidualnie znaczące i ekspozycje nieznaczące indywidualnie. Za ekspozycje indywidualnie znaczące Bank uznaje w szczególności: wszystkie ekspozycje kredytowe wobec kredytobiorcy, dla którego łączne zaangażowanie Banku na datę bilansową przekracza przyjętą wartość progową, restrukturyzowane ekspozycje kredytowe wobec dłużników będących przedsiębiorcami w rozumieniu art. 43 Kodeksu Cywilnego. Za ekspozycje nieznaczące indywidualnie Bank uznaje wszystkie ekspozycje kredytowe, które nie zostały zaklasyfikowane do ekspozycji indywidualnie znaczących. Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość Bank wyznacza wartość odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością bilansową ekspozycji kredytowej a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla wszystkich ekspozycji indywidualnie znaczących, które na datę bilansową utraciły wartość Bank wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny indywidualnej. Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez pracowników Banku i polega na indywidualnej weryfikacji wystąpienia utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz prognozie przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z przejęcia zabezpieczeń, pomniejszonych o koszty przejęcia i sprzedaży lub z innych źródeł spłat. Bank przeprowadza regularne przeglądy mające na celu porównanie oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych i wykorzystanych do wyznaczenia indywidualnych odpisów aktualizujących z rzeczywistymi zrealizowanymi przepływami pieniężnymi.

Dla wszystkich ekspozycji nieznaczących indywidualnie, które na datę bilansową utraciły wartość Bank wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny grupowej. Każda ekspozycja oceniana grupowo przypisywana jest do jednej z grup o podobnej charakterystyce ryzyka (na podstawie rodzaju kredytobiorcy, rodzaju produktu kredytowego, okresu opóźnienia w spłacie lub innych istotnych czynników wpływających na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy). Przyszłe przepływy pieniężne szacowane są na podstawie danych historycznych o przepływach pieniężnych i ponoszonych stratach dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki ekspozycji, które znajdują się w poszczególnych grupach. Wykorzystywane dane historyczne w przypadkach, dla których jest to konieczne, są odpowiednio korygowane na podstawie najaktualniejszych danych w celu wyeliminowania czynników wpływających w przeszłości na dane historyczne i niewystępujących obecnie. Bank przeprowadza regularne przeglądy stosowanych wartości stóp odzysku oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania przyszłych przepływów pieniężnych dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, dla których Bank nie zidentyfikował utraty wartości tworzony jest odpis na straty poniesione w wyniku zaistniałych ale jeszcze niezareportowanych zdarzeń (zwany „odpisem IBNR”).

Utrata wartości aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Bank dokonuje oceny aktywów pod względem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Bank dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwanej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwanej. Wartość możliwa do odzyskania jest jedną z dwóch następujących wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartość godziwa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszona o koszty zbycia lub wartość użytkowa ustalana dla poszczególnych składników aktywów.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wymaga przyjęcia założeń dotyczących między innymi przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), ewentualnych zmian kwot lub terminów wystąpienia tych przepływów pieniężnych oraz innych czynników jak na przykład brak płynności. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych.

Wycena instrumentów pochodnych oraz nie kwotowanych papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży

Wartość godziwą nieopcyjnych instrumentów pochodnych oraz papierów dłużnych dostępnych do sprzedaży nie kwotowanych na aktywnym rynku wyznacza się stosując modele wyceny bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Opcje wyceniane są przy użyciu modeli wyceny opcji. Zmienne używane do wyceny obejmują w miarę możliwości dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków. Bank przyjmuje również założenia dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta, które wpływają na wycenę instrumentów. Zmiana tych założeń mogłaby mieć wpływ na wycenę instrumentów finansowych. Założenia przyjęte do wyceny do wartości godziwej zostały szczegółowo opisane w nocie 5.7 „Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych”.

Rezerwy na programy określonych świadczeń

Główne założenia aktuarialne, przyjęte do szacowania rezerw na programy określonych świadczeń, jak również analiza wrażliwości zostały przedstawione w Nocie 43.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartość firmy

Bank dokonuje testu na utratę wartości firmy w okresach rocznych lub częściej jeżeli występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości. Ocena, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich ośrodków wypracowujących środki pieniężne, których dotyczy dana wartość firmy. Główne założenia przyjęte do testu na utratę wartości firmy zostały przedstawione w Nocie 33.

4.4 Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

- **Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji**
Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Banku, w tym Oddziału Banku w Paryżu wycenia się w walucie funkcjonalnej, tj. walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność.

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich. Złoty jest walutą funkcjonalną i prezentacyjną Banku.

Bank jako kurs zamknięcia przyjmuje kurs średni Narodowego Banku Polskiego („NBP”) obowiązujący na dzień bilansowy.

- **Transakcje i salda**
Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się łącznie ze zmianami wartości godziwej w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

- **Oddział Banku w Paryżu**
Aktywa i pasywa jednostki zagranicznej są przeliczane na walutę polską, tj. walutę prezentacji według kursu zamknięcia obowiązującego na dzień bilansowy. Przychody i koszty w rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich okresu obrotowego, za wyjątkiem sytuacji, gdy wahania kursów są bardzo znaczące i kurs średni nie jest akceptowalnym przybliżeniem kursu z dnia transakcji. W takiej sytuacji przychody i koszty są przeliczane w oparciu o kurs z dnia transakcji.

Dane Oddziału Banku w Paryżu zostały przeliczone na złote przy zastosowaniu następujących kursów:

- do przeliczenia pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku zastosowano średnie kursy ogłoszone przez NBP odpowiednio na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku, które wyniosły:

	31.12.2014	31.12.2013
zł za 1 EUR	4,2623	4,1472

- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku zastosowano średnie arytmetyczne średnich kursów ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca odpowiednio w okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku, które wyniosły:

	2014	2013
zł za 1 EUR	4,1893	4,2110

Różnice kursowe powstałe z przeliczenia wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP ujmuje się w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.5 Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Bank w rachunku zysków i strat ujawnia wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Efektywna stopa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy oraz płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Wyliczenie efektywnej stopy obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych i papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej oraz papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są dalej w rachunku zysków i strat, lecz liczone są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (od nowej niższej wartości instrumentu, to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). Do wyliczenia przychodów odsetkowych od nowo ustalonej wartości instrumentu stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Koszty okresu sprawozdawczego dotyczące zobowiązań z tytułu odsetek od rachunków klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji własnych papierów wartościowych ujmowane są w rachunku zysków i strat również z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Przychody i koszty z tytułu prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Bank. Przychody i koszty z tytułu prowizji są rozliczane według następujących metod:

- opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej oraz ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów lub kosztów odsetkowych i zostały opisane powyżej,
- opłaty i prowizje dotyczące kredytów i pożyczek o niestabilnych terminach płatności rat i niestabilnych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych są rozliczane w czasie metodą liniową przez okres życia produktu, którego dotyczą,
- pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank (wykonanie operacji bankowych na rachunkach, operacje z tytułu obsługi kart płatniczych, działalność maklerska, factoringowa oraz akwizycja) są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

Przychody i koszty z tytułu bancassurance

Bank dokonuje podziału należnego wynagrodzenia z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi na odrębne elementy, tj. dzieląc należne wynagrodzenie w proporcji, odpowiednio, wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa, w stosunku do sumy tych wartości. Ustalając wartość godziwą poszczególnych elementów wynagrodzenia Bank opiera się w jak największym stopniu na danych rynkowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poszczególne elementy wynagrodzenia Banku za sprzedaż produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami kredytowymi są ujmowane w rachunku zysków i strat według następujących zasad:

- wynagrodzenie z tytułu instrumentu finansowego – jako element efektywnej stopy procentowej, stanowiąc część przychodów z tytułu odsetek,
- wynagrodzenie z tytułu wykonania usługi pośrednictwa – jednorazowo w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego, stanowiąc część przychodów z tytułu prowizji.

Dodatkowo Bank dokonuje szacunku części wynagrodzenia, która będzie zwracana w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego (np. z tytułu rezygnacji przez Klienta z ubezpieczenia, wcześniejszej spłaty kredytu). Szacunek rezerwy na zwroty oparty jest na analizie historycznych informacji o rzeczywistych zwrotach w przeszłości oraz przewidywaniach, co do trendu zwrotów w przyszłości.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2014 r. Bank ujmował jako przychód rozpoznawany jednorazowo 12% uzyskanych przychodów z działalności bancassurance związanej z kredytami gotówkowymi oraz 30% przychodów z działalności bancassurance związanej z kredytami hipotecznymi. Pozostała część przychodów z działalności bancassurance rozliczana jest w czasie jako element efektywnej stopy procentowej przez okres życia odpowiednich kredytów.

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu obejmuje:

- Wynik z pozycji wymiany
Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Prezesa NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany.

Ponadto, wynik z pozycji wymiany zawiera marże uzyskane na transakcjach walutowych z klientami Banku oraz ujmując punkty swapowe z transakcji pochodnych, które Bank zawiera w celu zapewnienia płynności w obcych walutach. Do wyniku z pozycji wymiany zalicza się różnice kursowe z wyceny inwestycji netto w podmiotach zagranicznych w momencie zbycia tej inwestycji. Do momentu zbycia różnice kursowe z wyceny aktywów netto w podmiocie zagranicznym ujmowane są w pozycji „Pozostałe kapitały”.

- Wynik na instrumentach pochodnych oraz papierach wartościowych przeznaczonych do obrotu
Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań przeznaczonych do obrotu.
Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wynik ten zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wynik z tytułu naliczenia odsetek oraz rozliczenia dyskonta bądź premii od dłużnych papierów wartościowych wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy rozpoznawany jest jako wynik odsetkowy.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań, przychody z leasingu operacyjnego, odzyskane koszty windykacji, zwroty, nadpłaty, przychody uboczne oraz rozwiązane odpisy z tytułu utraty wartości należności spornych. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie koszty reklamacji klientów, zapłacone odszkodowania, koszty uboczne oraz koszty odpisów z tytułu utraty wartości należności spornych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.6 Wycena aktywów i zobowiązań finansowych, pochodne instrumenty finansowe

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe kwalifikowane są do następujących kategorii:

- Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności, które nabyto lub zaliczono do tej kategorii z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie. Do tej kategorii Bank kwalifikuje także instrumenty pochodne (nie będące instrumentami zabezpieczającymi).

Do aktywów finansowych wyznaczonych w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat kwalifikuje się dłużne papiery wartościowe, które zostały wyznaczone przez Bank w celu eliminacji bądź znaczącego zmniejszenia niespójności w zakresie wyceny i ujmowania pomiędzy dłużnymi papierami wartościowymi a instrumentami pochodnymi ekonomicznie zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej tych papierów. W przeciwnym przypadku papiery te zostałyby zakwalifikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, a efekt wyceny ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny, a wycena instrumentów pochodnych ekonomicznie zabezpieczających te papiery zostałaby odniesiona do rachunku zysków i strat.

- Utrzymywane do terminu wymagalności
Są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których jednostka ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:
 - a) wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży, oraz
 - c) spełniające definicję pożyczek i należności.Aktywa finansowe zaliczone do tej kategorii wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej jest ujmowane w przychodach odsetkowych.
- Pożyczki i należności
Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:
 - a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży, lub
 - c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do tej kategorii zaliczane są dłużne papiery wartościowe zakupione od emitenta, dla których nie istnieje aktywny rynek, kredyty, pożyczki, należności z tytułu transakcji reverse repo i inne należności nabyte i udzielone. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości.

- Dostępne do sprzedaży
Są to aktywa finansowe, dla których okres utrzymywania nie jest określony. W skład portfela wchodzi: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz pożyczki i należności nieuwzględnione w pozostałych kategoriach. Odsetki od aktywów dostępnych do sprzedaży nalicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny. Pozycja dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego aktywa, wcześniej ujęte zwyżki z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają „Kapitał z aktualizacji wyceny”. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe”.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wyznaczonych jako aktywa wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, przeznaczonych do obrotu (z wyłączeniem instrumentów pochodnych), utrzymywanych do terminu wymagalności i dostępnych do sprzedaży Bank ujmuje i wyłącza z ksiąg na dzień rozliczenia transakcji, tj. dzień otrzymania lub dostarczenia składnika aktywów.

Zmiany wartości godziwej składnika aktywów w okresie pomiędzy datą zawarcia i datą rozliczenia transakcji ujmowane są analogicznie jak dla posiadanego składnika aktywów.

Kredyty i pożyczki wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy.

Pochodne instrumenty finansowe są zawsze ujmowane lub wyłączone z ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia transakcji.

Reklasyfikacja aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych sklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, który odpowiada definicji pożyczek i należności, Bank może przekwalifikować z kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczek i należności, w przypadku gdy Bank ma zamiar i możliwość utrzymać dany składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, uprzednie zyski i straty związane z takim składnikiem, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem i kwotą umorzeniową amortyzuje się przez pozostały okres do terminu wymagalności składnika aktywów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, podobnie do amortyzacji premii lub dyskonta.

Ponadto Bank dopuszcza reklasyfikację składnika aktywów finansowych zakwalifikowanego do grupy aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności, tj. zdarzeń, których prawdopodobieństwo wystąpienia w najbliższej przyszłości jest znikome.

Składnik aktywów finansowych jest reklasyfikowany według jego wartości godziwej w dniu reklasyfikacji. Zyski lub straty, które zostały ujęte w rachunku zysków i strat do momentu reklasyfikacji, nie podlegają odwróceniu. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu reklasyfikacji uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu – kredyty i należności

Na każdy dzień bilansowy Bank przeprowadza ocenę utraty wartości kredytów, aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności i wycenianych w zamortyzowanym koszcie (zwanymi „ekspozycjami kredytowymi”), poprzez analizę obiektywnych przesłanek utraty wartości. W procesie oceny utraty wartości Bank uwzględnia wszystkie ekspozycje kredytowe, niezależnie od poziomu ryzyka poszczególnych ekspozycji kredytowych lub grup ekspozycji kredytowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na ekspozycje indywidualnie znaczące i ekspozycje nieznaczące indywidualnie.

Bank w odniesieniu do ekspozycji ocenianych indywidualnie stosuje następujący katalog przesłanek utraty wartości:

- opóźnienie w spłacie równe lub większe niż 90 dni w odniesieniu do kapitału, odsetek lub prowizji kredytowych i większe niż 2 dni robocze w odniesieniu do ekspozycji kredytowych wobec banków lub w przypadku należności od banków z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu,
- znaczące trudności finansowe dłużnika (w tym utrata pracy lub inne zdarzenie mogące wpłynąć na zdolność spłaty zadłużenia w przypadku osób fizycznych). Znaczące trudności finansowe podmiotu gospodarczego oznaczają sytuację ekonomiczno-finansową, która stanowi zagrożenie terminowej spłaty zobowiązań wobec Banku, a zwłaszcza gdy ponoszone straty na działalności naruszają kapitały własne w 50%, z wyłączeniem projektów, które zakładają występowanie straty lub gdzie występuje zewnętrzne wsparcie finansowe (w formie np. dopłat do kapitału, udzielenia pożyczki, poręczenia/gwarancji przez podmiot powiązany lub inną osobę trzecią, konwersji pożyczki, emisji akcji lub obligacji),
- restrukturyzacja, jeżeli polega na przyznaniu ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych klienta udogodnienia, którego w innym przypadku Bank by nie udzielił. Udogodnienia, o których mowa w definicji, w konsekwencji prowadzą do uszczuplenia należności Banku i w szczególności mogą polegać na: obniżeniu oprocentowania wierzytelności, zaniechaniu naliczania oprocentowania w określonym czasie od całości lub części wierzytelności, na umorzeniu części lub całości wierzytelności, w tym odsetek lub kapitału,
- obniżenie przez uznaną i powszechnie akceptowaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (agencję ratingową) ratingu klienta, ratingu kraju – siedziby klienta, ratingu jakichkolwiek papierów dłużnych emitowanych przez klienta o co najmniej 4 klasy w skali włączając modyfikatory, w ciągu roku. Spadek ratingu kredytowego jednostki nie jest sam w sobie dowodem utraty wartości, jednakże może być potwierdzeniem utraty wartości, jeśli jest analizowany wraz z innymi dostępnymi informacjami,
- znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej lub scoringowej. Znaczące pogorszenie wyników analizy ratingowej oznacza spadek ratingu o 4 stopnie w skali i równoczesne przejście do grupy zagrożone w oparciu tylko o kryterium ratingu, z wyłączeniem sytuacji pogorszenia ratingu wynikających z sezonowości działalności i z wyłączeniem wpływu klasyfikacji do wewnętrznych klas ryzyka w systemie wspierającym proces monitorowania (Risk Management Tool – RMT) na rating. Spadek ratingu kredytowego klienta nie jest sam w sobie dowodem utraty wartości, jednakże może być potwierdzeniem utraty wartości, jeśli jest analizowany wraz z innymi dostępnymi informacjami,
- Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub powziął wiadomość o prowadzeniu egzekucji wobec dłużnika,
- ekspozycja kredytowa jest kwestionowana przez dłużnika np. poprzez wszczęcie postępowania sądowego,
- wierzytelność stała się wymagalna w całości w wyniku wypowiedzenia umowy kredytowej,
- został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika lub wniosek o wszczęcie postępowania naprawczego,
- zanik aktywnego rynku na daną bilansową ekspozycję kredytową ze względu na trudności finansowe. Przesłanka ta może dotyczyć np. ekspozycji w instrumenty finansowe notowane na giełdach, gdy z uwagi na znaczne pogorszenie sytuacji finansowej emitenta (ewentualne bankructwo), płynność obrotu tymi aktywami jest na tyle niska, że wiarygodne ustalenie ceny aktywów nie jest możliwe,
- został ustanowiony zarząd komisaryczny lub dłużnik zawiesił działalność,
- nieznanne miejsce pobytu i nieujawniony majątek dłużnika.

Bank w odniesieniu do ekspozycji ocenianych grupowo stosuje następujący katalog przesłanek utraty wartości:

- przeterminowanie ekspozycji kredytowej klienta na datę bilansową w odniesieniu do kapitału, odsetek lub prowizji kredytowych równe lub większe niż 90 dni,
- znaczące trudności finansowe dłużnika detalicznego, w tym utrata pracy lub inne zdarzenie mogące wpłynąć na zdolność spłaty zadłużenia,
- nieznanne miejsce pobytu i nieujawniony majątek dłużnika detalicznego oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Bank kwalifikuje ekspozycję jako przeterminowaną (past due) w przypadku, gdy kredytobiorca nie dokonał płatności dotyczącej kapitału i/lub odsetek w umownym terminie wymagalności. Bank prezentuje całą ekspozycję jako przeterminowaną, bez względu na fakt, czy opóźnienie płatności dotyczy całej ekspozycji, czy tylko jej części (raty).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Długość okresu przeterminowania dla należności spłacanych w ratach należy przyjąć, jako okres od daty zapadalności najwcześniejszej raty, w przypadku której nastąpiło opóźnienie spłaty.

Bank, w przypadku identyfikacji przesłanki lub przesłanek utraty wartości dla co najmniej jednej ekspozycji wobec danego kredytobiorcy, poddaje ocenie utraty wartości wszystkie ekspozycje kredytowe wobec tego kredytobiorcy.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość Bank wyznacza wartość odpisu aktualizującego jako różnicę pomiędzy wartością bilansową ekspozycji kredytowej a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z momentu rozpoznania utraty wartości. Wartość bilansowa ekspozycji kredytowej obniżana jest poprzez zastosowanie konta odpisu aktualizującego.

Kwota straty z tytułu utraty wartości ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszy się, to uprzednio ujęta strata z tytułu utraty wartości jest odwracana poprzez odpowiednie skorygowanie konta odpisu aktualizującego. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Dla wszystkich ekspozycji indywidualnie znaczących, które na datę bilansową utraciły wartość Bank wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny indywidualnej. Ocena indywidualna przeprowadzana jest przez pracowników Banku i polega na indywidualnej weryfikacji wystąpienia utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz prognozie przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z przejęcia zabezpieczeń, pomniejszonych o koszty przejęcia i sprzedaży lub z innych źródeł spłat. Bank przeprowadza regularne przeglądy mające na celu porównanie oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych i wykorzystanych do wyznaczenia indywidualnych odpisów aktualizujących z rzeczywistymi zrealizowanymi przepływami pieniężnymi.

Dla wszystkich ekspozycji nieznaczących indywidualnie, które na datę bilansową utraciły wartość Bank wyznacza wartość odpisu aktualizującego (straty z tytułu utraty wartości) w ramach oceny grupowej. Każda ekspozycja oceniana grupowo przypisywana jest do jednej z grup o podobnej charakterystyce ryzyka na podstawie rodzaju kredytobiorcy, rodzaju produktu kredytowego, okresu opóźnienia w spłacie lub innych istotnych czynników wpływających na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy. Przyszłe przepływy pieniężne szacowane są na podstawie danych historycznych o przepływach pieniężnych i ponoszonych stratach dla ekspozycji o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki ekspozycji, które znajdują się w poszczególnych grupach. Wykorzystywane dane historyczne w przypadkach, dla których jest to konieczne, są odpowiednio korygowane na podstawie najaktualniejszych danych w celu wyeliminowania czynników wpływających w przeszłości na dane historyczne i niewystępujących obecnie. Bank przeprowadza regularne przeglądy stosowanych wartości stóp odzysku (RR) oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania przyszłych przepływów pieniężnych dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Dla wszystkich ekspozycji kredytowych, dla których Bank nie zidentyfikował utraty wartości tworzony jest odpis na straty poniesione w wyniku zaistniałych ale jeszcze niezareportowanych zdarzeń (zwany „odpisem IBNR”). W ramach oceny IBNR Bank szacuje stratę wynikającą ze zdarzeń, które na datę bilansową nie zostały jeszcze zareportowane i nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości, ale zdarzenia miały miejsce przed datą bilansową i strata została poniesiona. Podczas szacunku odpisu IBNR zakłada się, że istnieje kilkumiesięczny okres od daty zaistnienia obiektywnej przesłanki utraty wartości do daty jej zareportowania, zwany okresem identyfikacji straty (LIP). Wartości parametru LIP Bank szacuje na podstawie analiz statystycznych wykorzystujących dane historyczne. Bank stosuje różne okresy identyfikacji straty dla różnych grup ekspozycji kredytowych biorąc pod uwagę w szczególności segment klienta, rodzaj produktu i sposób zabezpieczenia ekspozycji. Aktualizacja wartości parametrów LIP dokonywana jest przynajmniej raz na rok.

Wartość odpisu IBNR wyznaczana jest jako iloczyn prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w okresie identyfikacji straty (PD_LIP) i straty z tytułu utraty wartości, szacowanej analogicznie jak odpis grupowy dla wartości ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD). Bank szacuje wartości parametru EAD na podstawie danych historycznych.

Bank szacuje wartości parametru PD_LIP wykorzystując wartości PD wyznaczone przez modele bazylejskie i wykonując odpowiednią transformację uwzględniającą skrócenie okresu identyfikacji straty do przyjętych długości LIP i korektę Point-in-Time. W ramach transformacji Bank przeprowadza raz na miesiąc kalibrację wartości parametru PD do najbardziej aktualnych zrealizowanych wartości PD_LIP. Tak oszacowane wartości PD_LIP jak najlepiej odzwierciedlają aktualne warunki ekonomiczne a model stosowany do ich wyznaczania jest typu „Point-In-Time”.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Bank przeprowadza regularne przeglądy wartości parametrów LIP, PD_LIP, EAD i RR stosowanych do wyznaczania odpisów IBNR oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania tych parametrów dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Zobowiązania pozabilansowe

Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych wyznaczana jest jako różnica pomiędzy oczekiwaną wartością ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych uzyskanych z ekspozycji bilansowej powstałej z udzielonego zobowiązania na datę identyfikacji utraty wartości. Bank do wyznaczania oczekiwanej wartości ekspozycji bilansowej, która powstanie z udzielonego zobowiązania pozabilansowego, wykorzystuje współczynnik konwersji kredytowej (CCF), którego wartości szacowane są na podstawie danych historycznych.

Bank przeprowadza regularne przeglądy wartości parametrów CCF stosowanych do wyznaczania odpisów na zobowiązania pozabilansowe oraz metodologii i założeń przyjętych do szacowania tych parametrów dla poszczególnych grup ekspozycji kredytowych.

Bank szacuje przyszłe przepływy pieniężne w ramach oceny indywidualnej albo oceny grupowej w zależności od klasyfikacji poszczególnych zobowiązań pozabilansowych do ekspozycji indywidualnie znaczących albo ekspozycji nieznaczących indywidualnie.

Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse-repo oraz transakcje sell-buy back i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo oraz sell-buy back) na moment zawarcia ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od kontrahenta transakcji. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse-repo oraz buy-sell back) ujmuje się jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Bank zawiera operacje na pochodnych instrumentach finansowych: transakcje dotyczące walut (typu spot, forward, swap walutowy, opcje walutowe, CIRS), transakcje na stopę procentową (FRA, IRS, CAP), transakcje pochodne bazujące na kursach papierów wartościowych, wartości indeksów akcji i towarów. Pochodne instrumenty finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej w dniu zawarcia transakcji, a następnie wyceniane do wartości godziwej na każdy dzień

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

bilansowy. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności, który ze sposobów wyceny jest właściwy.

Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych prezentowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych przeznaczone do obrotu” lub „Instrumenty zabezpieczające” po stronie aktywów, a ujemna – w pozycji „Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych przeznaczone do obrotu” lub „Instrumenty zabezpieczające” po stronie pasywów. W przypadku nabycia instrumentu finansowego, którego składnikiem jest wbudowany instrument pochodny, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takim instrumentem finansowym zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie, wbudowany instrument pochodny wykazuje się odrębnie od umowy zasadniczej.

Następuje to wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- instrument finansowy nie jest zaliczany do aktywów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy, których skutki przeszacowania są odnoszone do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego,
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

W przypadku umów nie będących instrumentami finansowymi, których składnikiem jest instrument spełniający powyższe warunki, wycenę wbudowanego instrumentu pochodnego zalicza się odpowiednio do aktywów lub zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych w korespondencji z rachunkiem zysków i strat zgodnie z zasadami wyceny instrumentów pochodnych.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego czy dany instrument pochodny jest zaliczony do portfela przeznaczonego do obrotu lub czy dany instrument jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu odnoszone są do rachunku zysków i strat.

Bank wyznacza niektóre instrumenty pochodne jako pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (fair value hedge) oraz przepływów pieniężnych (cash flow hedge), pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycje zabezpieczane odnoszone są – w części wynikającej z zabezpieczanego ryzyka – do rachunku zysków i strat. W pozostałej części zmiany wyceny bilansowej księgowane są zgodnie z ogólnymi zasadami dla danej klasy instrumentów finansowych.

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako pozycja zabezpieczająca w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej są w całości księgowane w rachunku zysków i strat w tej samej pozycji, w której są prezentowane wyniki zmiany wartości pozycji zabezpieczanej.

Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających odsetkowe pozycje zabezpieczane prezentowany jest w marży odsetkowej.

Bank zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeśli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę), zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń albo Bank unieważnia powiązanie zabezpieczające.

Korekta z tytułu zabezpieczanego ryzyka na odsetkowej pozycji zabezpieczanej jest amortyzowana do rachunku zysków i strat nie później niż w momencie zaprzestania stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zasady rachunkowości dla zabezpieczenia przepływów pieniężnych (cash flow hedge)

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są:

- bezpośrednio do pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny” w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie,
- do pozycji rachunku zysków i strat „Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu”, w części stanowiącej nieefektywną część zabezpieczenia.

Kwoty ujęte w „Kapitale z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym zabezpieczana pozycja ma wpływ na rachunek zysków i strat i są prezentowane w tych samych liniach, co poszczególne komponenty wyceny pozycji zabezpieczanej, tj. wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest prezentowany w marży odsetkowej, a wynik z tytułu rewaluacji walutowej jest prezentowany w wyniku z pozycji wymiany.

Bank zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany bądź gdy unieważnia powiązania zabezpieczające. W takim przypadku łączne zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym, początkowo ujęte w „Kapitale z aktualizacji wyceny”, jeżeli zabezpieczenie było skuteczne, nadal są wykazywane w kapitale, aż do zajścia prognozowanej transakcji i ujęcia jej w rachunku zysków i strat.

Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty ujęte w „Kapitale z aktualizacji wyceny” przenoszone są do rachunku zysków i strat danego okresu.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Bank kwalifikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu wykazywane w wartości godziwej,
- zobowiązania finansowe nie przeznaczone do obrotu wykazywane w kwotach wymagających zapłaty, wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Do zobowiązań finansowych nie przeznaczonych do obrotu zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Bank pożyczki oraz wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe.

Wyłączenie składników aktywów i zobowiązań finansowych z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Bank wyłącza należności z tytułu kredytu/pożyczki lub jej części z bilansu, gdy dokona sprzedaży. Dodatkowo Bank spisuje należności w ciężar rezerw, gdy nie oczekuje dalszych przepływów dla danej należności z tytułu kredytu/pożyczki a także, gdy dokona bezwarunkowego umorzenia wierzytelności. W takim przypadku wiąże się to również z udokumentowaniem nieściągalności zgodnie z obowiązującymi przepisami podatkowymi w tym obszarze.

Bank wyłącza z ksiąg rachunkowych składnik zobowiązań finansowych lub jego część w przypadku, gdy zobowiązanie wygasa. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł termin jego dochodzenia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.7 Wycena pozostałych pozycji bilansu Banku

Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone

Jednostki zależne

Jednostki zależne to jednostki w stosunku do których Bank sprawuje kontrolę, tzn. że dysponuje aktualnymi prawami dającymi mu możliwość bieżącego kierowania istotnymi działaniami, tj. działaniami, które znacząco wpływają na wyniki finansowe tej jednostki oraz z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które Bank wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Z reguły Bank posiada w poszczególnych jednostkach stowarzyszonych od 20% do 50% głosów.

Ujmowanie i wycena

W sprawozdaniu Banku, inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych ujmowane są w cenie nabycia. Wartość bilansowa inwestycji jest poddawana testom na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”.

Rozpoznana utrata wartości ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych”. Dywidendy stanowiące przychód z inwestycji ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa Banku do otrzymania płatności.

Ponadto, inwestycje kapitałowe w jednostce działającej za granicą stanowią aktywa niepieniężne. Aktywa niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, przelicza się według kursu wymiany z dnia transakcji. Inwestycje w jednostce zagranicznej, które zostały nabyte przed dniem przejścia na MSSF ustalono według wartości bilansowej na dzień przejścia na MSSF.

Połączenia przedsięwzięć

Bank ujmuje połączenia przedsięwzięć (poza transakcjami nabycia pod wspólną kontrolą) stosując metodę przejścia. Zapłata przekazana w ramach połączenia przedsięwzięć jest wyceniana w wartości godziwej przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz udziałów kapitałowych wyemitowanych przez Bank. Przekazana zapłata obejmuje wartość godziwą składnika aktywów lub zobowiązania wynikających z ustaleń dotyczących zapłaty warunkowej. Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i zobowiązania oraz zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia przedsięwzięć wycenia się w ujęciu początkowym w ich wartościach godziwych na dzień przejścia.

Koszty powiązane z przejściem jednostki gospodarczej ujmowane są jako koszty okresu.

Nadwyżka przekazanej zapłaty nad wartością godziwą możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jest ujęta jako wartość firmy. Jeżeli całość przekazanej zapłaty, rozpoznanych udziałów niedających kontroli oraz uprzednio posiadanych udziałów jest niższa od wartości godziwej aktywów netto jednostki zależnej przejętej w wyniku okazyjnego nabycia, różnicę ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym.

Ujmowanie transakcji nabycia pod wspólną kontrolą według wartości księgowych

Transakcje połączenia jednostek pod wspólną kontrolą są wyłączone spod zakresu uregulowań standardów MSSF. W tej sytuacji, zgodnie z zaleceniem zawartym w MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”, wobec braku szczegółowych uregulowań wewnątrz MSSF, Bank Pekao S.A. przyjął politykę rachunkowości stosowaną powszechnie do wszystkich transakcji połączeń pod wspólną kontrolą w ramach Grupy UniCredit, której Bank jest członkiem, polegającą na ujmowaniu takich transakcji według wartości księgowych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przyjęte zasady rachunkowości są następujące:

Jednostka przejmująca rozpoznaje aktywa i pasywa jednostki nabywanej według ich bieżącej wartości księgowej, skorygowanej jedynie w celu ujednoczenia zasad rachunkowości nabywanej jednostki. Wartość firmy oraz ujemna wartość firmy nie są rozpoznawane. Ewentualna różnica między wartością księgową przejmowanych aktywów netto, a wartością godziwą kwoty zapłaty jest rozpoznawana w kapitale własnym Banku. Przy zastosowaniu metody bazującej na wartościach księgowych, dane porównawcze, dotyczące prezentowanych okresów historycznych nie są przekształcane.

Jeśli z transakcją związane jest nabycie udziałów niedających kontroli, to nabycie udziałów niedających kontroli ujmowane jest odrębnie.

W MSSF brak wskazówek, w jaki sposób określa się procent udziałów niedających kontroli nabytych z perspektywy spółki zależnej. Stąd Bank Pekao S.A., w celu określenia wartości nabytych udziałów niedających kontroli stosuje zasady określone z poziomu podmiotu dominującego.

Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy powstała w ramach połączenia przedsięwzięć ujmowana jest w wysokości nadwyżki przekazanej zapłaty nad wartością godziwą udziału w zidentyfikowanych przejętych aktywach, zobowiązaniach oraz zobowiązaniach warunkowych na dzień połączenia. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Stwierdzona w wyniku przeprowadzonych testów utrata wartości nie podlega późniejszej korekcie.

Inne wartości niematerialne

Wartości niematerialne są kontrolowanymi przez Bank zasobami majątkowymi nie mającymi formy fizycznej, identyfikowalnymi i powodującymi w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych dla Banku, powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Głównie są to:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- autorskie prawa majątkowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych.

Wartości niematerialne początkowo ujmowane są według ceny nabycia. Późniejsza wycena wartości niematerialnych jest według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne i prawne o określonym okresie użytkowania podlegają amortyzacji przez szacowany okres użyteczności tego składnika. Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wszystkie wartości niematerialne podlegają okresowym przeglądom w celu weryfikacji czy nie wystąpiły istotne przesłanki utraty wartości, które wymagałyby przeprowadzenia testu na utratę wartości oraz dokonania odpisu z tytułu utraty wartości. W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz jeszcze nie przyjętych do użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest raz w roku, oraz dodatkowo wtedy, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią kontrolowane środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zaliczane są składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Każda część składowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych, której cena nabycia lub koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całej pozycji jest amortyzowana osobno. Bank alokuje początkową wartość pozycji rzeczowych aktywów trwałych na jej istotne części.

Koszty modernizacji rzeczowych aktywów trwałych odpowiednio zwiększają ich wartość bilansową lub są ujmowane jako oddzielny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wtedy, gdy prawdopodobne jest, że z tytułu tych nakładów nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Banku a koszt tych nakładów można wiarygodnie zmierzyć.

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Wartość podlegająca amortyzacji jest to cena nabycia lub koszt wytworzenia danego aktywa pomniejszona o wartość końcową składnika. Stawki amortyzacji i wartość końcowa składników ustalone dla celów bilansowych są okresowo weryfikowane, przy czym rezultaty weryfikacji skutkują w okresie, w którym weryfikację przeprowadzono.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych są następujące:

a) stawki amortyzacji stosowane dla środków trwałych:

Budynki i budowle oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego	1,5% – 10,0%
Urządzenia techniczne i maszyny	4,5% – 30,0%
Środki transportu	7% – 20,0%

b) stawki amortyzacji dla wartości niematerialnych:

Licencje na programy komputerowe, prawa autorskie	12,5% – 50,0%
Poniesione koszty zakończonych prac rozwojowych	33,3%
Pozostałe wartości niematerialne	20% - 33,3%

c) stawki amortyzacji dla nieruchomości inwestycyjnych:

Budynki i budowle	1,5% – 10,0%
-------------------	--------------

Nie amortyzuje się gruntów, środków trwałych w budowie oraz nakładów na wartości niematerialne.

Wartość amortyzacji oraz odpis z tytułu utraty wartości obciąża rachunek zysków i strat w pozycji „Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych”.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wyceniane zgodnie z wymogami modelu ceny nabycia.

Nieruchomości inwestycyjne są wyłączone z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikuje się aktywa, których wartość bilansowa ma zostać odzyskana w drodze ich odsprzedaży, a nie dalszego wykorzystania. Jako przeznaczone do sprzedaży klasyfikowane są jedynie aktywa dostępne do natychmiastowej sprzedaży w bieżącym stanie, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmują się w kwocie niższej z wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Banku, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Bank jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Bank jest również stroną umów leasingowych na podstawie, których przekazuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

Leasing operacyjny

W przypadku umów leasingu zawartych przez Bank jako leasingodawcę, przedmiot leasingu jest ujmowany w bilansie Banku, ponieważ nie nastąpiło przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę.

W przypadku umów leasingu zawartych przez Bank jako leasingobiorcę, przedmiot leasingu nie jest ujmowany w bilansie Banku.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego jest ujmowana jako przychody lub koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Leasing finansowy

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo na Bank całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty opłat leasingowych i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat w pozycji „Koszty z tytułu odsetek”.

Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jednakże, gdy brak jest pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

W pozycji tej ujmuje się rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, włączając te wyceniane metodą aktuarialną oraz rezerwy na koszty restrukturyzacji. Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione zostaną ogólne kryteria ujmowania rezerw oraz szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Wysokość rezerwy z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia ustalana jest przez Bank w oparciu o najlepsze dostępne oszacowania bezpośrednich nakładów, które w sposób nieodzowny wynikają z restrukturyzacji oraz nie są związane z bieżącą działalnością Banku.

Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, oprócz zysków i strat aktuarialnych związanych z wyceną zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń, odnoszonych na inne całkowite dochody.

Przychody przyszłych okresów oraz koszty rozliczane w czasie (pasywa)

Pozycja obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie są rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Banku przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach oraz rozliczenia z tytułu świadczeń na rzecz pracowników (m.in. bonus roczny, premie, nagrody oraz niewykorzystane urlopy).

Koszty i przychody rozliczane w czasie prezentuje się w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

Dotacje

Bank ujmuje dotacje rządowe w momencie, w którym istnieje wystarczająca pewność, że zostaną spełnione związane z nimi warunki oraz pewność, że Bank otrzyma dotację. Dotacje rządowe są ujmowane w zysku lub stracie w okresach, w których ujmowane są odnośne koszty, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Do rozliczania dotacji Bank stosuje metodę dochodową. Dotacje rządowe do aktywów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku jako pomniejszenie wartości bilansowej składnika aktywów.

Kapitały własne Banku

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie z obowiązującym prawem, tj. właściwymi ustawami i statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także zysk/strata z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego.

Poniżej omówiono wybrane pozycje kapitału własnego:

- a) kapitał zakładowy może być podwyższony przez emisję nowych akcji lub poprzez podwyższenie wartości nominalnej akcji dotychczasowych. Walne Zgromadzenie może podwyższyć kapitał zakładowy, przeznaczając na to środki z kapitału zapasowego lub z innych kapitałów rezerwowych utworzonych z zysku, jeżeli mogą być one użyte na ten cel zgodnie z Kodeksem spółek handlowych i Statutem Banku,
- b) kapitał zapasowy tworzony jest z corocznych odpisów z zysku netto z przeznaczeniem na pokrycie strat, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy powinny wynosić co najmniej 8% zysku netto i dokonywane są do czasu osiągnięcia przez ten kapitał wysokości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Do kapitału zapasowego przelewa się pozostałe po pokryciu kosztów emisji nadwyżki osiągnięte przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej,
- c) kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, skutki wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

- świadczeń pracowniczych oraz wartość podatku odroczonego dla pozycji stanowiących różnice przejściowe odniesione na kapitał z aktualizacji. W bilansie kapitał z aktualizacji wyceny prezentowany jest w ujęciu netto,
- d) kapitał z tytułu różnic kursowych z przeliczenia jednostek zagranicznych – obejmuje różnice kursowe powstałe z przeliczenia wyniku oddziału zagranicznego po średnim kursie ważonym ustalonym na dzień bilansowy w stosunku do średniego kursu NBP,
 - e) kapitały rezerwowe służące celom określonym w statucie tworzone są z odpisów z zysku,
 - f) składniki kapitałowe:
 - obligacje zamienne na akcje – obejmuje ujętą w kapitałach wartość godziwą instrumentów finansowych wyemitowanych w ramach transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych, oraz
 - rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego,
 - g) fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku Pekao S.A. tworzony jest zgodnie z Prawem Bankowym z dnia 29 sierpnia 1997 roku z zysku po opodatkowaniu,
 - h) niepodzielony wynik z lat ubiegłych obejmuje niepodzielone zyski i nie pokryte straty z lat ubiegłych,
 - i) zysk/strata netto stanowi zysk/strata wynikający z rachunku zysków i strat za okres, za który sporządzane jest sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy.

Płatności oparte na bazie akcji

W Banku realizowane są programy motywacyjne, w ramach których kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są prawa pierwszeństwa do nabycia akcji Banku, w tym akcji fantomowych oraz akcji podmiotu dominującego Spółki UniCredit S.p.A. (zob. Nota 44).

Transakcje rozliczane w akcjach fantomowych Banku Pekao S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w akcjach fantomowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej zobowiązania z tego tytułu na dzień bilansowy.

Wartość godziwa zobowiązania jest szacowana na podstawie ceny akcji Banku na GPW na dzień bilansowy oraz oczekiwanej liczby akcji fantomowych do których zostaną nabyte uprawnienia.

Koszt transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych jest ujmowany jako koszty wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem zobowiązania wobec pracowników prezentowanych w pozycji „Rezerwy”.

Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w akcjach fantomowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę praw do akcji, do których prawa – w opinii Zarządu Banku na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby akcji – zostaną ostatecznie nabyte.

Opcje na akcje i akcje Spółki UniCredit S.p.A.

Bank Pekao S.A. przystąpił do programu motywacyjnego Grupy UniCredit. Celem programu motywacyjnego jest zaoferowanie wybranym kluczowym pracownikom Banku opcji na akcje oraz akcji UniCredit S.p.A.

W tym przypadku Bank otrzymał od spółki dominującej wartość godziwą przyznanych pracownikom Banku Pekao S.A. praw ustaloną w oparciu o model wyceny opcji Hull-White.

Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w kosztach wynagrodzeń wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości zobowiązań w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

W momencie realizacji tych instrumentów Bank zobowiązany jest do zapłaty wartości godziwej przyznanych instrumentów na rzecz UniCredit S.p.A.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

4.8 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat za wyjątkiem sytuacji, gdy podatek ujmowany jest w kapitale. Bieżący podatek stanowi zobowiązanie podatkowe Banku odnoszące się do dochodu do opodatkowania wyliczone według obowiązującej stawki podatkowej, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat. Należności z tytułu podatków są wykazywane, jeśli Bank ma wystarczającą pewność, iż istnieją i że zostaną one odzyskane.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego. Odroczonego podatku dochodowego ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub realizacji zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać te różnice.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy obliczona jest zgodnie z metodą zobowiązania bilansowego opartą na identyfikacji dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową a wartością bilansową aktywów i zobowiązań.

4.9 Pozostałe pozycje

Zobowiązania warunkowe i promesy zobowiązań

Bank zawiera transakcje, które w momencie zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania, natomiast powodują powstanie zobowiązań warunkowych i promes zobowiązań. Zobowiązania warunkowe charakteryzują się tym, że są:

- potencjalnym zobowiązaniem, którego istnienie zostanie potwierdzone w momencie wystąpienia lub niewystąpienia niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie podlegają pełnej kontroli Banku (np. prowadzone sprawy sporne),
- obecnym zobowiązaniem, które powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowane w bilansie ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie (przede wszystkim: niewykorzystane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje, akredytywy i poręczenia).

Wystawca gwarancji finansowej wycenia ją według wartości wyższej z:

- wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
- wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych w rachunku przepływów środków pieniężnych składają się „Kasa, należności od Banku Centralnego” oraz należności od banków o terminie wymagalności do 3 miesięcy.

Sprawozdawczość według segmentów działalności

Informacje dotyczące segmentów działalności Grupy prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Pekao S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5. Zarządzanie ryzykiem

Polityka zarządzania ryzykiem Banku ma na celu optymalizację struktury bilansu i pozycji pozabilansowych przy uwzględnieniu założonej relacji ryzyka do dochodu oraz kompleksowego ujęcia wpływu różnych rodzajów ryzyka, które Bank podejmuje w swojej działalności biznesowej. Ryzyka są monitorowane i kontrolowane w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia oraz regularnie raportowane, zgodnie z zasadami opisanymi poniżej.

Dalsza część noty opisuje wszystkie istotne ryzyka występujące w działalności Banku.

5.1 Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność. Ponadto sprawuje ona nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku.

Zarząd

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za opracowanie, wdrażanie i funkcjonowanie procesów zarządzania ryzykiem poprzez m.in. wprowadzanie odpowiednich wewnętrznych regulacji z uwzględnieniem wyników kontroli audytu wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, procesu obliczania kapitału wewnętrznego oraz za efektywność przeglądu procesu wyliczania kapitału wewnętrznego i jego monitoring. Ponadto wprowadza niezbędne korekty lub udoskonalenia do tych procesów i systemów, co do których zachodzi taka konieczność. Konieczność ta może być spowodowana zmianami poziomu ryzyka w działalności Banku, czynnikami otoczenia gospodarczego lub innymi nieprawidłowościami w funkcjonowaniu procesów lub systemów.

Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat typów, skali, istotności ryzyk, na które narażony jest Bank, jak również metod wykorzystywanych do ich zarządzania.

Zarząd Banku ocenia, czy działalność taka jak: identyfikacja, pomiar, monitorowanie, raportowanie i kontrola lub ograniczanie są prowadzone na odpowiednim poziomie w ramach procesu zarządzania ryzykiem. Ponadto sprawdza, czy kierownictwo każdego szczebla efektywnie zarządza ryzykiem w ramach swoich kompetencji.

Komitety

W realizacji powyższych zadań, w zakresie zarządzania ryzykiem Zarząd jest wspierany przez odpowiednie komitety:

- Komitet Aktywów Pasywów i Ryzyka - w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym, płynności oraz adekwatnością kapitałową,
- Komitet Ryzyka Operacyjnego - w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- Komitet Kredytowy – w zakresie podejmowania decyzji kredytowych w ramach uprawnień oraz w przypadku największych transakcji przygotowania rekomendacji dla Zarządu,
- Komitet Zarządzania Zmianami – w obszarze wdrażania nowych lub modyfikacji istniejących produktów oraz procesów biznesowych i pozabiznesowych,
- Komitet Bezpieczeństwa - w dziedzinie bezpieczeństwa i zarządzania ciągłością działania.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.2 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe należy do podstawowych ryzyk związanych z działalnością Banku. Udział kredytów i pożyczek w bilansie Banku powoduje, że jego utrzymanie na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności Banku. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym ma charakter scentralizowany i jest wykonywany przede wszystkim poprzez jednostki Pionu Zarządzania Ryzykami, umiejscowione w Centrali Banku oraz jego strukturach lokalnych. Integracja ryzyk w Pionie Zarządzania Ryzykami, w którym oprócz ryzyka kredytowego zostały przypisane także ryzyko rynkowe oraz operacyjne, umożliwia efektywne zarządzanie wszystkimi rodzajami ryzyk o charakterze kredytowym. Proces obejmuje wszystkie funkcje kredytowe – analizę kredytową, podejmowanie decyzji kredytowych, monitorowanie i administrowanie oraz restrukturyzację i windykację. Funkcje te są realizowane zgodnie z obowiązującą w danym roku obrachunkowym polityką kredytową Banku i wytycznymi do niej, przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku. Efektywność i skuteczność funkcji kredytowych jest osiągana przy wykorzystaniu zróżnicowanych metod i metodologii kredytowych oraz zastosowaniu zaawansowanych narzędzi informatycznych, które zostały zintegrowane z głównym systemem informatycznym Banku. Procedury obowiązujące w Banku pozwalają na ograniczanie ryzyka kredytowego. W szczególności te dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych oraz ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności, zgodnie z przyjętym w Banku systemem segmentacji klientów.

Dla wzrostu bezpieczeństwa działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Prawa Bankowego oraz wewnętrzne normy ostrożnościowe. Dotyczą one w szczególności wskaźników koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki, wskaźnika udziału znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku oraz limitów zaangażowania na poszczególne kraje, banki zagraniczne i krajowe instytucje finansowe. Uprawnienia do podejmowania decyzji kredytowych, ograniczenia kredytowania niektórych obszarów działalności oraz wewnętrzne i zewnętrzne normy ostrożnościowe uwzględniają nie tylko kredyty, pożyczki i gwarancje, ale również transakcje pochodne i instrumenty dłużne.

Bank ustalił następujące limity portfelowe:

- udział znaczących zaangażowań w portfelu kredytowym Banku – akceptowany przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku,
- limity na segmenty klientów – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- limity na produkty (kredyty hipoteczne udzielane klientom indywidualnym, finansowanie nieruchomości komercyjnych) – ustalane w polityce kredytowej Banku,
- ograniczenia sektorowe i koncentracji sektorowej – akceptowane przez Komitet Kredytowy Banku.

Z uwagi na fakt, że kluczowe limity ustalane są przez organy decyzyjne, które jednocześnie otrzymują i analizują raporty na temat ryzyka kredytowego (prezentujące również bazylejskie parametry ryzyka kredytowego), decyzje o limitach w znacznym stopniu uwzględniają ocenę ryzyka kredytowego wspartą wewnętrznymi systemami ratingowymi. Ponadto, Bank limituje transakcje kredytowe charakteryzujące się podwyższonym ryzykiem poprzez zastrzeżenie decyzyjności w tych przypadkach dla szczebli decyzyjnych z wyższym limitem uprawnień.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

Modele ratingowe wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem kredytowym Bank korzysta z wewnętrznych modeli ratingowych w zależności od segmentu klienta i/lub rodzaju ekspozycji.

Proces nadawania ratingu stanowi istotny element oceny ryzyka kredytowego klienta i transakcji, stanowiąc wstępny etap w procesie podejmowania decyzji kredytowej zarówno o udzieleniu jak i zmianie warunków kredytu oraz w procesie monitorowania jakości portfela kredytowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Pomiar ryzyka kredytowego odbywa się przy uwzględnieniu trzech parametrów – PD, LGD oraz EAD. Parametr PD odnosi się do prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (ang. default) czyli z niedotrzymaniem warunków umownych przez Kredytobiorcę, w horyzoncie jednego roku i może mieć charakter podmiotowy lub produktowy. Parametr LGD wskazuje na szacowaną wysokość straty, która zostanie poniesiona dla każdej transakcji o charakterze kredytowym od daty wystąpienia takiego niewykonania zobowiązania. Parametr EAD odzwierciedla szacowaną wysokość ekspozycji kredytowej na tę datę.

Parametry ryzyka wykorzystywane w modelach ratingowych służą do wyliczenia oczekiwanej straty z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość oczekiwanej straty jest jednym z istotnych kryteriów oceny branych pod uwagę przez czynniki decyzyjne w procesie kredytowania. W szczególności ta wartość jest porównywana z wnioskowanym poziomem marży.

Poziom marż minimalnych dla danego produktu lub segmentu klienta jest określany na podstawie analizy ryzyka, uwzględniającej wartość szacowanych parametrów ryzyka i stanowiącej fragment systemu ratingów wewnętrznych.

Zarówno rating klienta jak i transakcji, a także parametry ryzyka kredytowego odgrywają znaczącą rolę w systemie informacji o ryzyku kredytowym. Dla każdego modelu ratingowego raporty ryzyka kredytowego zawierają informacje dotyczące porównania zrealizowanych parametrów z teoretycznymi wartościami dla każdej klasy ratingowej.

Raporty ryzyka kredytowego są generowane miesięcznie, a ich zakres jest różny w zależności od odbiorcy raportu (im wyższy szczebel zarządzania, tym prezentowane raporty są bardziej zagregowane). W ten sposób raporty są efektywnie wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Modele ratingowe zostały zbudowane w oparciu o segment klienta i rodzaj transakcji.

1. Dla segmentu klienta indywidualnego Bank zbudował trzy odrębne modele przeznaczone dla:
 - kredytów hipotecznych,
 - kredytów konsumenckich,
 - kredytów nie-ratalnych (limity).
2. Dla klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) Bank stosuje modele uzależnione od zakresu dostępnej informacji. Tak więc w tej grupie klientów funkcjonują modele przeznaczone dla:
 - klientów stosujących pełną rachunkowość,
 - klientów rozliczających się według karty podatkowej,
 - osób prowadzących własną działalność gospodarczą oraz samozatrudnionych.
3. Dla segmentu klienta korporacyjnego (z wyłączeniem instytucji finansowych, jednostek sektora publicznego i kredytowania specjalistycznego), Bank stosuje modele dzieląc klientów na dwie grupy:
 - klientów z przychodami nieprzekraczającymi 30 mln złotych,
 - klientów z przychodami przekraczającymi 30 mln złotych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Skala ratingowa

Skala ratingowa jest zróżnicowana w zależności od segmentu klienta i rodzaju transakcji.

Przyporządkowanie klienta lub transakcji do danej klasy ratingowej uzależnione jest od przypisanego prawdopodobieństwa niewywiązania się ze spłaty zobowiązania (parametr PD).

W poniższych tabelach przedstawiono jakość portfela kredytowego w oparciu o rozkład procentowy klas ratingowych dla ekspozycji objętych wewnętrznymi modelami ratingowymi.

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta indywidualnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	KREDYTY HIPOTECZNE				KREDYTY KONSUMENCKIE				KREDYTY NIE RATALNE			
	ZAKRES PD	NOMINAŁ		ZAKRES PD	NOMINAŁ		ZAKRES PD	NOMINAŁ				
		31.12.2014	31.12.2013		31.12.2014	31.12.2013		31.12.2014	31.12.2013			
1	0,00% <= PD < 0,19%	3,5%	4,9%	0,00% <= PD < 0,30%	4,4%	4,8%	0,00% <= PD < 0,01%	0,8%	0,7%			
2	0,19% <= PD < 0,24%	9,5%	10,6%	0,30% <= PD < 0,50%	6,4%	6,8%	0,01% <= PD < 0,03%	10,2%	10,2%			
3	0,24% <= PD < 0,31%	28,2%	29,5%	0,50% <= PD < 0,60%	4,0%	4,8%	0,03% <= PD < 0,04%	2,8%	2,8%			
4	0,31% <= PD < 0,40%	45,4%	41,9%	0,60% <= PD < 0,80%	10,5%	12,1%	0,04% <= PD < 0,07%	6,9%	7,1%			
5	0,40% <= PD < 0,61%	5,0%	5,0%	0,80% <= PD < 1,30%	15,7%	17,0%	0,07% <= PD < 0,15%	17,0%	17,3%			
6	0,61% <= PD < 1,02%	2,0%	1,1%	1,30% <= PD < 2,10%	21,4%	20,3%	0,15% <= PD < 0,25%	17,5%	18,0%			
7	1,02% <= PD < 2,20%	1,7%	1,9%	2,10% <= PD < 3,70%	19,1%	16,7%	0,25% <= PD < 0,59%	9,0%	9,6%			
8	2,20% <= PD < 6,81%	1,7%	1,9%	3,70% <= PD < 7,20%	8,9%	7,2%	0,59% <= PD < 1,20%	8,6%	10,3%			
9	6,81% <= PD < 14,10%	0,9%	1,0%	7,20% <= PD < 15,40%	3,4%	3,2%	1,20% <= PD < 2,58%	5,3%	5,1%			
10	14,10% <= PD < 100,00%	2,1%	2,2%	15,40% <= PD < 100,00%	6,2%	7,1%	2,58% <= PD < 100,00%	21,9%	18,9%			
Razem		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%		100,0%	100,0%			

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu małych i średnich przedsiębiorstw (SME) (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ	
		31.12.2014	31.12.2013
1	0,00% <= PD < 0,11%	2,0%	1,4%
2	0,11% <= PD < 0,22%	4,4%	4,1%
3	0,22% <= PD < 0,45%	9,3%	9,7%
4	0,45% <= PD < 1,00%	17,3%	16,5%
5	1,00% <= PD < 2,10%	18,1%	19,3%
6	2,10% <= PD < 4,00%	15,6%	15,8%
7	4,00% <= PD < 7,00%	12,5%	12,8%
8	7,00% <= PD < 12,00%	8,6%	8,4%
9	12,00% <= PD < 22,00%	6,3%	6,8%
10	22,00% <= PD < 100,00%	5,9%	5,2%
Razem		100,0%	100,0%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Rozkład portfela objętego modelem ratingowym dla segmentu klienta korporacyjnego (bez utraty wartości)

KLASA RATINGOWA	ZAKRES PD	NOMINAŁ	
		31.12.2014	31.12.2013
1	0,00% <= PD < 0,15%	10,1%	8,7%
2	0,15% <= PD < 0,27%	10,5%	10,8%
3	0,27% <= PD < 0,45%	14,9%	17,9%
4	0,45% <= PD < 0,75%	14,6%	12,9%
5	0,75% <= PD < 1,27%	12,8%	11,9%
6	1,27% <= PD < 2,25%	11,0%	9,0%
7	2,25% <= PD < 4,00%	3,9%	8,5%
8	4,00% <= PD < 8,50%	20,6%	16,7%
9	8,50% <= PD < 100,00%	1,6%	3,6%
Razem		100,0%	100,0%

Dla ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego Bank stosuje podejście pogrupowania (ang. slotting criteria) w ramach metody wewnętrznych ratingów, polegające na zastosowaniu klas nadzorczych w procesie przypisywania wag ryzyka.

Rozkład procentowy dla portfela ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego (bez utraty wartości)

KLASA NADZORCZA	NOMINAŁ	
	31.12.2014	31.12.2013
Wysoka	33,3%	16,2%
Dobra	46,0%	76,4%
Zadawalająca	20,5%	4,2%
Słaba	0,2%	3,2%
Razem	100,0%	100,0%

Rating klienta/transakcji a szczebel podejmowania decyzji kredytowej

Szczebel decyzyjny związany z zatwierdzeniem transakcji jest w bezpośredni sposób uzależniony od ratingu klienta.

Limity uprawnień są związane z zajmowanym stanowiskiem, określonym zgodnie ze strukturą organizacyjną Banku. Limity są określone biorąc pod uwagę:

- kwotę łącznego zaangażowania Banku wobec klienta łącznie z kwotą wnioskowanej transakcji,
- rodzaj klienta,
- zaangażowanie osób i podmiotów powiązanych z klientem.

Walidacja modeli ratingowych

Wewnętrzna walidacja modeli i oszacowań parametrów ryzyka koncentruje się na ocenie jakości modeli ryzyka oraz dokładności i stabilności oszacowań parametrów stosowanych przez Bank. Walidacja obejmuje modele i parametry ryzyka szacowane lokalnie – walidacja modeli centralnych prowadzona jest w ramach Grupy UniCredit. Walidacja przeprowadzana jest na poziomie każdego modelu ryzyka, przy czym dla każdej z klas ekspozycji Bank może stosować kilka modeli.

Ponadto komórka audytu wewnętrznego ma obowiązek, co najmniej raz w roku, dokonać przeglądu systemów ratingowych Banku i ich funkcjonowania, w szczególności w obszarze funkcjonowania jednostki kontroli ryzyka i oszacowań wartości parametrów ryzyka. Przegląd obejmuje zgodność systemów ratingowych i ich funkcjonowania w Banku ze wszystkimi obowiązującymi minimalnymi wymaganiami w zakresie metod zaawansowanych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycja Banku na ryzyko kredytowe

Maksymalna ekspozycja kredytowa

Poniższa tabela przedstawia maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla pozycji bilansowych i pozabilansowych na datę sprawozdawczą.

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od Banku Centralnego	5 826 906	2 086 607
Należności od banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	118 604 439	108 223 044
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	513 078	188 377
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (do obrotu)	4 464 894	1 999 346
Instrumenty zabezpieczające	470 822	250 186
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	24 572 130	34 845 508
Pozostałe aktywa (**)	3 573 738	2 545 019
Ekspozycja bilansowa (***)	158 026 007	150 138 087
Zobowiązania do udzielenia kredytu	26 930 834	26 922 182
Pozostałe zobowiązania warunkowe	15 727 886	12 818 277
Ekspozycja pozabilansowa	42 658 720	39 740 459
Razem	200 684 727	189 878 546

(*) Kwoty pożyczek udzielonych klientom uwzględniają weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

(**) Obejmuje następujące pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej: „Inwestycje w jednostkach zależnych”, „Inwestycje w jednostki stowarzyszone” oraz część pozycji „Inne aktywa” (dochody do otrzymania, rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe, rozrachunki kartowe, należności od dłużników różnych).

(***) Ekspozycja bilansowa jest równa wartości bilansowej prezentowanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Metody ograniczania ryzyka kredytowego

W Banku Pekao S.A. wypracowano ścisłą politykę zarządzania zabezpieczeniami, akceptowanymi przez Bank dla kredytów i gwarancji. Polityka zarządzania zabezpieczeniami jest odzwierciedlona w postaci wewnętrznych reguł i regulacji w Banku, odnoszących się do reguł nadzorczych, zawartych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Najczęściej spotykane zabezpieczenia pożyczek i kredytów, które są przyjmowane zgodnie z polityką Banku w tym zakresie, są następujące:

ZABEZPIECZENIA	ZASADY SZACOWANIA WARTOŚCI ZABEZPIECZEŃ
HIPOTEKI	
– komercyjne	Wartość zabezpieczenia powinna zostać określona na podstawie wyceny rynkowej dokonanej przez rzeczoznawcę. Dopuszczalne są inne, indywidualne udokumentowane źródła wyceny np. oferta kupna, wartość zależna od etapu procedury przetargowej, itp.
– mieszkalne	
ZASTAW REJESTROWY / PRZEWŁASZCZENIE:	
– zapasy	Wartość określana na podstawie wiarygodnych źródeł takich jak kwota z umowy zastawu, wartość z aktualnego sprawozdania finansowego, wartość wpisana w polisę ubezpieczeniową, wartość kwotowana na giełdzie, wartość wynikająca z zaawansowanego etapu windykacji poparta odpowiednimi dokumentami np. wycenami komornika lub syndyka.
– maszyny i urządzenia	Wartość określana na podstawie wyceny rynkowej rzeczoznawcy lub wartość bieżąca określona na podstawie innych wiarygodnych źródeł jak aktualna oferta kupna, ewidencja środków trwałych dłużnika, udokumentowana kwota podana przez komornika lub syndyka, itp.
– samochody	Wartość jest określona na podstawie dostępnych tabel (np. firm ubezpieczeniowych) wartości samochodu w zależności od marki, wieku, ceny początkowej, ewentualnie innych wiarygodnych źródeł wyceny np. kwoty wpisanej w polisie ubezpieczeniowej.
– inne	Wartość jest ustalana indywidualnie w zależności od przedmiotu. Wycena powinna pochodzić z wiarygodnego źródła z uwzględnieniem powyższych wskazówek.
– papiery wartościowe i środki pieniężne	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej. Stopa odzysku powinna zostać oszacowana ostrożnie, aby uwzględnić dużą zmienność ceny niektórych papierów wartościowych.
CESJA WIERZYTELNOŚCI	
– od kontrahenta mającego rating inwestycyjny przyznany przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrzny system ratingowy Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
GWARANCJE/ PORĘCZENIA (W TYM WEKSŁOWE) / PRYZYSTAPIENIE DO DŁUGU	
– od banków i Skarbu Państwa	Do wysokości kwoty gwarantowanej.
– od innych kontrahentów mających dobrą sytuację finansową w szczególności potwierdzoną ratingiem inwestycyjnym przyznanym przez niezależną agencję ratingową lub wewnętrznym ratingiem Banku	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wysokości wierzytelności.
– od pozostałych kontrahentów	Wartość określana na podstawie indywidualnie szacowanej wartości rynkowej.

Efekt finansowy ustanowionych zabezpieczeń dla portfela ekspozycji ocenianych indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości wynosi 1 453 471 tys. złotych na datę 31 grudnia 2014 roku (1 352 740 tys. złotych na datę 31 grudnia 2013 roku). Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów z tytułu utraty wartości dla tego portfela byłby wyższy, gdyby przy ich szacowaniu nie zostały uwzględnione zdyskontowane przepływy z zabezpieczeń.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Ujawnienia wymienione w tabelach poniżej obejmują aktywa i zobowiązania finansowe, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania, niezależnie od tego, czy są one kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Porozumienia dotyczące kompensowania zawierane przez Bank, to:

- umowy ramowe ISDA oraz inne umowy ramowe dotyczące instrumentów pochodnych,
- globalne umowy ramowe (GMRA) dotyczące transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu.

Porozumienia dotyczące kompensowania zawierane przez Bank nie spełniają kryteriów kompensowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Zapisy takich porozumień dają bowiem prawo do kompensaty ujętych kwot, które jest wykonalne tylko w przypadkach niewywiązania się z płatności, niewypłacalności lub upadłości jednego z kontrahentów. Dodatkowo Bank i jego kontrahenci nie mają intencji do rozliczenia transakcji na bazie kwoty netto lub do jednoczesnej realizacji aktywów i wykonania zobowiązań. W związku z tym nie wystąpiły przypadki kompensaty aktywów i zobowiązań finansowych na dzień bilansowy.

Bank otrzymał i złożył zabezpieczenia w postaci depozytów zabezpieczających i płynnych papierów wartościowych w odniesieniu do następujących transakcji:

- instrumenty pochodne,
- transakcje zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu.

Zabezpieczenia te ustanowione są na standardowych warunkach branżowych. Zabezpieczenia w postaci depozytów zabezpieczających wynikają m.in. z tzw. Credit Support Annex (CSA) – stanowiących załącznik do umów ramowych ISDA.

Papiery wartościowe otrzymane/złożone jako zabezpieczenie w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu mogą być zastawione lub sprzedane na czas trwania transakcji, ale muszą być oddane w dacie zapadalności transakcji. Warunki umów również dają prawo każdej ze stron transakcji do rozwiązania powiązanych transakcji w przypadku braku możliwości zwrotu zabezpieczenia.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa i zobowiązania finansowe, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania i które mogą potencjalnie podlegać kompensacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE	
AKTYWA FINANSOWE				
Instrumenty pochodne	4 935 716	-3 855 316	-239 865	840 535
Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	531 315	-530 528	-385	402
RAZEM	5 467 031	-4 385 844	-240 250	840 937

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE	
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Instrumenty pochodne	5 906 720	-3 855 316	-1 140 883	910 521
Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 391	-2 391	-	-
RAZEM	5 909 111	-3 857 707	-1 140 883	910 521

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	OTRZYMANE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE	
AKTYWA FINANSOWE				
Instrumenty pochodne	2 249 532	-1 695 415	-145 840	408 277
Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 130 711	-2 128 726	-723	1 262
RAZEM	4 380 243	-3 824 141	-146 563	409 539

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH PREZENTOWANA W SPRAWOZDANIU Z SYTUACJI FINANSOWEJ	POTENCJALNE KWOTY KOMPENSATY		WARTOŚĆ NETTO
		INSTRUMENTY FINANSOWE (ZAWIERA ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA NA PAPIERACH WARTOŚCIOWYCH)	ZŁOŻONE ZABEZPIECZENIA PIENIĘŻNE	
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Instrumenty pochodne	3 062 269	-1 695 415	-831 035	535 819
Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	450 113	- 442 179	-	7 934
RAZEM	3 512 382	-2 137 594	-831 035	543 753

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ujawnione powyżej wartości aktywów i zobowiązań finansowych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

- aktywa i zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów pochodnych – na bazie wartości godziwej,
- aktywa i zobowiązania finansowe z tytułu transakcji zakupu/sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu – na bazie wartości według zamortyzowanego kosztu.

Rekoncyliacja wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych, które podlegają egzekwowalnym porozumieniom ramowym lub podobnym porozumieniom dotyczącym kompensowania, z wartościami prezentowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO	POZYCJA SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI NIE PODLEGAJĄCYCH UJAWNIENIU W NOCIE DOTYCZĄCEJ KOMPENSOWANIA	NOTA
AKTYWA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	4 291 499	Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	4 464 894	173 395	25
	470 822	Instrumenty zabezpieczające	470 822	-	27
Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	531 315	Należności od banków	7 215 362	6 684 047	23
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	4 328 577	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	4 422 292	93 715	25
	1 484 428	Instrumenty zabezpieczające	1 484 428	-	27
Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 391	Zobowiązania wobec innych banków	3 129 856	3 127 465	38

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO	POZYCJA SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI ZE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	WARTOŚĆ BILANSOWA POZYCJI NIE PODLEGAJĄCYCH UJAWNIENIU W NOCIE DOTYCZĄCEJ KOMPENSOWANIA	NOTA
AKTYWA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 928 749	Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	1 999 346	70 597	25
	165 954	Instrumenty zabezpieczające	250 186	84 232	27
Transakcje zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	2 130 711	Należności od banków	7 653 801	5 523 090	23
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE					
Instrumenty pochodne	1 924 386	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)	2 054 385	129 999	25
	1 007 884	Instrumenty zabezpieczające	1 007 884	-	27
Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	450 113	Zobowiązania wobec innych banków	4 754 732	4 304 619	38

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ogólna charakterystyka procesu monitorowania

Proces monitorowania nakierowany jest na identyfikację symptomów i zagrożeń pojawiających się u klienta, podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się jakości portfela kredytowego w celu maksymalizacji prawdopodobieństwa odzyskania udostępnionych klientowi środków.

Monitorowanie ryzyka kredytowego obejmuje, w szczególności, kontrolę terminowości obsługi zadłużenia, analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta, sprawdzanie realizacji warunków umowy kredytowej oraz przyjętych i ustanowionych zabezpieczeń.

Monitoring dużych klientów korporacyjnych dokonywany jest z wykorzystaniem systemu ratingowego oraz danych z wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji. W przypadku średniego i małego klienta proces monitorowania prowadzony jest przy wykorzystaniu wewnętrznego narzędzia zbudowanego na bazie statystycznego modelu behawioralnego. Efektywność procesu wzmocniona jest dzięki cyklicznym przeglądom portfela kredytowego dokonywanym przez przedstawicieli Pionu Zarządzania Ryzykami i Pionów Biznesowych mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości poszczególnych ekspozycji oraz całego portfela kredytowego.

Monitorowanie klienta indywidualnego ma charakter systemowy i jest przeprowadzane na podstawie wyników scoringu behawioralnego.

Ogólna charakterystyka modelu tworzenia odpisów aktualizacyjnych

W Banku odpisy aktualizacyjne tworzone są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych oznaczającą, iż Bank nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z warunkami umowy. Utrata wartości ekspozycji kredytowych wyceniana jest metodą indywidualną i grupową.

Proces identyfikacji ekspozycji z utratą wartości objętych wyceną indywidualną dokonywany jest z wykorzystaniem wewnętrznego narzędzia i obejmuje następujące etapy:

- określenie czy przesłanka utraty wartości na danej ekspozycji kredytowej została rozpoznana, a przy jej zidentyfikowaniu określenie rodzaju przesłanki i nadanie ekspozycji statusu default,
- oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, pochodzących zarówno z zabezpieczeń jak i działalności klienta,
- wyliczenie odpisu aktualizacyjnego i zaewidencjonowanie go w systemie.

Ekspozycje objęte wyceną grupową klasyfikowane są do kategorii default, w przypadku gdy zaległość w spłacie przekracza 90 dni. Odpis z tytułu utraty wartości dla tych ekspozycji jest wyliczany w oparciu o modele statystyczne.

W przypadku, gdy na ekspozycjach kredytowych przesłanka utraty wartości nie została rozpoznana wyliczany jest odpis na straty poniesione lecz nieujawnione (IBNR) w oparciu o modele statystyczne.

Stosowane modele statystyczne bazują na obserwacjach historycznych, w ramach grup ekspozycji charakteryzujących się zbliżonymi parametrami ryzyka kredytowego.

Modele i parametry wykorzystywane do tworzenia odpisów są poddawane okresowej walidacji.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Analiza jakościowa aktywów finansowych Banku

Ekspozycje Banku na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ INDYWIDUALNIE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	-	-	602 972	1 191 694
- do 1 miesiąca	-	-	38 982	101 788
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	102 477	457 622
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	746 774	443 213
- powyżej 1 roku do 5 lat	9 160	18 089	2 545 244	2 019 612
- powyżej 5 lat	-	-	1 075 231	834 395
Razem brutto	9 160	18 089	5 111 680	5 048 324
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-	-	-199 010	-353 894
- do 1 miesiąca	-	-	-7 985	-50 121
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-58 176	-132 587
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-312 789	-180 945
- powyżej 1 roku do 5 lat	-9 160	-9 788	-1 415 195	-1 160 069
- powyżej 5 lat-	-	-	-887 430	-736 308
Razem odpis	-9 160	-9 788	-2 880 585	-2 613 924
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej indywidualnie z rozpoznaną utratą wartości	-	8 301	2 231 095	2 434 400
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI OCENIANEJ GRUPOWO Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
- nieprzeterminowane	-	-	60 051	63 262
- do 1 miesiąca	-	-	33 784	34 183
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	49 713	30 450
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	346 647	395 765
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	1 366 191	1 359 506
- powyżej 5 lat	9 800	15 662	816 259	554 871
Razem brutto	9 800	15 662	2 672 645	2 438 037
ODPIS				
- nieprzeterminowane	-	-	-32 243	-34 697
- do 1 miesiąca	-	-	-16 966	-17 564
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-	-26 065	-15 992
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-	-207 366	-236 622
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-	-1 091 855	-1 051 931
- powyżej 5 lat	-9 800	-15 662	-777 123	-534 101
Razem odpis	-9 800	-15 662	-2 151 618	-1 890 907
Wartość bilansowa netto ekspozycji ocenianej grupowo z rozpoznaną utratą wartości	-	-	521 027	547 130

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje Banku na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek bez rozpoznanej utraty wartości według okresów przeterminowania

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)			
			PRZEDSIĘBIORSTWA		LUDNOŚĆ	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
WARTOŚĆ BILANSOWA BRUTTO EKSPOZYCJI BEZ ROZPOZNANEJ UTRATY WARTOŚCI						
- nieprzeterminowane	7 215 919	7 645 771	62 883 973	56 085 618	44 315 903	39 852 292
- do 30 dni	-	-	69 203	206 057	1 241 026	1 299 370
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	29 176	29 634	186 926	177 009
- powyżej 60 dni	-	-	113 466	108 852	296 500	299 214
Razem brutto	7 215 919	7 645 771	63 095 818	56 430 161	46 040 355	41 627 885
ODPIS IBNR						
- nieprzeterminowane	-557	-271	-256 434	-218 388	-127 781	-123 852
- do 30 dni	-	-	-1 690	-2 658	-73 635	-86 202
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-	-1 139	-1 192	-22 130	-22 057
- powyżej 60 dni	-	-	-922	-599	-15 322	-15 385
Razem odpis IBNR	-557	-271	-260 185	-222 837	-238 868	-247 496
Wartość bilansowa netto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości	7 215 362	7 645 500	62 835 633	56 207 324	45 801 487	41 380 389

(*) Kwoty pożyczek udzielonych klientom uwzględniają weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

Ekspozycje Banku na ryzyko kredytowe z tytułu kredytów i pożyczek według kryterium wystąpienia przesłanek utraty wartości

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW		KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM (*)	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
EKSPOZYCJE Z ROZPOZNANĄ UTRATĄ WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto	18 960	33 751	7 784 325	7 486 361
odpis	-18 960	-25 450	-5 032 203	-4 504 831
Razem netto	-	8 301	2 752 122	2 981 530
EKSPOZYCJE Z PRZESŁANKAMI UTRATY WARTOŚCI, DLA KTÓRYCH NIE STWIERDZONO UTRATY WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto, w tym:	-	-	23 601	38 589
<i>ekspozycje, w przypadku których w zdyskontowanych oczekiwanych przyszłych przepływach pieniężnych uwzględniono wartość zabezpieczeń, w tym:</i>	-	-	23 601	38 589
<i>ekspozycje przeterminowane</i>	-	-	5 597	6 354
odpis IBNR	-	-	-1 676	-2 765
Razem netto	-	-	21 925	35 824
EKSPOZYCJE BEZ PRZESŁANEK UTRATY WARTOŚCI				
wartość bilansowa brutto	7 215 919	7 645 771	109 112 572	98 019 457
odpis IBNR	-557	-271	-497 377	-467 568
Razem netto	7 215 362	7 645 500	108 615 195	97 551 889

(*) Kwoty pożyczek udzielonych klientom uwzględniają weksle uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2014 roku

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					
RATING	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	RAZEM
AA+ do AA-	-	1 048 585	-	-	1 048 585
A+ do A-	310 654	14 838 185	672 495	7 716 100	23 537 434
BBB+ do BBB-	-	248 985	-	-	248 985
bez ratingu	202 424	6 850 034(*)	851 445(**)	-	7 903 903
Razem	513 078	22 985 789	1 523 940	7 716 100	32 738 907

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 6 147 781 tys. zł.

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 851 445 tys. zł.

Podział ekspozycji z tytułu dłużnych papierów wartościowych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2013 roku

DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE					
RATING	PRZEZNACZONE DO OBROTU	DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI	NABYTE W RAMACH TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODSPRZEDAŻY	RAZEM
AA+ do AA-	-	262 534	-	-	262 534
A+ do A-	188 377	17 599 157	1 050 967	5 694 771	24 533 272
BBB+ do BBB-	-	248 865	-	-	248 865
bez ratingu	-	14 836 974(*)	837 757(**)	-	15 674 731
Razem	188 377	32 947 530	1 888 724	5 694 771	40 719 402

(*) w tym bony pieniężne NBP o wartości 14 159 186 tys. zł.

(**) w tym bony pieniężne NBP o wartości 837 757 tys. zł.

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2014 roku

INSTRUMENTY POCHODNE							
RATING	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			RAZEM
	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AAA	155	-	-	-	-	-	155
AA+ do AA-	165 233	-	-	7 996	-	-	173 229
A+ do A-	2 672 019	275 856	-	415 222	-	-	3 363 097
BBB+ do BBB-	490 530	-	1 129	20 649	-	-	512 308
BB+ do BB-	26 026	-	2 623	-	-	-	28 649
B+ do B-	-	-	103	-	-	-	103
bez ratingu	320 146	202 607	308 467	21 383	5 572	-	858 175
Razem	3 674 109	478 463	312 322	465 250	5 572	-	4 935 716

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podział aktywów z tytułu instrumentów pochodnych według ratingów agencji Standard & Poor's według stanu na 31 grudnia 2013 roku

RATING	INSTRUMENTY POCHODNE						RAZEM
	HANDLOWE			ZABEZPIECZAJĄCE			
	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	BANKI	POZOSTAŁE INSTYTUCJE FINANSOWE	PODMIOTY NIEFINANSOWE	
AAA	8	-	-	-	-	-	8
AA+ do AA-	88 394	-	-	11 492	-	-	99 886
A+ do A-	1 290 956	31 507	-	116 674	-	-	1 439 137
BBB+ do BBB-	193 747	-	1 446	23 945	-	-	219 138
BB+ do BB-	31 553	-	2 861	-	-	-	34 414
B+ do B-	-	-	1 141	-	-	-	1 141
bez ratingu	125 343	19 249	213 141	9 527	4 316	84 232	455 808
Razem	1 730 001	50 756	218 589	161 638	4 316	84 232	2 249 532

Praktyki „forbearance”

W nawiązaniu do dokumentu 2012/853 wydanego przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz instrukcji wydanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w zakresie ujawnień dotyczących ekspozycji forborne, Bank we współpracy z podmiotem dominującym, wdrożył proces klasyfikacji tego rodzaju ekspozycji.

Ekspozycje forborne są to umowy kredytowe, co do których zastosowano praktyki „forbearance”. Praktyki „forbearance” występują w sytuacjach, w których uznaje się, że kredytobiorca z powodu trudności finansowych, nie jest w stanie wykonać warunków umowy. W związku z tymi trudnościami, Bank zmienia warunki umowy w sposób, umożliwiający kredytobiorcy całkowitą lub częściową obsługę zadłużenia lub jego refinansowanie. Zmiana warunków umowy może obejmować m.in. obniżenie oprocentowania, rat kapitałowych, naliczonych odsetek, bądź zmianę harmonogramu spłat kapitału i/lub odsetek.

W szczególności Bank uznaje za praktyki „forbearance” następujące przypadki:

- renegotjowana umowa była sklasyfikowana jako ekspozycja z rozpoznaną utratą wartości, a zmiany zostały dokonane w ramach procesów restrukturyzacyjnych;
- renegotjowana umowa była w całości lub częściowo przeterminowana powyżej 30 dni (bez stwierdzonej utraty wartości) przynajmniej raz w ciągu ostatnich 3 miesięcy przed datą renegotjacji lub byłaby w całości lub częściowo przeterminowana powyżej 30 dni, gdyby nie dokonano renegotjacji;
- w tym samym lub bliskim terminie udzielenia dodatkowego finansowania przez Bank, kredytobiorca dokonał spłaty kapitału lub odsetek z tytułu innej umowy w Banku, która była w całości lub częściowo przeterminowana powyżej 30 dni w ciągu ostatnich 3 miesięcy przed datą refinansowania.

Klasyfikacji ekspozycji forborne zaprzestaje się w przypadku spełnienia wszystkich poniższych warunków:

- umowa jest uznawana jako ekspozycja bez przesłanki utraty wartości;
- upłynął co najmniej 2 letni okres próbny od daty uznania ekspozycji forborne jako ekspozycji bez przesłanki utraty wartości;
- miały miejsce regularne spłaty istotnych kwot kapitału i/lub odsetek;
- żadna z ekspozycji dłużnika nie była przeterminowana powyżej 30 dni w okresie próbnym ekspozycji forborne.

Praktyki „forbearance” nie mają zastosowania w przypadku, gdy trudności finansowe kredytobiorcy nie są czynnikiem determinującym modyfikowanie warunków umownych lub refinansowanie.

Umowy „forbearance” objęte są procesem monitorowania pod kątem wywiązywania się ze zobowiązań zawartych w umowie. Zarządzanie umowami w których wystąpił przypadek praktyk „forbearance” i bieżący monitoring tych umów należy do dedykowanych jednostek Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Na moment klasyfikacji ekspozycji jako forborne i na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości ekspozycji. Zasady rachunkowości w odniesieniu do oceny i procesu ustalenia rezerw dla ekspozycji forborne zasadniczo pokrywają się z zasadami ustalania rezerw według MSR 39, tj. jeśli istnieją obiektywne przesłanki wystąpienia straty z tytułu utraty wartości kredytów wycenianych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty jest wyliczana jako różnica pomiędzy wartością bilansową kredytu, a wartością bieżącą przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych (za wyjątkiem przyszłych strat, które jeszcze nie zostały rozpoznane) zdyskontowaną za pomocą pierwotnej efektywnej stopy procentowej kredytu.

Gdy praktyki „forbearance” prowadzą do wyłączenia z bilansu pierwotnego kredytu, Bank rozpoznaje nowy kredyt w jego wartości godziwej. Różnica pomiędzy wartością księgową pierwotnego kredytu, a wartością godziwą nowego kredytu jest księgowana w rachunku zysków i strat.

Bank dokonuje też szczegółowej analizy charakterystyki ryzyka kredytowego aktywów, dla których zastosowano praktyki „forbearance”, pod kątem indywidualnej lub portfelowej oceny utraty wartości.

Udział ekspozycji forborne w portfelu kredytowym Banku

	31.12.2014	31.12.2013
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM		
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	108 637 120	97 587 713
ekspozycje forborne	430 768	377 681
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	2 752 122	2 981 530
ekspozycje forborne	1 710 511	1 554 655
Razem netto, w tym:	111 389 242	100 569 243
ekspozycje forborne	2 141 279	1 932 336

Analiza jakościowa ekspozycji forborne

	31.12.2014	31.12.2013
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości		
Wartość bilansowa brutto	471 267	408 582
Odpisy IBNR	-40 499	-30 901
Wartość bilansowa netto	430 768	377 681
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości		
Wartość bilansowa brutto, w tym:	2 858 150	2 440 750
ekspozycje oceniane indywidualnie	2 717 279	2 439 955
ekspozycje oceniane grupowo	140 871	795
Odpisy aktualizujące, w tym:	-1 147 639	-886 095
ekspozycje oceniane indywidualnie	-1 065 476	-885 672
ekspozycje oceniane grupowo	-82 163	-423
Wartość bilansowa netto	1 710 511	1 554 655
Razem wartość bilansowa netto	2 141 279	1 932 336

Bank posiada zabezpieczenia dla ekspozycji forborne w kwocie 1 228 049 tys. zł na 31 grudnia 2014 roku (987 047 tys. zł na 31 grudnia 2013 roku).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Analiza jakościowa ekspozycji forborne według okresów przeterminowania

	31.12.2014	31.12.2013
Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	471 267	408 582
- nieprzeterminowane	342 879	288 727
- do 30 dni	91 987	91 646
- powyżej 30 dni do 60 dni	22 848	17 875
- powyżej 60 dni	13 553	10 334
Odpisy IBNR dla ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	-40 499	-30 901
- nieprzeterminowane	-21 691	-13 879
- do 30 dni	-12 077	-12 024
- powyżej 30 dni do 60 dni	-3 793	-2 952
- powyżej 60 dni	-2 938	-2 046
Wartość bilansowa brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	2 858 150	2 440 750
- nieprzeterminowane	610 881	1 101 692
- do 1 miesiąca	47 492	41 995
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	107 409	209 585
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	651 006	356 285
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 434 364	729 621
- powyżej 5 lat	6 998	1 572
Odpisy aktualizujące dla ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	-1 147 639	-886 095
- nieprzeterminowane	-198 862	-308 090
- do 1 miesiąca	-12 309	-6 121
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-63 280	-106 455
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-225 414	-121 250
- powyżej 1 roku do 5 lat	-641 166	-343 031
- powyżej 5 lat	-6 608	-1 148
Razem wartość bilansowa netto	2 141 279	1 932 336

Zmiany wartości bilansowej netto ekspozycji forborne

	2014	2013
Wartość netto na początek okresu	1 932 336	1 718 376
Wartość ekspozycji ujętych w okresie	709 550	672 165
Wartość ekspozycji wyłączonych w okresie	-142 296	-197 814
Zmiana odpisów aktualizujących w okresie	-164 031	-195 484
Inne zmiany	-194 280	-64 907
Wartość netto na koniec okresu	2 141 279	1 932 336
Przychody odsetkowe	197 829	190 916

Ekspozycje forborne według typu działania

	31.12.2014	31.12.2013
Zmiana warunków umowy	3 137 806	2 664 960
Refinansowanie	191 611	184 372
Wartość bilansowa brutto	3 329 417	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 138	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 141 279	1 932 336

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ekspozycje forborne według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty na nieruchomości	464 163	270 514
Kredyty w rachunku bieżącym	332 691	310 180
Kredyty operacyjne	583 040	738 724
Kredyty na inwestycje	1 467 691	1 387 785
Skupione wierzytelności	266 330	1 497
Pozostałe kredyty i pożyczki	215 502	140 632
Wartość bilansowa brutto	3 329 417	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 138	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 141 279	1 932 336

Ekspozycje forborne według struktury branżowej

	31.12.2014	31.12.2013
Przedsiębiorstwa	2 826 612	2 538 263
Przetwórstwo przemysłowe	670 068	431 703
Budownictwo	654 406	770 692
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	485 099	542 885
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	475 414	367 642
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	206 707	186 292
Handel hurtowy i detaliczny	150 748	120 132
Górnictwo i wydobywanie	71 658	66 556
Transport i gospodarka magazynowa	51 361	45 383
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	45 055	2 196
Pozostałe branże	16 096	4 782
Osoby fizyczne	502 805	311 069
Wartość bilansowa brutto	3 329 417	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 138	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 141 279	1 932 336

Ekspozycje forborne według struktury geograficznej

	31.12.2014	31.12.2013
Polska	3 063 666	2 849 225
Ukraina	254 098	-
Cypr	10 880	-
Pozostałe kraje	773	107
Wartość bilansowa brutto	3 329 417	2 849 332
Odpisy aktualizujące wartość należności	-1 188 138	-916 996
Razem wartość bilansowa netto	2 141 279	1 932 336

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Koncentracja ryzyka kredytowego

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe zaangażowanie Banku wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie może przekroczyć 25% funduszy własnych Banku. W 2014 roku limity maksymalnego zaangażowania określone w ustawie Prawo Bankowe nie zostały przekroczone.

a) Według poszczególnych podmiotów:

Według stanu na 31.12.2014

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 10 NAJWIĘKSZYCH KLIENTÓW BANKU	UDZIAŁ % W PORTFELU
Klient 1	1,9%
Klient 2	1,5%
Klient 3	1,1%
Klient 4	0,9%
Klient 5	0,9%
Klient 6	0,9%
Klient 7	0,8%
Klient 8	0,8%
Klient 9	0,8%
Klient 10	0,7%
Razem	10,3%

b) Według grup kapitałowych:

Według stanu na 31.12.2014

ZAANGAŻOWANIE WOBEC 5 NAJWIĘKSZYCH GRUP KAPITAŁOWYCH BĘDĄCYCH KLIENTAMI BANKU	UDZIAŁ % W PORTFELU
Grupa 1	4,7%
Grupa 2	2,2%
Grupa 3	2,1%
Grupa 4	1,5%
Grupa 5	1,1%
Razem	11,6%

c) Według branż:

Ograniczeniu ryzyka kredytowego związanego z nadmierną koncentracją sektorową służy system kształtowania sektorowej struktury zaangażowania. Obejmuje on ustalanie wskaźników koncentracji sektorowej, monitorowanie portfela kredytowego oraz procedury wymiany informacji. System ten dotyczy zaangażowania kredytowego w poszczególne rodzaje działalności gospodarczej sklasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

Wskaźniki koncentracji ustalane są w oparciu o obecny poziom zaangażowania Banku w dany sektor oraz ocenę ryzyka danego sektora. Okresowe porównywanie zaangażowania Banku z obowiązującymi wskaźnikami koncentracji pozwala na bieżącą identyfikację sektorów, w których może wystąpić nadmierna koncentracja ryzyka. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji, dokonywana jest analiza obejmująca ocenę kondycji ekonomicznej sektora z uwzględnieniem zarówno dotychczasowych jak i prognozowanych trendów oraz ocenę jakości zaangażowania w dany sektor. Działania te pozwalają na formułowanie polityki Banku ograniczającej ryzyko sektorowe oraz bieżące jej dostosowywanie do zmieniających się warunków.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Strukturę zaangażowania według sektorów prezentuje poniższa tabela:

SEGMENT BRANŻOWY	31.12.2014	31.12.2013
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	13,3%	11,9%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13,1%	9,5%
Administracja publiczna i obrona narodowa	12,2%	13,3%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10,0%	12,2%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	9,2%	9,0%
Transport i gospodarka magazynowa	6,1%	5,5%
Informacja i komunikacja	5,0%	4,1%
Budownictwo	4,9%	5,5%
Górnictwo i wydobywanie	4,0%	3,1%
Produkcja metali, wyrobów metalowych oraz maszyn i urządzeń	3,7%	3,7%
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	2,9%	3,3%
Produkcja wyrobów chemicznych, farmaceutycznych oraz rafinacji ropy naftowej	2,8%	3,8%
Produkcja wyrobów z gumy, tworzyw sztucznych oraz surowców niemetalicznych	1,8%	2,2%
Pozostała produkcja	3,9%	4,8%
Pozostałe sektory	7,1%	8,1%
Razem	100,0%	100,0%

Ekspozycje kredytowe wobec Ukrainy

Na dzień 31 grudnia 2014 r. bilansowa ekspozycja netto Banku wobec Ukrainy wynosiła 962 milionów złotych (co stanowi 0,6% całkowitej ekspozycji Banku Pekao).

Większość ekspozycji Banku wobec Ukrainy stanowią ekspozycje wewnątrzgrupowe w formie lokat międzybankowych, z których 50% zostanie spłacone najpóźniej w 2015 roku, a kolejne 50% - najpóźniej w 2017 roku. Pozostała część ekspozycji dotyczy dwóch międzynarodowych klientów korporacyjnych.

Bank ściśle monitoruje rozwój sytuacji na Ukrainie, a charakter posiadanego zaangażowania nie zagraża jakości jego aktywów.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycje Banku wobec Ukrainy.

	31.12.2014	31.12.2013
Ekspozycje bilansowe		
Należności od banków	713 178	611 436
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	269 487	244 195
Wartość brutto	982 665	855 631
IBNR / Odpis z tytułu utraty wartości	-20 505	-15 825
Wartość netto	962 160	839 806
Ekspozycje pozabilansowe		
Udzielone linie kredytowe	4 028	3 895
Wartość brutto	4 028	3 895
IBNR	-14	-11
Wartość netto	4 014	3 884

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.3 Ryzyko rynkowe

W prowadzonej działalności Bank jest narażony na ryzyko rynkowe, którego źródłem są zmiany parametrów rynkowych.

Ryzyko rynkowe to ryzyko obniżenia wyniku finansowego lub kapitału Banku na skutek zmian rynkowych. Podstawowymi czynnikami ryzyka rynkowego są:

- stopy procentowe,
- kursy walutowe,
- ceny kapitałowych papierów wartościowych,
- ceny towarów.

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem rynkowym, stanowiący strukturalno-organizacyjny i metodologiczne ramy proceduralne mające na celu utrzymanie struktury bilansu i pozycji pozabilansowych w zgodzie z zakładanymi celami strategicznymi.

Głównym celem strategii zarządzania ryzykiem rynkowym jest optymalizowanie wyników finansowych w taki sposób by realizowane były cele Banku przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko rynkowe w ramach apetytu na ryzyko określonego przez limity zatwierdzone przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Organizacja procesu zarządzania ryzykiem rynkowym bazuje na trójstopniowym systemie kontroli zgodnym z międzynarodowymi najlepszymi praktykami bankowymi i rekomendacjami nadzoru bankowego. Proces zarządzania ryzykiem rynkowym oraz procedury go regulujące uwzględniają podział na księgę handlową i bankową.

Ryzyko rynkowe księgi handlowej

Zarządzając ryzykiem rynkowym księgi handlowej Bank dąży do optymalizowania wyników finansowych oraz zapewnienia maksymalnie wysokiej jakości obsługi klientów Banku w zakresie dostępu do rynku (market making) pozostając w ramach limitów zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Głównym narzędziem pomiaru ryzyka rynkowego księgi handlowej jest model wartości zagrożonej (VaR). Wartość ta odzwierciedla poziom jednodniowej straty, która może się zrealizować z prawdopodobieństwem nie większym niż 1%. Wartość miary VaR wyznaczana jest metodą symulacji historycznej na podstawie 2-letniej historii obserwacji dynamiki czynników ryzyka rynkowego. Zbiór czynników walutowanych przy wyliczaniu VaR obejmuje wszystkie istotne czynniki rynkowe brane pod uwagę przy wycenie instrumentów finansowych za wyjątkiem specyficznego ryzyka kredytowego emitenta i kontrahenta. Szacowanie wpływu zmian czynników rynkowych na bieżącą wartość danego portfela odbywa się z wykorzystaniem pełnej rewaluacji (jako różnica między wartością portfela po zmianie poziomów parametrów rynkowych o historycznie zaobserwowane zmiany czynników a bieżącą wartością portfela). Dla tak wyznaczonego zbioru prawdopodobnych zmian wartości portfela (dystrybuanty) wyznaczany jest VaR jako 1%-kwantyl.

Model poddawany jest bieżącej statystycznej weryfikacji poprzez porównanie wartości VaR do rzeczywistych i rewaluacyjnych wyników. Analizy za rok 2014, jak również za 2013 rok, potwierdzają adekwatność stosowanego modelu.

Kształtowanie się w latach 2014 i 2013 ekspozycji ryzyka rynkowego portfela handlowego Banku w ujęciu miary Value at Risk przedstawiają poniższe tabele:

	31.12.2014	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	44	11	413	2 183
ryzyko stopy procentowej	1 260	616	1 675	3 432
Portfel handlowy	1 238	559	1 719	3 494

	31.12.2013	WIELKOŚĆ MINIMALNA	WIELKOŚĆ ŚREDNIA	WIELKOŚĆ MAKSYMALNA
ryzyko walutowe	34	11	493	2 676
ryzyko stopy procentowej	1 210	808	1 432	2 868
Portfel handlowy	1 082	762	1 478	2 917

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ryzyko stopy procentowej księgi bankowej

Zarządzając ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej Bank kieruje się celem zabezpieczenia wartości ekonomicznej kapitału oraz realizacji założonego wyniku odsetkowego w ramach przyjętych limitów. Pozycja finansowa Banku w odniesieniu do zmieniających się stóp procentowych monitorowana jest poprzez lukę stopy procentowej (lukę przeszacowania), analizę duration, analizy wrażliwości, symulacje szokowe (stress testing) oraz VaR.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się poziomu wrażliwości dochodu odsetkowego (NII) na zmianę stóp procentowych o 100 p.b. oraz wartości ekonomicznej kapitału Banku (EVE) na zmianę stóp procentowych o 200 p.b. według stanu na koniec grudnia 2014 i 2013 roku przy założeniu pełnej elastyczności stóp administrowanych przez Bank w odniesieniu do zmiany stóp rynkowych (z wyjątkiem depozytów bieżących w PLN, dla których stosowany jest model urealnijający profil przeszacowania tych produktów) oraz równoległej zmiany stóp Banku centralnego. Wzrost wrażliwości dochodu odsetkowego wynika z obniżonego poziomu stopy lombardowej na koniec 2014 r. oraz potencjalnego wpływu dalszego jej obniżenia na wynik odsetkowy Banku.

WRAŻLIWOŚĆ W %	31.12.2014	31.12.2013
NII	-12,33	-7,69
EVE	-0,21	-1,83

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest zarządzane łącznie dla księgi handlowej i bankowej. Celem zarządzania ryzykiem kursu walutowego jest kształtowanie profilu walutowego pozycji bilansowych i pozabilansowych tak, aby pozostawał on w ramach wewnętrznych limitów.

Kształtowanie się ryzyka walutowego Banku w ujęciu miary Value at Risk przedstawia poniższa tabela:

WALUTA	31.12.2014	31.12.2013
Waluty razem (*)	387	39

(*) VaR zaprezentowany w pozycji „Waluty razem” stanowi obliczenie wielkości VaR dla całego portfela, a więc uwzględnia zależności korelacyjne pomiędzy walutami.

5.4 Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest:

- zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących jak i z przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności i rentowności kapitałów własnych,
- zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej, oraz
- określenie rozwiązań na przetrwanie sytuacji kryzysowej, w przypadku jej ewentualnego wystąpienia.

Bank inwestuje wolne środki głównie w papiery wartościowe emitowane przez polski rząd, które charakteryzują się wysokim poziomem płynności. Udział papierów rządowych (wraz z papierami NBP) w portfelu papierów wartościowych ogółem wynosił na koniec 2014 r. 64%, a w aktywach ogółem 13%. Dzięki możliwości szybkiej sprzedaży lub postawienia w zastaw tych instrumentów, stanowią one również regularnie monitorowany zapas płynności Banku, pozwalający przetrwać ewentualne sytuacje kryzysowe.

W Banku monitorowana jest w trybie dziennym płynność krótkoterminowa (operacyjna), obejmująca operacje na rynkach finansowych oraz wielkość dostępnego zapasu płynnych, rynkowych lub zastawialnych w bankach centralnych papierów wartościowych. Ponadto miesięcznie monitorowana jest płynność strukturalna, obejmująca całe spektrum czasowe bilansu Banku, w tym płynność długoterminowa.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W ramach zarządzania płynnością finansową procesowi monitorowania, limitowania, kontrolowania i sprawozdawania kierownictwu Banku podlega szereg wskaźników płynności w podziale na PLN oraz główne waluty obce, jak również dla wielkości zagregowanych. Bank wprowadził między innymi wewnętrzne wskaźniki płynności określające relację urealnionych zapadalnych aktywów do urealnionych wymagalnych pasywów w terminie do 1 miesiąca i do 1 roku, jak również wskaźniki pokrycia określające relację urealnionych zapadalnych pasywów do urealnionych wymagalnych aktywów w terminie powyżej 1, 2, 3, 4, 5 lat.

Bank posiada zatwierdzoną przez Zarząd Banku „Politykę zarządzania płynnością w sytuacji awaryjnej”, która określa procedury awaryjnego postępowania zarówno w przypadku wzrostu poziomu ryzyka płynności, jak i w sytuacji znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku.

Polityka ta, odnosząc się do sytuacji pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku uwzględnia codzienne monitorowanie systemowych i specyficznych dla Banku wskaźników ostrzegawczych oraz cztery stopnie zagrożenia płynności w zależności od poziomu wskaźników ostrzegawczych, sytuacji Banku i rynkowej. Określa również źródła pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Banku. W dokumencie tym określone zostały również procedury monitorowania stanów płynności, procedury działań awaryjnych, struktury organizacyjne zespołów zadaniowych przywracających płynność Banku oraz zakres odpowiedzialności kierownictwa Banku za podejmowanie niezbędnych decyzji związanych z przywróceniem wymaganego poziomu płynności finansowej Banku. Zarówno w/w Polityka, jak i możliwości pozyskania środków pieniężnych z poszczególnych źródeł uwzględnionych w tym planie, podlegają okresowej weryfikacji.

Integralną częścią procesu monitorowania płynności Banku w warunkach kryzysu na rynkach finansowych oraz kryzysu wywołanego przez czynniki wewnętrzne, specyficzne dla Banku, jest scenariuszowa analiza stresowa przeprowadzana w trybie tygodniowym i miesięcznym.

Monitorując płynność, Bank szczególną uwagę zwraca na płynność w walutach obcych, co znajduje odzwierciedlenie w monitorowaniu, limitowaniu i kontrolowaniu płynności osobno dla poszczególnych istotnych walut (zgodnie z opisem powyżej), monitorowaniu zapotrzebowania na bieżącą i przyszłą płynność walutową i w przypadku zidentyfikowania takiej potrzeby jej zabezpieczeniu z wykorzystaniem swapów walutowych. Bank monitoruje także potencjalny wpływ na płynność konieczności wnoszenia depozytów zabezpieczających transakcje pochodne.

Prezentowane poniżej urealnione luki płynności zawierają między innymi urealnienia dotyczące rdzenności depozytów i ich zapadalności, urealnienia przepływów z udzielonych zobowiązań pozabilansowych z tytułu finansowania i gwarancji oraz z tytułu aktywów bez kontraktowych harmonogramów spłat. Uwzględnia się także urealnione przepływy z posiadanego przez Bank portfela papierów wartościowych oraz przepływy wynikające z wcześniejszych spłat portfela kredytów hipotecznych. Są to główne przyczyny odróżniające lukę urealnioną od nieurealnionej. Przedstawione zostały również tabele zapadalności zobowiązań finansowych według terminów umownych (kontraktowych).

Należy ponadto dodać, że luki mają charakter statyczny tj. nie uwzględniają wpływu na profil płynności zmian w wolumenie (np. nowych depozytów) bilansu i pozycji pozabilansowych Banku, a także pozakapitałowych przepływów gotówkowych.

Urealniona luka płynności

31.12.2014	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Luka okresowa	5 766 441	-3 701 312	9 449 820	21 289 393	-33 719 252	-914 910
Luka skumulowana		2 065 129	11 514 949	32 804 342	-914 910	

31.12.2013	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
Luka okresowa	1 383 230	-3 721 046	12 334 503	21 380 240	-31 981 941	-605 014
Luka skumulowana		-2 337 816	9 996 687	31 376 927	-605 014	

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Struktura zobowiązań finansowych według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków(*)	1 698 396	136 868	6 273	115 437	1 301 127	3 258 101
Zobowiązania wobec klientów	100 492 050	14 233 740	11 252 379	739 128	17 280	126 734 577
Emisje własne	78 716	1 201 582	1 431 088	135 463	-	2 846 849
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	362 582	173 090	55 639	591 311
Razem	102 269 162	15 572 190	13 052 322	1 163 118	1 374 046	133 430 838
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	27 028 137	-	-	-	-	27 028 137
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	15 598 380	-	-	-	-	15 598 380
Razem	42 626 517	-	-	-	-	42 626 517

(*) Łącznie z Bankiem Centralnym

(**) Dla udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Bank umów możliwy jest wypływ środków z Banku. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Bank wypływy środków z tytułu ekspozycji pozabilansowych są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wypływu środków z ekspozycji pozabilansowych odbywa się w Banku w sposób ciągły. Bank szacuje również bardziej prawdopodobne wypływy, które zostały przedstawione w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

31.12.2013	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA BILANSOWE						
Zobowiązania wobec banków(*)	1 968 459	1 451 927	12 592	168 225	1 397 852	4 999 055
Zobowiązania wobec klientów	96 262 673	12 977 722	10 394 565	587 032	20 389	120 242 381
Emisje własne	1 403 210	607 087	237 973	-	-	2 248 270
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	163 892	93 692	52 158	309 742
Razem	99 634 342	15 036 736	10 809 022	848 949	1 470 399	127 799 448
ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE(**)						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe dotyczące finansowania	27 287 840	-	-	-	-	27 287 840
Udzielone zobowiązania pozabilansowe gwarancyjne	12 187 126	-	-	-	-	12 187 126
Razem	39 474 966	-	-	-	-	39 474 966

(*) Łącznie z Bankiem Centralnym

(**) Dla udzielonych zobowiązań pozabilansowych dotyczących finansowania oraz udzielonych zobowiązań gwarancyjnych kwoty ekspozycji zostały przypisane najwcześniejszym tenorom, w których na podstawie zawartych przez Bank umów możliwy jest wypływ środków z Banku. Jednakże w rzeczywistości oczekiwane przez Bank wypływy środków z tytułu ekspozycji pozabilansowych są istotnie niższe niż wynikałoby to z powyższego zestawienia. Dzieje się tak ze względu na znaczną dywersyfikację zobowiązań względem klientów oraz stadium życia poszczególnych umów. Monitorowanie i zarządzanie ryzykiem wypływu środków z ekspozycji pozabilansowych odbywa się w Banku w sposób ciągły. Bank szacuje również bardziej prawdopodobne wypływy, które zostały przedstawione w tabelach opisanych jako „Urealniona luka płynności”.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto Bank zalicza:

- Swapy stopy procentowej (IRS),
- Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- Opcje walutowe i opcje na złoto,
- Opcje na stopę procentową (Cap/Floor),
- Opcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych,
- Swapy towarowe.

Do pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto Bank zalicza:

- Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS),
- Forwardy walutowe,
- Swapy walutowe (fx-swap),
- Forwardy na papiery wartościowe.

Zobowiązania z tytułu pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach netto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2014	109 831	66 827	157 414	2 488 669	1 598 823	4 421 564
31.12.2013	37 841	82 412	170 399	1 221 097	505 495	2 017 244

Przepływy dotyczące pochodnych transakcji pozabilansowych rozliczanych w kwotach brutto

	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
31.12.2014						
Wpływy	20 531 975	11 645 192	5 339 427	8 365 126	3 000 995	48 882 715
Wypływy	20 517 653	11 635 627	5 451 489	9 091 869	3 084 889	49 781 527
31.12.2013						
Wpływy	9 859 595	6 918 333	6 513 048	4 360 422	4 639 247	32 290 645
Wypływy	9 836 552	6 924 706	6 386 575	4 782 678	4 966 904	32 897 415

5.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko prawne. Ryzyko strategiczne, ryzyko biznesowe i ryzyko reputacji są odrębnymi kategoriami ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym bazuje na procedurach wewnętrznych, które są zgodne z wymogami prawa, uchwałami, rekomendacjami i wytycznymi nadzorczy, a także standardami Grupy UniCredit. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje: identyfikację, ocenę, monitorowanie, przeciwdziałanie oraz raportowanie. Identyfikacja i ocena ryzyka operacyjnego polega na analizie czynników wewnętrznych, jak również czynników zewnętrznych mogących mieć istotny wpływ na osiągnięcie celów Banku. Głównymi narzędziami stosowanymi w identyfikacji i ocenie ryzyka operacyjnego są: wewnętrzne zdarzenia operacyjne, zewnętrzne zdarzenia operacyjne, kluczowe wskaźniki ryzyka, analiza scenariuszy oraz samoocena ryzyka operacyjnego. Działania monitorujące prowadzone są na trzech poziomach kontroli: kontrola operacyjna (wszyscy pracownicy), kontrola zarządzania ryzykiem (Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym) i audyt wewnętrzny (Departament Audytu Wewnętrznego). Przeciwdziałanie ryzyku operacyjnemu obejmuje m.in. definiowanie limitów ryzyka operacyjnego, oraz obowiązek inicjowania działań zabezpieczających w przypadku ich przekroczenia, system kontroli wewnętrznej, plany utrzymania ciągłości działania oraz ochronę ubezpieczeniową. System raportowania ryzyka operacyjnego umożliwi ocenę narażenia Banku na ryzyko operacyjne oraz skuteczne zarządzanie tym ryzykiem, a także odgrywa fundamentalną rolę w procesie informowania Rady Nadzorczej, Zarządu i kadry kierowniczej

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

o ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne. Oparty jest w szczególności na kwartalnych raportach z kontroli ryzyka operacyjnego, które zawierają m.in.: profil ryzyka operacyjnego, wykorzystanie limitów strat, analizy trendów w istotnych kategoriach ryzyka operacyjnego, straty potencjalne, informacje o kluczowych wskaźnikach ryzyka operacyjnego oraz o wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka operacyjnego.

W zarządzanie ryzykiem operacyjnym zaangażowane są Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz Komitet Ryzyka Operacyjnego. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym koordynowany jest przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Operacyjnym. Ze względu na zróżnicowany charakter ryzyka wymagający specjalistycznej wiedzy za zarządzanie ryzykiem operacyjnym w swoich obszarach odpowiadają wszyscy pracownicy Banku, a także wybrane jednostki specjalistyczne.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest dla Banku za pomocą metody zaawansowanej AMA (Advanced Measurement Approach) zgodnie z modelem wewnętrznym Grupy UniCredit, który bazuje na danych dotyczących strat wewnętrznych, zewnętrznych i analizy scenariuszy, a także kluczowych wskaźnikach ryzyka. Całkowity wymóg kapitałowy obliczony metodą zaawansowaną alokowany jest na poszczególne podmioty Grupy UniCredit za pomocą mechanizmu alokacji, który odzwierciedla profil ryzyka każdego podmiotu. Alokowany na Bank wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego podlega ocenie adekwatności według stanu na koniec czerwca oraz grudnia.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym poddawany jest co najmniej raz w roku wewnętrznej walidacji, która ma na celu zbadanie zgodności z wymogami regulacyjnymi oraz standardami Grupy UniCredit.

Poniższa tabela przedstawia zdarzenia operacyjne w podziale na kategorie zdefiniowane przez Nową Umowę Kapitałową i określone w Uchwale 76/2010 wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego:

- oszustwa wewnętrzne – straty spowodowane działaniem polegającym na celowej defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku, obejściach regulacji, przepisów prawa lub przepisów wewnętrznych przedsiębiorstwa, wyłączając straty wynikające z różnorodności lub dyskryminacji pracowników, które dotyczą co najmniej jednej strony wewnętrznej,
- oszustwa zewnętrzne – straty spowodowane celowym działaniem polegającym na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych przez stronę trzecią,
- zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy – straty powstałe na skutek działań niezgodnych z przepisami lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała lub straty wynikające z nierównego traktowania i dyskryminacji pracowników,
- klienci, produkty i praktyki operacyjne – straty wynikające z niewywiązania się z obowiązków zawodowych względem określonych klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych lub zaniedbania (w tym wymagań powierniczych i stosownego zachowania) lub też związane z charakterem bądź konstrukcją produktu,
- szkody związane z aktywami rzeczowymi – straty powstałe na skutek straty lub szkody w aktywach rzeczowych w wyniku klęski żywiołowej lub innych wydarzeń,
- zakłócenia działalności Banku i awarie systemów – straty powstałe na skutek zakłóceń działalności Banku lub awarii systemów,
- wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi – straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego zarządzania procesami operacyjnymi oraz wynikłe ze stosunków z kontrahentami i sprzedawcami.

ZDARZENIA OPERACYJNE W PODZIALE NA KATEGORIE	2014	2013
Oszustwa wewnętrzne	36,65%	17,48%
Oszustwa zewnętrzne	24,73%	19,66%
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	14,77%	14,96%
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	9,64%	20,47%
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	8,94%	15,28%
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	4,66%	10,73%
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	0,61%	1,42%
Razem	100,00%	100,00%

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W 2014 roku straty operacyjne zostały zdominowane przez oszustwa wewnętrzne oraz zewnętrzne. Największy udział miały straty z kategorii oszustw wewnętrznych, które stanowiły 36,65% wszystkich strat (w 2013 roku –17,48%). Drugą kategorią, w której zostały odnotowane największe straty były oszustwa zewnętrzne stanowiące 24,73% wszystkich strat (w 2013 roku – 19,66%), natomiast trzecią kategorią – klienci, produkty i praktyki operacyjne, które stanowiły 14,77% wszystkich odnotowanych strat (w 2013 roku – 14,96%).

5.6 Zarządzanie kapitałem własnym

Proces zarządzania kapitałem w Banku Pekao S.A. ma za zadanie zrealizować m. in. następujące cele:

- zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania – poprzez zachowanie równowagi pomiędzy zdolnością do podejmowania ryzyka (limitowaną posiadanymi funduszami własnymi) oraz poziomem generowanego ryzyka,
- utrzymywanie kapitału na pokrycie ryzyka powyżej poziomu określonego jako minimalny, aby umożliwić dalszy rozwój działalności, uwzględnienie ewentualnych przyszłych zmian w wymogach kapitałowych i zabezpieczenie interesów akcjonariuszy,
- utrzymywanie preferowanej struktury kapitału w celu utrzymania pożądanej jakości kapitału na pokrycie ryzyka,
- kreowanie wartości dla akcjonariuszy poprzez optymalne wykorzystanie funduszy Banku.

W Banku istnieje udokumentowany proces zarządzania kapitałem i monitorowania kapitału, który powstał w ramach procedury ICAAP. Za jego funkcjonowanie jest odpowiedzialny Pion Finansowy, pod kierownictwem CFO (Chief Financial Officer). Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie kapitałem ponosi Zarząd Banku, wspierany przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka, który zatwierdza proces zarządzania kapitałem. W Banku istnieje także polityka kapitałowych planów awaryjnych, której celem jest ustanowienie zasad i obowiązków w przypadku wystąpienia lub rozwoju kryzysu, który miałby wpływ na znaczące ograniczenie poziomu kapitalizacji Banku oraz/Grupy. Polityka określa nadzór wraz z obowiązkami, w celu wczesnego i spójnego zarządzania sytuacją kryzysową.

Strategia zarządzania kapitałem określa cele oraz główne zasady zarządzania i monitorowania adekwatności kapitałowej Banku, takie jak: wytyczne dotyczące źródeł pokrywania ryzyka, preferowanej struktury kapitału wymaganego na pokrycie ryzyka, długoterminowych celów kapitałowych, systemu limitów kapitałowych, źródeł dodatkowego kapitału w sytuacjach awaryjnych oraz struktury zarządzania kapitałem.

Adekwatność kapitałową Banku kontroluje Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka oraz Zarząd Banku. Dla Zarządu Banku oraz Komitetu Aktywów, Pasywów i Ryzyka sporządzane są okresowe raporty na temat skali i kierunków zmian współczynników kapitałowych wraz ze wskazaniem potencjalnych zagrożeń. Monitorowany jest poziom podstawowych rodzajów ryzyka w odniesieniu do zewnętrznych limitów nadzoru bankowego i wewnętrznych limitów Banku. Przeprowadzane są analizy i oceny kierunków rozwoju działalności biznesowej z punktu widzenia zgodności z wymogami kapitałowymi. Prognozowanie i monitoring poziomu aktywów ważonych ryzykiem, funduszy własnych oraz współczynników kapitałowych stanowi integralną część procesu planowania i budżetowania, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych.

W Banku funkcjonuje proces alokacji kapitału, którego celem jest gwarancja bezpiecznego i optymalnego zwrotu dla akcjonariuszy. Wymaga to z jednej strony alokowania kapitału na produkty/klientów/linie biznesowe, gwarantującego adekwatne do ryzyka dochody, a z drugiej strony uwzględniania w podejmowanych decyzjach biznesowych kosztu kapitału. Na potrzeby analizy osiąganych dochodów w stosunku do podejmowanego ryzyka oraz optymalizacji wykorzystania kapitału różnych rodzajów działalności stosowane są miary efektywności uwzględniające podejmowane ryzyko.

Regulacyjne wymogi kapitałowe

Podstawową miarą stosowaną do pomiaru adekwatności kapitałowej instytucji są współczynniki kapitałowe. Minimalna wartość łącznego współczynnika kapitałowego wymagana przez prawo nie może być niższa, niż 8%, natomiast zgodnie z rekomendacją Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Komisji Nadzoru Finansowego łączny współczynnik kapitałowy powinien pozostawać na poziomie nie mniejszym, niż 12%, a współczynnik kapitału Tier 1 na poziomie nie mniejszym, niż 9%.

Kalkulacji regulacyjnych wymogów kapitałowych na obie daty raportowe dokonano w oparciu o zapisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Na dzień 31 grudnia 2014 roku łączny współczynnik kapitałowy Banku wyniósł 17,1% (na dzień 31 grudnia 2013 roku – 18,3%).

	31.12.2014	31.12.2013
WYMOGI KAPITAŁOWE		
Ryzyko kredytowe oraz kontrahenta	8 337 734	7 354 111
Ryzyko rynkowe	195 446	127 803
Ryzyko operacyjne	611 214	949 487
Całkowity wymóg kapitałowy	9 144 394	8 431 401
FUNDUSZE WŁASNE		
Fundusze podstawowe Tier 1	19 520 024	19 275 766
Fundusze własne do wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego	19 520 024	19 275 766
WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	17,1%	18,3%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,1%	18,3%

Łączny współczynnik kapitałowy na koniec grudnia 2014 roku w porównaniu do grudnia 2013 roku jest niższy o 1,2 p.p. Całkowity wymóg kapitałowy wzrósł w tym okresie o 8,5%, a fundusze własne o 1,3%. Na wzrost całkowitego wymogu kapitałowego na koniec grudnia 2014 roku miały wpływ wzrosty wymogów z tytułu: ryzyka kredytowego (spowodowany wzrostem portfela kredytowego Banku), ryzyka kontrahenta oraz ryzyka rynkowego, przy jednoczesnym spadku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego spowodowanym zmianą modelu metody zaawansowanej AMA.

Wzmocnienie bazy kapitałowej Banku w 2014 roku jest głównie efektem decyzji Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Pekao S.A. o przeznaczeniu 185,8 mln złotych zysku netto Banku za 2013 rok na zwiększenie kapitałów własnych, a także niższych niezrealizowanych strat z portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży.

W kalkulacji wymogów kapitałowych Bank stosuje:

- metodę standardową do kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych do ograniczania ryzyka kredytowego,
- zaawansowaną metodę pomiaru ryzyka operacyjnego,
- metodę standardową na ryzyko walutowe,
- metodę uproszczoną na ryzyko cen towarów,
- metodę standardową na ryzyko korekty wyceny kredytowej instrumentów pochodnych,
- metodę standardową na ryzyko szczególne pozycji oraz metodę terminów zapadalności na ryzyko ogólne.

Fundusze własne

Bank definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z postanowieniami Rozporządzenia 575/2013 i ustawy Prawo Bankowe.

Fundusze własne Banku składają się wyłącznie z funduszy podstawowych Tier 1. W Banku nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier 1 oraz kapitału Tier 2.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	31.12.2014	31.12.2013 (*)
FUNDUSZE WŁASNE		
Kapitały	23 387 243	22 848 703
Składniki kapitału nie zaliczone do funduszy własnych, w tym:	-2 662 266	-2 800 000
Zysk netto za rok bieżący	-2 662 266	-2 800 000
Korekty regulacyjne, w tym:	-1 204 953	-772 937
Wartości niematerialne i prawne	-535 641	-534 406
Kapitały z aktualizacji wyceny	-112 283	68 673
Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych dostępnych do sprzedaży	3 279	37 513
Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-525 304	-305 952
Dodatkowe korekty wartości z tytułu ostrożnej wyceny	-35 004	-38 765
Fundusze podstawowe Tier 1	19 520 024	19 275 766
Fundusze własne do wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego	19 520 024	19 275 766

(*) Dane przeliczone zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013.

Składniki kapitału nie zaliczone do funduszy własnych:

- Zysk netto za rok bieżący - zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego zweryfikowany przez biegłego rewidenta odpowiedzialnego za badanie sprawozdania finansowego Banku, pomniejszony o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia i dywidendy, może być ujęty w kapitale podstawowym Tier 1 po uzyskaniu zezwolenia od Komisji Nadzoru Finansowego. Na dzień 31 grudnia 2014 roku w kapitale podstawowym Tier 1 nie została uwzględniona żadna część bieżącego zysku Banku.

Korekty regulacyjne:

- Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego), pomniejszają kapitał podstawowy Tier 1, zgodnie z art. 36 Rozporządzenia 575/2013.
- Kapitały z aktualizacji wyceny odzwierciedlają wartość godziwą instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne pomniejsza kapitał podstawowy Tier 1, zgodnie z art. 33 Rozporządzenia 575/2013.
- Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży zgodnie z art. 467 Rozporządzenia 575/2013 oraz decyzją KNF, pomniejszają w 80% kapitał podstawowy Tier 1.
- Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych i kapitałowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży zgodnie z art. 468 Rozporządzenia nr 575/2013 są w 100% usuwane z pozycji kapitału podstawowego Tier 1.
- Dodatkowe korekty wartości z tytułu ostrożnej wyceny tworzone są dla wszystkich aktywów wycenianych według wartości godziwej, zgodnie z art. 34 Rozporządzenia 575/2013.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Ocena adekwatności kapitału wewnętrznego

Do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stosowane są metody opracowane przez Bank.

Bank bierze pod uwagę w tej ocenie następujące rodzaje ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko rynkowe w księdze bankowej i handlowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko nieruchomości własnych,
- ryzyko zmian warunków makroekonomicznych,
- ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne),
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko reputacji,
- ryzyko modeli,
- ryzyko dźwigni finansowej,
- ryzyko działalności bancassurance,
- ryzyko inwestycji finansowych.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Bank opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. W Banku stosowane są następujące sposoby oceny ryzyka:

- ocena jakościowa – stosowana w przypadku ryzyk trudno mierzalnych lub takich, dla których kapitał nie jest skutecznym środkiem pokrywania strat (ryzyko braku zgodności, ryzyko reputacji oraz ryzyko działalności bancassurance),
- ocena poprzez oszacowanie bufora kapitałowego – stosowana w przypadku ryzyk, których nie można w łatwy sposób określić ilościowo, jednak możliwa jest łączna ocena ich wpływu (ryzyko modeli, ryzyko zmian warunków makroekonomicznych),
- ocena ilościowa – stosowana w przypadku ryzyk, które można zmierzyć za pomocą kapitału ekonomicznego (pozostałe rodzaje ryzyka oprócz ryzyka płynności i ryzyka dźwigni finansowej), bądź w oparciu o miary dla niego właściwe (ryzyko płynności i ryzyko dźwigni finansowej).

Preferowanym sposobem pomiaru ryzyk ocenianych ilościowo oraz określania wynikających z nich potrzeb kapitałowych są modele wartości zagrożonej (VaR) oparte na założeniach wynikających z apetytu Banku na ryzyko (poziom ufności 99,93% przy jednorocznym horyzoncie czasowym). Modele opracowywane są zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi z uwzględnieniem wymogów regulacyjnych i uzupełnione o testy warunków skrajnych lub analizy scenariuszowe. Dla rodzajów ryzyka, dla których taka metodyka nie została ostatecznie opracowana i wdrożona, Bank stosuje zmodyfikowane modele regulacyjne uzupełnione o testy warunków skrajnych, bądź uproszczone metody pomiaru. Opracowana została spójna metodyka szacowania bufora na ryzyko makroekonomiczne oraz ryzyko modeli. Wyznaczanie bufora kapitałowego na pokrycie ryzyka makroekonomicznego dokonywane jest na podstawie analizy wpływu scenariusza spowolnienia gospodarczego na kapitał ekonomiczny w horyzoncie prognozy.

Ryzyko modelu oceniane jest jakościowo na podstawie analizy wykorzystywanych danych, założeń, metodologii itp. Dodatkowym elementem oceny ryzyka modelu są analizy scenariuszowe pozwalające na ocenę wpływu potencjalnych nieprawidłowości w modelu na jego wyniki. Na podstawie zagregowanych wyników wyznaczany jest bufor kapitałowy na pokrycie ryzyka modelu.

Przy wyznaczaniu potrzeb kapitałowych w pierwszej kolejności wylicza się kapitał ekonomiczny oddzielnie dla każdego istotnego ryzyka zidentyfikowanego w Banku, które można mierzyć ilościowo. W następnej kolejności wielkości kapitału ekonomicznego ustalone dla poszczególnych rodzajów ryzyka zostają zagregowane w jedną łączną kwotę kapitału ekonomicznego z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji. Kwota ta jest następnie powiększana o bufor kapitałowy na ryzyko modeli oraz makroekonomiczne. Suma kapitału ekonomicznego (uwzględniającego efekt dywersyfikacji) i bufora kapitałowego stanowi kapitał wewnętrzny Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

5.7 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku

Wycena do wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których dostępne są wartości rynkowe z aktywnego rynku, opiera się na rynkowych kwotowaniach danego instrumentu (mark-to-market).

Wycena do wartości godziwej pozagieldowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów cechujących się ograniczoną płynnością (tj., dla których wartości kwotowań rynkowych są nieosiągalne regularnie) dokonywana jest na podstawie kwotowań innych instrumentów aktywnego rynku poprzez ich replikację z wykorzystaniem szeregu technik wyceny, w tym szacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych (mark-to-model).

Na 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Bank dokonał klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie według ich poziomu wyceny:

- Poziom 1: wycena mark-to-market. Dotyczy wyłącznie kwotowanych papierów wartościowych,
- Poziom 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. Dotyczy niepłynnych papierów skarbowych, komunalnych, korporacyjnych oraz Banku Centralnego, liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynków stopy procentowej (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe), kapitałowych, towarowych oraz wymiany walut za wyjątkiem tych przypadków które spełniają kryteria przynależności do Poziomu 3,
- Poziom 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy ona korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych oraz liniowych i nieliniowych instrumentów pochodnych rynku stopy procentowej i wymiany walut, dla których nieobserwowalne parametry (np. czynniki ryzyka kredytowego) są uznawane za istotne.

Wycena do wartości godziwej wykonywana jest bezpośrednio przez jednostkę w ramach Pionu Zarządzania Ryzykami niezależną od jednostek zawierających transakcje. Metodologia wyceny do wartości godziwej, w tym zmiany jej parametryzacji podlegają akceptacji przez Komitet Aktywów, Pasywów i Ryzyka (ALCO). Adekwatność metod wyceny podlega bieżącej analizie oraz przeglądowi cyklicznym w ramach zarządzania ryzykiem modeli. W ramach tej samej jednostki wykonywana jest ocena adekwatności oraz istotności czynników ryzyka w wycenie, w tym przypisania modeli wycen do odpowiedniej klasy metod zgodnie z ustalonymi zasadami klasyfikacji. Zasady klasyfikacji są uregulowane wewnętrznymi procedurami i podlegają akceptacji przez Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Finansowy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2014	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3	RAZEM
Aktywa:	16 254 029	11 820 799	422 156	28 496 984
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	310 654	38 016	164 408	513 078
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	4 461 927	2 967	4 464 894
- Banki	-	3 671 138	2 967	3 674 105
- Klienci	-	790 789	-	790 789
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	470 822	-	470 822
- Banki	-	465 249	-	465 249
- Klienci	-	5 573	-	5 573
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	15 943 375	6 850 034	254 781	23 048 190
Zobowiązania:	591 311	5 906 720	-	6 498 031
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	591 311	-	-	591 311
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	4 422 292	-	4 422 292
- Banki	-	3 692 116	-	3 692 116
- Klienci	-	730 176	-	730 176
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	1 484 428	-	1 484 428
- Banki	-	1 484 428	-	1 484 428
- Klienci	-	-	-	-

31.12.2013	POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3	RAZEM
Aktywa:	18 053 554	17 083 881	257 258	35 394 693
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	188 377	-	-	188 377
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	1 996 721	2 625	1 999 346
- Banki	-	1 730 001	-	1 730 001
- Klienci	-	266 720	2 625	269 345
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	250 186	-	250 186
- Banki	-	161 638	-	161 638
- Klienci	-	88 548	-	88 548
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	17 865 177	14 836 974	254 633	32 956 784
Zobowiązania:	309 742	3 062 269	-	3 372 011
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	309 742	-	-	309 742
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych, w tym:	-	2 054 385	-	2 054 385
- Banki	-	1 744 107	-	1 744 107
- Klienci	-	310 278	-	310 278
Instrumenty zabezpieczające, w tym:	-	1 007 884	-	1 007 884
- Banki	-	1 007 884	-	1 007 884
- Klienci	-	-	-	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Bank stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3

2014	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	-	2 625	254 633	-
Zwiększenia, w tym:	14 379 046	4 541	9 980	-
Zakup	14 377 748	-	-	-
Transakcje pochodne zawarte w 2014 r.	-	1 488	-	-
Przychód z instrumentów finansowych	1 298	3 053	9 980	-
ujęty w rachunku zysków i strat	1 298	3 053	9 980	-
Zmniejszenia, w tym:	-14 214 638	-4 199	-9 832	-
Reklasyfikacja	-	-	-	-
Rozliczenie / wykup	-1 432 830	-4 199	-9 832	-
Sprzedaż	-12 780 680	-	-	-
Strata z instrumentów finansowych	-1 128	-	-	-
Ujęta w rachunku zysków i strat	-1 128	-	-	-
Stan na koniec okresu	164 408	2 967	254 781	-
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w:	-801	1 479	470	-
Rachunek zysków i strat w pozycji:	235	1 479	292	-
wynik z tytułu odsetek	235	-	292	-
wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	-	1 479	-	-
Innych składnikach całkowitych dochodów	-1 036	-	178	-

2013	AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	AKTYWA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH
Stan na początek okresu	321 153	24 360	953 833	24 360
Zwiększenia, w tym:	18 158 767	12 905	11 540	-
Reklasyfikacja	-	12 905	-	-
Zakup	18 158 767	-	-	-
Przychód z instrumentów finansowych	-	-	11 540	-
ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	11 539	-
ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	-	-	1	-
Zmniejszenia, w tym:	-18 479 920	-34 640	-710 740	-24 360
Reklasyfikacja	-	-24 360	-699 084	-24 360
Rozliczenie / wykup	-970 080	-7 621	-11 656	-
Sprzedaż	-17 509 840	-	-	-
Strata z instrumentów finansowych	-	-2 659	-	-
ujęta w rachunku zysków i strat	-	-2 659	-	-
Stan na koniec okresu	-	2 625	254 633	-
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w:	-	-528	351	-
Rachunek zysków i strat w pozycji:	-	-528	350	-
wynik z tytułu odsetek	-	-	350	-
wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu	-	-528	-	-
Innych składnikach całkowitych dochodów	-	-	1	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 występują na podstawie dostępności kwotowania z aktywnego rynku w/g stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

Przeniesienie z Poziomu 2 do Poziomu 3 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika obserwowalnego na nieobserwowalny lub gdy nieobserwowalny czynnik ryzyka skutkuje istotnym wpływem na wycenę instrumentu. Przeniesienie z Poziomu 3 do Poziomu 2 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika nieobserwowalnego na obserwowalny lub gdy wpływ czynnika nieobserwowalnego na wycenę instrumentu przestaje być istotny. Przeniesienia pomiędzy poziomami wyceny następują w dacie i według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 wyceny do wartości godziwej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły przeniesienia instrumentów pomiędzy Poziomem 2 a Poziomem 3 wyceny do wartości godziwej.

Wpływ parametrów estymowanych na wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych dla których Bank stosuje wycenę do wartości godziwej na Poziomie 3 na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 jest następujący:

AKTYWO/ ZOBOWIĄZANIE FINANSOWE	WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2014	TECHNIKA WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY	ZAKRES ALTERNATYWNY CZYNNIKÓW (ŚREDNIA WAŻONA)	WPŁYW NA WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2014	
					SCENARIUSZA POZYTYWNEGO	SCENARIUSZA NEGATYWNEGO
Instrumenty pochodne rynku kapitałowego	2 967	Model Black Scholes	korelacja	0-1	263	-581
Korporacyjne papiery wartościowe	412 537	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	0,61%-1,13%	5 856	-1 928

AKTYWO/ ZOBOWIĄZANIE FINANSOWE	WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2013	TECHNIKA WYCENY	CZYNNIK NIEOBSERWOWALNY	ZAKRES ALTERNATYWNY CZYNNIKÓW (ŚREDNIA WAŻONA)	WPŁYW NA WARTOŚĆ GODZIWA NA 31.12.2013	
					SCENARIUSZA POZYTYWNEGO	SCENARIUSZA NEGATYWNEGO
Instrumenty pochodne stopy procentowej	3 624	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	PD	18%-32%	158	-30
		Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	LGD	39%-49%	36	-36
Korporacyjne papiery wartościowe	252 225	Model zdyskontowanych przepływów pieniężnych	Spread kredytowy	0,5%-1,3%	4 620	-

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Instrumenty finansowe nie wyceniane w wartości godziwej w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku

W Banku znajdują się instrumenty finansowe, które w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Wartość godziwa stanowi cenę, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Na 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Bank dokonał klasyfikacji szacunków wartości godziwej dla instrumentów nie wycenianych w wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na następujących poziomach:

- Poziom 1: wycena mark-to-market. Dotyczy skarbowych papierów wartościowych kwotowanych na płynnym rynku,
- Poziom 2: wycena mark-to-model z parametryzacją modeli na podstawie kwotowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. Dotyczy lokat międzybankowych, dłużnych papierów wartościowych własnej emisji, niepłynnych skarbowych papierów wartościowych, komunalnych, korporacyjnych oraz Banku Centralnego,
- Poziom 3: wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy ona korporacyjnych i komunalnych papierów wartościowych, oraz kredytów i depozytów, dla których ujęty w modelu wyceny czynnik ryzyka kredytowego (parametr nieobserwowalny) jest na poziomie istotnym.

W przypadku pewnych grup instrumentów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości, przyjęto, że wartość godziwa jest zgodna z wartością bilansową. Dotyczy to w szczególności środków pieniężnych oraz pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych.

Dla kredytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment udzielenia kredytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa kredytów bez rozpoznanej utraty wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę na ryzyko kredytowe oraz bieżącą marżę ze sprzedaży (z uwzględnieniem dochodów z prowizji) dla danej grupy produktowej kredytu. Marża wyznaczana jest na podstawie kredytów udzielonych w ostatnim kwartale w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. Dla celów szacowania wartości godziwej kredytów walutowych wykorzystywana jest marża dla kredytów w PLN skorygowana o kwotowania transakcji basis-swap. Wartość godziwa kredytów o rozpoznanej utracie wartości jest równa sumie przyszłych oczekiwanych odzysków zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej jako iż średnie oczekiwane odzyski uwzględniają w pełni element ryzyka kredytowego. W przypadku kredytów nieposiadających harmonogramu spłat (kredyty w rachunku bieżącym, overdrafty oraz karty kredytowe) przyjmuje się, że wartość godziwa równa jest wartości bilansowej.

Dla zaangażowań kapitałowych Banku, dla których nie są dostępne ceny pochodzące z aktywnego rynku, a wartości rynkowe są nieosiągalne, Bank nie szacuje wartości godziwej. W skład takich zaangażowań wchodzi spółki związane z sektorem finansowym, gdzie uczestnictwo kapitałowe jest związane z korzystaniem z infrastruktury finansowo-bankowej, obsługą kart płatniczych oraz spółki objęte w ramach restrukturyzacji długów.

Dla depozytów kwotowane wartości rynkowe są nieosiągalne, stąd prezentowane wartości godziwe są ogólnie szacowane przy zastosowaniu technik wyceny z uwzględnieniem założenia, iż na moment przyjęcia depozytu wartość godziwa równa jest wartości bilansowej. Wartość godziwa depozytów terminowych jest równa sumie przyszłych oczekiwanych przepływów gotówkowych zdyskontowanych na daną datę bilansową. Stopa dyskontująca przepływy jest odpowiednią stopą rynkową wolną od ryzyka powiększoną o marżę ze sprzedaży. Marża wyznaczana jest na podstawie depozytów przyjętych w ostatnim kwartale w podziale na grupy produktowe i termin do zapadalności. W przypadku depozytów krótkoterminowych (depozytów bieżących, overnight oraz w rachunku oszczędnościowym) za wartość godziwą przyjęto wartość bilansową.

Wartość godziwa depozytów i kredytów, za wyjątkiem kredytów hipotecznych udzielonych w walutach PLN i CHF objętych modelem przedpłat, została wyznaczona w oparciu o ich kontraktowe przepływy.

Wycena mark-to-model instrumentów dłużnych własnej emisji opiera się na metodzie dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie stawek odpowiednich rynków (zależnie od specyfikacji emisji). Do dyskontowania ustalonych przepływów jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są stawki międzybankowego rynku pieniężnego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31.12.2014	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	W TYM:		
			POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa					
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 226 249	9 226 249	3 399 331	5 826 918	-
Należności od banków	7 215 362	7 242 490	-	5 340 029	1 902 461
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	111 389 242	110 325 516	-	7 513 821	102 811 695
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 523 940	1 537 537	686 091	851 446	-
Aktywa razem	129 354 793	128 331 792	4 085 422	19 532 214	104 714 156
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	971	997	-	-	997
Zobowiązania wobec innych banków	3 129 856	3 180 615	-	909 115	2 271 500
Zobowiązania wobec klientów	126 381 270	126 025 212	-	5 257 218	120 767 994
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 819 713	2 824 154	-	2 824 154	-
Zobowiązania razem	132 331 810	132 030 978	-	8 990 487	123 040 491

(*) W tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

31.12.2013	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	W TYM:		
			POZIOM 1	POZIOM 2	POZIOM 3
Aktywa					
Kasa, należności od Banku Centralnego	4 191 223	4 191 223	2 104 616	2 086 607	-
Należności od banków	7 653 801	7 654 406	-	4 434 648	3 219 758
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (*)	100 569 243	99 737 977	-	7 914 160	91 823 817
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności	1 888 724	1 910 920	1 073 161	837 759	-
Aktywa razem	114 302 991	113 494 526	3 177 777	15 273 174	95 043 575
Zobowiązania					
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	985	985	-	-	985
Zobowiązania wobec innych banków	4 754 732	4 809 248	-	2 761 626	2 047 622
Zobowiązania wobec klientów	119 868 743	119 509 154	-	3 667 699	115 841 455
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 240 452	2 240 719	-	2 240 719	-
Zobowiązania razem	126 864 912	126 560 106	-	8 670 044	117 890 062

(*) W tym weksle uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

6. Działalność powiernicza

Usługi powiernicze świadczone są na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Klientami Banku są krajowe i zagraniczne instytucje finansowe, banki oferujące usługi powiernicze i inwestycyjne, firmy ubezpieczeniowe, fundusze inwestycyjne oraz emerytalne, a także instytucje niefinansowe. Bank świadczy usługi polegające między innymi na rozliczaniu transakcji zawieranych na rynkach krajowych i zagranicznych, przechowywaniu aktywów klientów, prowadzeniu rachunków papierów wartościowych, wycenie aktywów, obsłudze płatności dywidend i odsetek oraz pełni funkcję depozytariusza dla funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

W 2014 roku Bank pozyskał nowych klientów z segmentu funduszy inwestycyjnych, firm ubezpieczeniowych oraz zagranicznych banków. W szczególności, Bank zwiększył wartość przechowywanych aktywów dzięki pozyskaniu jednego z największych globalnych banków powierniczych. Bank utrzymał pozycję lidera obsługując ponad 50% programów w zakresie obsługi kwitów depozytowych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank prowadził 8 812 rachunków papierów wartościowych (na dzień 31 grudnia 2013 roku 4 865 rachunków).

7. Działalność maklerska

Bank Pekao S.A. zapewnia szeroki dostęp do usług i produktów rynku kapitałowego w ramach oferty świadczonej przez wydzieloną jednostkę organizacyjną Banku - Dom Maklerski Pekao.

Dom Maklerski Pekao jest specjalistyczną jednostką organizacyjną Banku, dedykowaną do sprzedaży produktów rynku kapitałowego. Zadaniem jednostki jest dostarczanie najwyższej jakości usług maklerskich. Kompleksowa oferta gwarantuje inwestorom, w szczególności z grona klientów indywidualnych Banku Pekao S.A., możliwość inwestowania na rynku akcji, derywatów (finansowe kontrakty terminowe i opcje), obligacji, a także rynku niepublicznym. Podmiot pośredniczy także w obsłudze sprzedaży Strukturyzowanych Certyfikatów Depozytowych emitowanych przez Bank Pekao S.A., zapewnia możliwość inwestycji w instrumenty oferowane w ramach ofert publicznych, a także dostęp do rynków zagranicznych. Obsługa Klientów prowadzona jest za pośrednictwem ponad 621 Punktów Usług Maklerskich zlokalizowanych w oddziałach Banku na terenie całego kraju oraz zdalnych kanałów obsługi Pekao24Makler (internet, serwis mobilny, telefon) w pełni zintegrowanych z serwisem Pekao24 Bankowości Elektronicznej Banku Pekao S.A.

Dom Maklerski Pekao jest członkiem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie oraz bezpośrednim uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Dom Maklerski Pekao przestrzega zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich gwarantując kompleksową obsługę z zachowaniem najwyższych standardów i norm etycznych.

Dyrektor Domu Maklerskiego Pekao jest wiceprzewodniczącym Rady Izby Domów Maklerskich.

Dom Maklerski Pekao bierze czynny udział w pracach nad rozwojem rynku kapitałowego w Polsce.

Informacja o instrumentach finansowych klientów, zapisanych na rachunkach maklerskich bądź przechowywanych w formie dokumentu

	31.12.2014		31.12.2013	
	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO	ILOŚCIOWO (W SZTUKACH)	WARTOŚCIOWO
INSTRUMENTY FINANSOWE KLIENTÓW				
Zapisane na rachunkach papierów wartościowych	838 209 498	2 466 533	1 350 396 302	4 880 828
Instrumenty kapitałowe i prawa do nich	837 768 420	2 364 384	1 337 023 765	4 380 965
Instrumenty dłużne i prawa do nich	441 078	102 149	13 372 537	499 863

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Informacja o środkach pieniężnych klientów na rachunkach maklerskich

	31.12.2014	31.12.2013
Zdeponowane na rachunkach pieniężnych w biurze maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub publicznym obrocie pierwotnym	229 624	225 987
Pozostałe środki pieniężne klientów	16 808	16 359
Razem	246 432	242 346

Rozrachunki z tytułu nierozliczonych transakcji

	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tytułu zawartych transakcji	28	2 747
Zobowiązania z tytułu zawartych transakcji	-	-

Rozrachunki z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych (KDPW), KDPW_CCP i giełdowymi izbami rozrachunkowymi

	31.12.2014	31.12.2013
Należności z funduszu rozliczeniowego	1 326	1 593
Należności z tytułu depozytów zabezpieczających	11 041	11 096
Pozostałe należności	83	92
Razem należności	12 450	12 781
Zobowiązania wobec funduszu rozliczeniowego	-	4
Zobowiązania z tytułu depozytów zabezpieczających	-	-
Pozostałe zobowiązania	116	176
Razem zobowiązania	116	180

Pozycje dotyczące udziału w systemie rekompensat zarządzanym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych

	31.12.2014	31.12.2013
Należności z funduszu rekompensat	320	255
Rozliczenia międzyokresowe – opłaty za zarządzanie systemem	59	37
Rozliczenia międzyokresowe – pożyczki z systemu	-379	-292
Razem pozycje bilansowe dotyczące udziału w systemie rekompensat netto	-	-

Rozrachunki z podmiotami prowadzącymi regulowane rynki papierów wartościowych i giełdy towarowe

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych S.A.	76	111
Razem zobowiązania	76	111

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

8. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek

	2014	2013
Z tytułu kredytów i pożyczek oraz pozostałych należności od klientów	4 815 229	5 031 989
Z tytułu lokat w innych bankach	144 205	168 225
Z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	97 559	93 832
Z tytułu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	833 850	1 032 946
Z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających	137 056	157 139
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	10 928	11 992
Razem	6 038 827	6 496 123

Przychody odsetkowe za 2014 rok zawierają kwotę przychodów związaną z aktywami finansowymi, dla których rozpoznano utratę wartości, w wysokości 312 691 tys. złotych (w 2013 roku 336 286 tys. złotych).

Całkowita kwota przychodów odsetkowych za 2014 rok, obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do aktywów finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 3 902 940 tys. złotych (w 2013 roku 3 876 727 tys. złotych).

Koszty z tytułu odsetek

	2014	2013
Z tytułu depozytów klientów	-1 522 981	-1 909 684
Z tytułu depozytów innych banków	-25 571	-43 210
Z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-80 048	-103 225
Z tytułu zaciągniętych kredytów	-16 788	-16 599
Z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-58 935	-112 881
Razem	-1 704 323	-2 185 599

Kwota kosztów odsetkowych za 2014 rok obliczona według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, w odniesieniu do zobowiązań finansowych, których nie wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosła 1 420 093 tys. złotych (w 2013 roku 1 855 202 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

9. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat

	2014	2013
Z tytułu obsługi rachunków bankowych, zleceń płatniczych oraz operacji gotówkowych	679 545	705 360
Z tytułu kart płatniczych	827 460	891 113
Z tytułu kredytów i pożyczek	374 564	356 436
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów inwestycyjnych	205 513	231 201
Z tytułu operacji papierami wartościowymi	54 535	45 215
Z działalności powierniczej	63 867	55 913
Z tytułu gwarancji, akredytyw i podobnych operacji	50 041	52 176
Pozostałe	73 767	78 087
Razem	2 329 292	2 415 501

Koszty z tytułu prowizji i opłat

	2014	2013
Z tytułu kart płatniczych	-423 821	-435 524
Z tytułu przelewów i przekazów	-20 793	-20 771
Z tytułu operacji papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami finansowymi	-11 499	-9 868
Z działalności powierniczej	-10 710	-8 790
Z tytułu usług pośrednictwa	-16 186	-13 225
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-3 314	-3 422
Pozostałe	-10 481	-12 604
Razem	-496 804	-504 204

10. Przychody z tytułu dywidend

	2014	2013
Od jednostek zależnych	90 312	85 170
Od jednostek stowarzyszonych	54 946	51 858
Od pozostałych jednostek	8 290	6 751
Razem	153 548	143 779

11. Wynik na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu

	2014	2013
Wynik z wymiany	358 609	397 959
Wynik z instrumentów pochodnych	65 369	46 105
Wynik z papierów wartościowych	7 490	12 314
Razem	431 468	456 378

Całkowita kwota zmiany wartości godziwych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ustalonych z wykorzystaniem technik wyceny (w przypadku braku publikowanych notowań ustalonych na aktywnym rynku) w 2014 roku wyniosła 69 193 tys. złotych (odpowiednio w 2013 roku 53 730 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

12. Zyski (straty) na sprzedaży

Zrealizowane zyski

	2014	2013
Kredyty i inne należności finansowe	18 579	63
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	243 836	308 019
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty kapitałowe	9 100	-
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-	899
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	6	444
Razem	271 521	309 425

Zrealizowane straty

	2014	2013
Kredyty i inne należności finansowe	-	-130
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – instrumenty dłużne	-78	-563
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-30	-3 593
Razem	-108	-4 286

Zrealizowany zysk netto	271 413	305 139
--------------------------------	----------------	----------------

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesiona w 2014 roku bezpośrednio na kapitał własny wyniosła 725 884 tys. złotych (zwyżka), w 2013 roku 250 382 tys. złotych (zniżka).

Zmiana wartości godziwej aktywów finansowych odniesiona w 2014 roku z kapitałów własnych na wynik finansowy wyniosła 243 758 tys. złotych (zysk), w 2013 roku 307 456 tys. złotych (zysk).

13. Ogólne koszty administracyjne

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze

	2014	2013
Wynagrodzenia	-1 453 229	-1 409 934
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	-263 860	-263 054
Koszty płatności w formie akcji	-13 065	-5 621
Razem	-1 730 154	-1 678 609

Pozostałe koszty administracyjne

	2014	2013
Koszty rzeczowe	-1 002 683	-1 078 355
Podatki i opłaty	-35 027	-33 773
Składki i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-136 718	-105 553
Składki na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami (KNF)	-16 023	-15 355
Razem	-1 190 451	-1 233 036

Razem ogólne koszty administracyjne	-2 920 605	-2 911 645
--	-------------------	-------------------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

14. Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych

	2014	2013
Rzeczowe aktywa trwałe	-183 442	-186 718
Nieruchomości inwestycyjne	-1 152	-2 114
Wartości niematerialne	-123 790	-137 831
Razem	-308 384	-326 663

15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto

Pozostałe przychody operacyjne

	2014	2013
Czynsze i wynajem	25 209	29 956
Przychody uboczne	16 644	32 436
Oplaty związane z ubezpieczeniem kredytów	21 643	29 715
Odzyskane koszty windykacji	17 231	22 388
Zwroty, nadpłaty	10 003	14 602
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny (w tym odszkodowania z tytułu zniszczenia/utruty rzeczowych aktywów trwałych)	7 264	7 175
Refundacja kosztów administracyjnych	5 658	7 916
Przychody z tytułu umorzonych zobowiązań	680	2 011
Rozwiązanie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	326	204
Pozostałe	3 071	5 977
Razem	107 729	152 380

Pozostałe koszty operacyjne

	2014	2013
Koszty z tytułu ubezpieczenia kredytów	-26 138	-27 817
Koszty z tytułu zwrotów i niedoborów	-5 515	-10 186
Koszty uboczne	-14 631	-9 496
Koszty z tytułu reklamacji klientów	-2 567	-2 978
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności spornych i innych aktywów	-9 815	-2 517
Koszty związane z dochodzeniem należności i roszczeń spornych	-1 898	-2 989
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	-169	-1 370
Strata na sprzedaży pozostałych aktywów	-	-37
Pozostałe	-12 817	-9 497
Razem	-73 550	-66 887

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	34 179	85 493
--	---------------	---------------

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

16. Utrata wartości

2014	STAN NA POCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA			ZMNIEJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPLYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		POŁĄCZENIE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH	UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych									
Należności od banków wyceniane według zamortyzowanego kosztu	25 721	-	610	1 176	-	-7 779	-210	19 518	7 169
Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu	4 975 164	229 996	1 139 906	41 103	-202 093	-572 311	-80 509	5 531 256	-567 595
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	101	-	-	-	-	-	-1	100	-
Zobowiązania pozabilansowe	116 874	-	67 469	709	-	-79 905	-	105 147	12 436
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	5 117 860	229 996	1 207 985	42 988	-202 093	-659 995	-80 720	5 656 021	-547 990
Utrata wartości pozostałych aktywów									
Inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone	54 482	-	-	-	-	-	-3 006	51 476	-
Wartości niematerialnych	10 961	-	-	-	-	-	-	10 961	-
Rzeczowych aktywów trwałych	6 753	-	-	-	-	-	-	6 753	-
Nieruchomości inwestycyjnych	3 080	-	-	-	-	-	-	3 080	-
Pozostałych	63 273	-	9 815	147	-1 124	-326	-1 334	70 451	-9 489
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	138 549	-	9 815	147	-1 124	-326	-4 340	142 721	-9 489
Razem	5 256 409	229 996	1 217 800	43 135	-203 217	-660 321	-85 060	5 798 742	-557 479

(*) W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami.

(**) Pozycja rachunku zysków i strat "Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe" zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -547 990 tys. zł oraz przychody odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 6 621 tys. zł co stanowi łączną kwotę -541 369 tys. zł.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2013	STAN NA POCZĄTEK OKRESU	ZWIĘKSZENIA		ZMNIJSZENIA			STAN NA KONIEC OKRESU	WPŁYW NA WYNIK OKRESU BIEŻĄCEGO(**)
		UTWORZENIE ODPISÓW	INNE (*)	SPISANIA AKTYWÓW Z BILANSU	ROZWIĄZANIE ODPISÓW	INNE (*)		
Utrata wartości aktywów finansowych oraz zobowiązań pozabilansowych								
Należności od banków wyceniane według zamortyzowanego kosztu	70 132	3	750	-	-44 245	-919	25 721	44 242
Należności od klientów wyceniane według zamortyzowanego kosztu	4 616 933	1 365 143	93 545	-322 136	-682 936	-95 385	4 975 164	-682 207
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	101	-	-	-	-	-	101	-
Zobowiązania pozabilansowe	125 379	75 421	361	-	-84 287	-	116 874	8 866
Razem aktywa finansowe oraz zobowiązania pozabilansowe	4 812 545	1 440 567	94 656	-322 136	-811 468	-96 304	5 117 860	-629 099
Utrata wartości pozostałych aktywów								
Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone	54 482	-	-	-	-	-	54 482	-
Wartości niematerialnych	10 961	-	-	-	-	-	10 961	-
Rzeczowych aktywów trwałych	7 394	1 582	-	-2 223	-	-	6 753	-1 582
Nieruchomości inwestycyjnych	2 154	926	-	-	-	-	3 080	-926
Pozostałych	65 930	2 517	-	-650	-204	-4 320	63 273	-2 313
Razem utrata wartości pozostałych aktywów	140 921	5 025	-	-2 873	-204	-4 320	138 549	-4 821
Razem	4 953 466	1 445 592	94 656	-325 009	-811 672	-100 624	5 256 409	-633 920

(*)W tym różnice kursowe oraz przeniesienia między pozycjami.

(**)Pozycja rachunku zysków i strat "Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe" zawiera odpis netto z tytułu utraty wartości w wysokości -629 099 tys. zł oraz przychody odzyskanych należności nieściągalnych netto w wysokości 6 128 tys. zł co stanowi łączną kwotę -622 971 tys. zł.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

17. Zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych

	2014	2013
Zysk (Strata) na sprzedaży/likwidacji udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	-	-
Rozwiązanie odpisów z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach zależnych	-	69 972
Razem zysk (strata) z jednostek zależnych i stowarzyszonych	-	69 972

18. Zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych

	2014	2013
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	561	18 796
Zysk (strata) z tytułu zaprzestania ujmowania składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych innych niż przeznaczonych do sprzedaży	930	-107
Razem zysk (strata) na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	1 491	18 689

19. Podatek dochodowy

Uzgodnienie pomiędzy podatkiem obliczonym jako iloczyn wyniku finansowego brutto i obowiązującej stawki podatkowej a rzeczywistym obciążeniem podatkowym wykazany w rachunku zysków i strat.

	2014	2013
Wynik finansowy brutto	3 270 105	3 436 400
Obciążenie podatkowe według zastosowanej stawki podatkowej 19%	621 320	652 916
Różnice trwałe:	-13 481	-16 516
Przychody nie podlegające opodatkowaniu	-39 941	-33 497
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	26 374	14 080
Wpływ stawek podatkowych stosowanych zgodnie z jurysdykcją innych państw	-	1 412
Ulgi podatkowe nieujęte w rachunku zysków i strat	111	293
Pozostałe	-25	1 196
Efektywne obciążenie zysku brutto podatkiem dochodowym	607 839	636 400

Zastosowana stawka podatkowa 19% jest obowiązującą w Polsce stawką podatku dochodowego od osób prawnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Podstawowe składniki obciążenia podatkowego w rachunku zysków i strat i kapitale własnym

	2014	2013
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	-717 740	-595 454
Bieżące obciążenie podatkowe wykazane w rachunku wyników	-721 668	-591 282
Korekty dotyczące bieżącego podatku z lat ubiegłych	7 433	903
Pozostałe podatki (np. podatek pobrany u źródła, podatek dochodowy oddziałów zagranicznych)	-3 505	-5 075
Odroczony podatek dochodowy	109 901	-40 946
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	109 901	-40 946
Obciążenie podatkowe wykazane w jednostkowym rachunku zysków i strat	-607 839	-636 400
KAPITAŁY WŁASNE		
Odroczony podatek dochodowy	-115 145	107 257
Z tytułu dochodów i kosztów ujętych w innych składnikach całkowitych dochodów:		
przeszacowanie instrumentów finansowych traktowanych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych	-31 941	-6 618
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – papiery dłużne	-92 969	106 031
przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży – z prawem do kapitału	1 365	-42
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które są lub mogą zostać przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	-123 545	99 371
Obciążenie podatkowe dotyczące pozycji, które nie zostaną przeniesione w późniejszych okresach do rachunku zysków i strat	8 400	7 886
przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych	8 400	7 886
Razem obciążenie	-722 984	-529 143

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2014 ROKU									
	STAN NA POCZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOŚZONE NA		INNE ZMIANY		STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODROCZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	RAZEM PODATEK ODROCZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	
REZERWA NA PODATEK ODROCZONY										
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	74 573	74 573	-	23 246	-	483	98 302	98 302	-	
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	83 288	61 121	22 167	48 252	123 545	66	255 151	109 439	145 712	
Amortyzacja przyspieszona	127 288	127 288	-	-4 286	-	319	123 321	123 321	-	
Ulga inwestycyjna	5 808	5 808	-	-333	-	-	5 475	5 475	-	
Inne	69 830	69 830	-	11 816	-	7 146	88 792	88 792	-	
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	360 787	338 620	22 167	78 695	123 545	8 014	571 041	425 329	145 712	
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROCZONEGO										
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	20 663	20 663	-	75 554	-	-	96 217	96 217	-	
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	40 332	40 332	-	-690	-	753	40 395	40 395	-	
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	211 284	211 284	-	86 983	-	-	298 267	298 267	-	
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	128 338	128 338	-	23 633	-	3 433	155 404	155 404	-	
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	503 835	503 835	-	-12 090	-	-	491 745	491 745	-	
Rezerwy na koszty osobowe	87 106	76 600	10 506	4 091	8 400	414	100 011	81 105	18 906	
Rezerwy na koszty rzeczowe	12 446	12 446	-	7 500	-	55	20 001	20 001	-	
Strata z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Inne	36 948	36 948	-	3 615	-	935	41 498	41 498	-	
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 040 952	1 030 446	10 506	188 596	8 400	5 590	1 243 538	1 224 632	18 906	
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	x	x	x	109 901	-115 145	-2 424	x	x	x	
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	680 165	691 826	-11 661	x	x	x	672 497	799 303	-126 806	
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	x	x	x	-	-	-	

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

	ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2013 ROKU									
	STAN NA POCZĄTEK OKRESU			ZMIANY ODNOŚZONE NA		INNE ZMIANY		STAN NA KONIEC OKRESU		
	RAZEM PODATEK ODROCZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	KAPITAŁY	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	RAZEM PODATEK ODROCZONY	W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	W KAPITAŁACH	
REZERWA NA PODATEK ODROCZONY										
Przychody do otrzymania dotyczące papierów wartościowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Przychody do otrzymania dotyczące kredytów	53 691	53 691	-	20 882	-	-	74 573	74 573	-	
Zwyżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	274 379	152 841	121 538	-91 720	-99 371	-	83 288	61 121	22 167	
Amortyzacja przyspieszona	127 816	127 816	-	-528	-	-	127 288	127 288	-	
Ulga inwestycyjna	6 139	6 139	-	-331	-	-	5 808	5 808	-	
Inne	49 393	49 393	-	20 437	-	-	69 830	69 830	-	
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	511 418	389 880	121 538	-51 260	-99 371	-	360 787	338 620	22 167	
AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROCZONEGO										
Koszty do poniesienia dotyczące papierów wartościowych	82 733	82 733	-	-62 070	-	-	20 663	20 663	-	
Koszty do poniesienia dotyczące depozytów i otrzymanych kredytów	75 558	75 558	-	-35 226	-	-	40 332	40 332	-	
Zniżki wyceny dotyczące aktywów finansowych	323 432	323 432	-	-110 243	-	-1 905	211 284	211 284	-	
Przychody otrzymane do rozliczenia w czasie od kredytów i rachunków bieżących	118 753	118 753	-	9 585	-	-	128 338	128 338	-	
Koszty z tytułu odpisów na rezerwy kredytowe	410 182	410 182	-	93 653	-	-	503 835	503 835	-	
Rezerwy na koszty osobowe	75 483	72 863	2 620	3 737	7 886	-	87 106	76 600	10 506	
Rezerwy na koszty rzeczowe	4 501	4 501	-	7 945	-	-	12 446	12 446	-	
Strata z lat ubiegłych	3 284	3 284	-	-3 284	-	-	-	-	-	
Inne	33 251	33 251	-	3 697	-	-	36 948	36 948	-	
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	1 127 177	1 124 557	2 620	-92 206	7 886	-1 905	1 040 952	1 030 446	10 506	
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	x	x	x	-40 946	107 257	-1 905	x	x	x	
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	615 759	734 677	-118 918	x	x	x	680 165	691 826	-11 661	
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	x	x	x	-	-	-	

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W ocenie Banku aktywo z tytułu podatku odroczonego w kwocie 672 497 tys. złotych wykazane na 31 grudnia 2014 jest możliwe w całości do zrealizowania. Analiza została przeprowadzona w oparciu o dotychczasowe wyniki spółki oraz zakładane wyniki w przyszłych okresach. W analizie tej przyjęto pięcioletni horyzont czasowy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły różnice przejściowe związane z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w związku ze spełnieniem warunków kontrolowania terminów odwracania się różnic przejściowych i występowaniem prawdopodobieństwa, że różnice te nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku nie występowały ujemne różnice przejściowe, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

20. Zysk netto przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

Zysk przypadający na jedną akcję

	2014	2013
Zysk netto	2 662 266	2 800 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 470 034	262 470 034
Zysk przypadający na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	10,14	10,67

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję obliczany poprzez podzielenie zysku, który na nich przypada przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu, skorygowaną o wpływ wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w Banku nie występują instrumenty rozwadniające w postaci obligacji zamiennych na akcje.

	2014	2013
Zysk netto	2 662 266	2 800 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie	262 470 034	262 470 034
Średnia ważona liczba akcji zwykłych do wyliczenia zysku rozwodnionego	262 470 034	262 470 034
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję (w zł na jedną akcję)	10,14	10,67

21. Dywidendy zaproponowane do wypłaty

Zarząd Banku Polska Kasa Opieki S.A. postanowił przedłożyć Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycję wypłaty dywidendy za 2014 rok w wysokości 10,00 zł na 1 akcję. Łączna wartość proponowanej dywidendy do wypłaty wynosi 2 624 700 tys. złotych. Proponowana dywidenda nie została ujęta w sprawozdaniu finansowym jako zobowiązanie, a jej wypłata nie będzie miała żadnych skutków podatkowych dla Banku.

Ostateczna decyzja o podziale zysku i jego przeznaczeniu na wypłatę dywidendy zostanie podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

22. Kasa i operacje z Bankiem Centralnym

KASA I NALEŻNOŚCI OD BANKU CENTRALNEGO	31.12.2014	31.12.2013
Gotówka	3 399 331	2 104 604
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	5 826 906	2 086 607
Inne środki	12	12
Razem	9 226 249	4 191 223

ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKU CENTRALNEGO	31.12.2014	31.12.2013
Depozyty terminowe	971	985
Razem	971	985

Kasa i operacje z Bankiem Centralnym według walut

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	7 719 524	971
EUR	834 006	-
USD	246 688	-
CHF	72 104	-
Pozostałe waluty	353 927	-
Razem	9 226 249	971

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	3 637 603	985
EUR	271 158	-
USD	162 712	-
CHF	33 382	-
Pozostałe waluty	86 368	-
Razem	4 191 223	985

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego, musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku środki na rachunku rezerwy obowiązkowej są oprocentowane w wysokości 1,8 % (0,9 stopy referencyjnej NBP). Na dzień 31 grudnia 2013 roku oprocentowanie wynosiło 2,475 % (0,9 stopy redyskonta weksli).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

23. Należności od banków

Należności od banków według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Rachunki bieżące i lokaty overnight	2 260 502	1 566 820
Lokaty międzybankowe	1 124 831	1 326 016
Kredyty i pożyczki	202 358	122 357
Zabezpieczenia pieniężne	1 675 036	1 094 355
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	1 930 811	3 119 010
Dłużne papiery wartościowe	-	136 786
Środki pieniężne w drodze	41 342	314 178
Razem brutto	7 234 880	7 679 522
Odpisy aktualizujące wartość należności	-19 518	-25 721
Razem netto	7 215 362	7 653 801

Należności od banków według struktury jakościowej

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od banków, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	7 215 920	7 645 771
należności brutto z utratą wartości	18 960	33 751
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-9 160	-9 788
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-10 358	-15 933
Razem	7 215 362	7 653 801

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Należności od banków według umownych terminów zapadalności

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od banków, w tym:		
do 1 miesiąca	6 157 329	6 554 364
od 1 do 3 miesięcy	220 620	185 922
od 3 miesięcy do 1 roku	456 719	392 779
od 1 do 5 lat	367 091	352 332
powyżej 5 lat	-	160 203
dla których termin zapadalności upłynął	33 121	33 922
Razem brutto	7 234 880	7 679 522
Odpisy aktualizujące wartość należności	-19 518	-25 721
Razem netto	7 215 362	7 653 801

Należności od banków według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	2 713 587	3 913 545
CHF	3 457	22 651
EUR	2 779 959	2 332 382
USD	1 553 786	1 199 546
Pozostałe waluty	164 573	185 677
Razem	7 215 362	7 653 801

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2014 i 2013 roku prezentowane są w Nocie 16.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

24. Aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według emitenta i struktury produktowej

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	310 654	591 311
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	310 654	591 311
Papiery wartościowe emitowane przez banki	119 312	-
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	83 112	-
Razem	513 078	591 311

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	188 377	309 742
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	188 377	309 742
Papiery wartościowe emitowane przez banki	-	-
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	-	-
Razem	188 377	309 742

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według terminów wymagalności

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	26 201	-
od 1 do 3 miesięcy	13 214	-
od 3 miesięcy do 1 roku	65 729	362 582
od 1 do 5 lat	225 685	173 090
powyżej 5 lat	182 249	55 639
Razem	513 078	591 311

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	76 898	-
od 1 do 3 miesięcy	1 993	-
od 3 miesięcy do 1 roku	-	163 892
od 1 do 5 lat	55 544	93 692
powyżej 5 lat	53 942	52 158
Razem	188 377	309 742

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu według walut

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	467 819	591 311
EUR	41 876	-
USD	3 383	-
Razem	513 078	591 311

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
PLN	141 482	309 742
EUR	8 349	-
USD	38 546	-
Razem	188 377	309 742

25. Aktywa oraz zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (przeznaczone do obrotu)

Instrumenty pochodne stosowane przez Bank

W ramach swojej działalności Bank wykorzystuje różnego typu pochodne instrumenty finansowe służące do celów zarządzania ryzykiem związanym z prowadzoną działalnością. Większość instrumentów pochodnych stosowanych przez Bank stanowią kontrakty pozagiełdowe (tzw. over-the-counter). Nieznaczną część instrumentów pochodnych stanowią kontrakty zawierane na regulowanych rynkach giełdowych (głównie kontrakty futures).

Pochodne transakcje walutowe wymiany stanowią zobowiązanie bądź prawo do zakupu lub sprzedaży waluty. Terminowe operacje wymiany walutowej (operacje typu forward) oparte są na określonym w momencie zawarcia kursie waluty na określoną datę w przyszłości. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Transakcje swap walutowy są kombinacją wymiany określonych walut na datę spot oraz transakcji odwrotnej na datę forward, przy czym odpowiednie kursy wymiany są ustalone z góry w momencie zawarcia kontraktu. Przy rozliczaniu tych transakcji następuje przepływ środków. Transakcje swap walutowy są zawierane głównie w procesie zarządzania płynnością walutową Banku. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywane są krzywe zerokuponowe odpowiednie dla danego rynku.

Opcje walutowe z dostawą są kontraktami, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do nabycia (przy opcji call) bądź sprzedaży (przy opcji put) w określonym momencie w przyszłości, lub w określonym przedziale czasu, przewidzianej kontraktem sumy walut po określonym w momencie zawarcia opcji kursie.

W przypadku opcji rozliczanych netto, nabywca w ramach rozliczenia otrzymuje kwotę w wysokości iloczynu kwoty waluty i różnicy między bieżącym kursem rynkowym a kursem ustalonym przy zawarciu transakcji.

Opcje barierowe z jedną barierą to opcje, w których nabywane prawo jest prawem warunkowym zależnym od zdarzenia w określonym z góry przedziale czasowym polegającego na wzroście kursu powyżej ustalonego w dniu transakcji poziomu bariery (zdarzenie UP) lub zdarzenia spadku kursu poniżej bariery (zdarzenie DOWN). Dla bariery typu „wejście” (IN) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo warunkowe staje się prawem bezwarunkowym natomiast dla bariery typu „wyjścia” (OUT) po zajściu ustalonego zdarzenia prawo wygasa.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Opcje walutowe wyceniane są w oparciu o model wyceny opcji Garmana-Kohlhagena (a w przypadku opcji barierowych i azjatyckich w oparciu o tzw. rozszerzony model Garmana-Kohlhagena). Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji plain vanilla at-the-money oraz spreadów dla opcji out-of-the money i in-the-money (volatility smile) na standardowe terminy.

Instrumenty pochodne dotyczące stóp procentowych pozwalają Bankowi i jego klientom przenosić, modyfikować lub ograniczać ryzyko stóp procentowych.

Transakcje swap stóp procentowych (IRS) to kontrakty, w których kontrahenci wymieniają między sobą strumienie płatności odsetkowych, naliczane od określonej w kontrakcie nominalnej kwoty waluty instrumentu bazowego. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Przepływy zmienne są estymowane na podstawie odpowiednich stawek transakcji IRS. Do dyskontowania ustalonych w warunkach transakcji jak również implikowanych przepływów pieniężnych wykorzystywane są odpowiednie krzywe zerokuponowe.

Forward Rate Agreement (FRA) to transakcje, w których strony zobowiązują się do zapłaty odsetek od ustalonej kwoty nominalnej, za określony okres rozpoczynający się w przyszłości i naliczonych według ustalonej w dniu zawarcia kontraktu stopy procentowej. Strony rozliczają się w dacie waluty zdyskontowaną stopą referencyjną różnicą odsetkową pomiędzy stawką FRA (stopą terminową w dniu zawarcia transakcji), a stopą referencyjną. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Swapy procentowo-walutowe (Cross currency IRS) to transakcje, w których strony wymieniają kapitał i strumienie odsetkowe w różnych walutach w określonym przedziale czasu. Transakcje tego typu wyceniane są za pomocą modelu zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W wycenie transakcji Basis Swap (swapy procentowo-walutowe o zmiennych kuponach) uwzględniane są również rynkowe kwotowania spreadu bazowego (tzw. Basis Swap spread).

Transakcje terminowe na papierach wartościowych to transakcje, w których strony zobowiązują się do zakupu lub sprzedaży papieru wartościowego w określonym terminie w przyszłości za określoną w dniu zawarcia transakcji płatność. Transakcje tego typu wyceniane są poprzez wycenę papieru wartościowego (mark-to-market lub mark-to-model) oraz wycenę przyszłej płatności za papier (metodą zdyskontowania przepływu pieniężnego według stopy rynku pieniężnego).

Opcje na stopę procentową (cap/floor) to kontrakty, w ramach których jedna ze stron, nabywca opcji, nabywa za cenę tzw. premii od drugiej ze stron, wystawcy opcji, prawo, lecz nie obowiązek do pożyczania (cap) bądź ulokowania (floor) na określone okresy (każdy z osobna) określone kwoty po ustalonej w momencie zawarcia transakcji stawce oprocentowania. Rozliczenie kontraktu następuje netto (bez lokowania środków) w ustalonych terminach. Transakcje tego typu wyceniane są w oparciu o model Blacka. Model jest parametryzowany na podstawie kwotowań rynkowych opcji at-the-money na standardowo kwotowane terminy.

Transakcje futures na stopę procentową dotyczą wystandaryzowanych kontraktów terminowych nabywanych na rynkach giełdowych. Kontrakty futures wyceniane są w oparciu o kwotowania dostępne bezpośrednio z giełdy.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty

W Banku występują instrumenty pochodne będące składnikami złożonych instrumentów finansowych, tj. takich które zawierają zarówno instrument pochodny, jak i umowę zasadniczą, co sprawia, iż część przepływów pieniężnych połączonego instrumentu zmienia się w sposób zbliżony do przepływów wynikających z niezależnego instrumentu pochodnego. Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty powodują, że część lub całość przepływów środków pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej, jest modyfikowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę papieru wartościowego, kurs wymiany waluty obcej, indeks cen lub stóp procentowych.

Instrumentami pochodnymi wbudowanymi w bilansowe instrumenty finansowe są między innymi opcje wcześniejszego wykupu w niektórych obligacjach korporacyjnych lub komunalnych lub też emisjach własnych. W tym przypadku wbudowane instrumenty pochodne są ściśle powiązane z kontraktem głównym, zatem wbudowany instrument pochodny nie wymaga wydzielenia, odrębnego ujęcia i wyceny.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Bank posiada w swojej ofercie depozyty oraz certyfikaty depozytowe, których składnikiem jest wbudowany instrument pochodny. W związku z tym, iż charakter tego instrumentu nie jest ściśle powiązany z charakterem umowy depozytowej instrument wbudowany został wydzielony i zaklasyfikowany do portfela przeznaczonego do obrotu. Wycena tego instrumentu odnoszona jest do rachunku zysków i strat. Instrumentami wbudowanymi są proste opcje (plain vanilla) oraz opcje egzotyczne na pojedyncze akcje, indeksy, towary oraz inne wskaźniki rynkowe, w tym indeksy stóp procentowych oraz kursy walutowe i ich koszyki.

Wszystkie wydzielone opcje są na bieżąco domykane na rynku międzybankowym.

Opcje walutowe wbudowane w umowy depozytowe wyceniane są opisaną powyżej metodą wyceny dla opcji walutowych.

Pozostałe opcje proste oraz opcje egzotyczne wbudowane w umowy depozytowe i ich domknięcia są wyceniane przy pomocy techniki Monte-Carlo przy założeniu modelu geometrycznego ruchu Browna dla czynników ryzyka. Parametry modelu ustalane są w pierwszej kolejności na podstawie kwotowań opcji oraz kontraktów terminowych, a przy ich braku na podstawie miar statystycznych dynamiki instrumentu bazowego.

Bank przeanalizował portfel umów kredytowych i zwykłych pod kątem konieczności wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych i stwierdził, że nie wymagają one wydzielenia i odrębnego ujęcia instrumentów wbudowanych.

Ryzyko związane z pochodnymi instrumentami finansowymi

Podstawowymi rodzajami ryzyka związanymi z instrumentami pochodnymi są ryzyko rynkowe i ryzyko kredytowe.

W momencie początkowego ujęcia pochodne instrumenty finansowe zwykle nie posiadają żadnej bądź posiadają znikomą wartość rynkową. Wynika to z tego, że instrumenty pochodne nie wymagają żadnej inwestycji początkowej netto, bądź wymagają tylko niewielkiej początkowej inwestycji netto w porównaniu z innymi rodzajami umów, które w podobny sposób reagują na zmiany warunków rynkowych.

Instrumenty pochodne uzyskują dodatnią lub ujemną wartość wraz ze zmianami określonej stopy procentowej, ceny papieru wartościowego, ceny towaru, kursu wymiany waluty obcej, indeksu ceny, klasyfikacji kredytowej lub indeksu kredytowego czy też innego parametru rynkowego. W wyniku tych zmian posiadane instrumenty pochodne stają się bardziej lub mniej korzystne od instrumentów o takim samym rezydualnym okresie zapadalności dostępnych w danym momencie na rynku.

Ryzyko kredytowe związane z kontraktami pochodnymi stanowi potencjalny koszt zawarcia nowego kontraktu na warunkach pierwotnych w przypadku, gdy druga strona uczestnicząca w pierwotnym kontrakcie nie spełni swojego obowiązku. Aby ocenić wielkość potencjalnego kosztu zastąpienia Bank wykorzystuje takie same metody jak do oceny ponoszonego ryzyka rynkowego. Aby kontrolować poziom podejmowanego ryzyka kredytowego, Bank dokonuje oceny pozostałych uczestników kontraktów wykorzystując takie same metody, jak przy decyzjach kredytowych.

Poniższe tabele prezentują nominalne kwoty pochodnych instrumentów finansowych oraz wartości godziwe instrumentów. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów finansowych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujmowanymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określają stopnia narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub cenowe.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości godziwe handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	3 773 088	3 772 430
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	4 558	6 956
opcje	13 263	13 076
pozostałe	110	84
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	52 673	70 612
forwardy walutowe	149 692	82 594
swapy walutowe (fx-swap)	144 810	146 319
opcje walutowe i na złoto	46 657	52 016
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	5 428	5 431
swapy	274 615	272 774
Razem	4 464 894	4 422 292

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Transakcje stopy procentowej		
swapy stopy procentowej (IRS)	1 695 176	1 738 507
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	12 574	10 365
opcje	16 742	16 359
pozostałe	724	863
Transakcje walutowe i na złoto		
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	15 985	36 098
forwardy walutowe	56 866	100 447
swapy walutowe (fx-swap)	122 157	73 061
opcje walutowe i na złoto	58 259	58 287
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych		
opcje	5 817	5 818
swapy	15 046	14 580
Razem	1 999 346	2 054 385

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości nominalne handlowych instrumentów pochodnych

31.12.2014	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	1 147 605	6 245 573	13 829 713	73 743 192	22 198 923	117 165 006
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	1 000 000	3 250 000	14 850 000	-	-	19 100 000
opcje	-	-	60 849	3 831 712	175 094	4 067 655
pozostałe	290 794	-	-	-	-	290 794
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	-	-	1 440 276	663 859	2 104 135
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	-	-	1 445 981	663 859	2 109 840
forwardy walutowe - waluta zakupiona	4 812 561	4 020 619	2 985 569	1 027 281	-	12 846 030
forwardy walutowe - waluta sprzedana	4 810 233	3 966 133	2 986 073	1 046 140	-	12 808 579
swapy walutowe (fx-swap) - waluta zakupiona	12 621 631	5 122 372	881 967	-	-	18 625 970
swapy walutowe (fx-swap) - waluta sprzedana	12 604 930	5 131 739	877 453	-	-	18 614 122
opcje kupione	279 014	329 465	248 512	1 848 245	-	2 705 236
opcje sprzedane	273 929	332 571	248 814	1 848 245	-	2 703 559
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych						
opcje	-	-	200 058	180 496	-	380 554
swapy	435 895	-	-	869 387	-	1 305 282
Razem	38 276 592	28 398 472	37 169 008	87 280 955	23 701 735	214 826 762

31.12.2013	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Transakcje stopy procentowej						
swapy stopy procentowej (IRS)	2 173 615	4 125 919	13 639 585	50 230 200	10 386 886	80 556 205
kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	1 075 000	14 750 000	12 850 000	-	-	28 675 000
opcje	-	233 753	352 550	2 638 436	195 996	3 420 735
pozostałe	762 979	-	-	-	-	762 979
Transakcje walutowe i na złoto						
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta zakupiona	-	42 359	1 079 014	964 144	-	2 085 517
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS) - waluta sprzedana	-	44 289	1 087 967	962 366	-	2 094 622
forwardy walutowe - waluta zakupiona	3 962 115	2 804 400	1 552 650	483 306	-	8 802 471
forwardy walutowe - waluta sprzedana	3 955 353	2 851 515	1 558 484	510 350	-	8 875 702
swapy walutowe (fx-swap) - waluta zakupiona	4 718 267	1 942 043	1 108 129	-	-	7 768 439
swapy walutowe (fx-swap) - waluta sprzedana	4 726 152	1 935 766	1 049 208	-	-	7 711 126
opcje kupione	565 212	767 503	1 583 012	-	-	2 915 727
opcje sprzedane	566 726	762 267	1 577 828	-	-	2 906 821
Transakcje oparte na towarach i kapitałowych papierach wartościowych						
opcje	-	176 615	55 877	82 020	-	314 512
swapy	-	-	-	748 698	-	748 698
Razem	22 505 419	30 436 429	37 494 304	56 619 520	10 582 882	157 638 554

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

26. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty na nieruchomości	39 596 941	36 086 703
Kredyty w rachunku bieżącym	11 179 250	11 149 641
Kredyty operacyjne	16 993 890	15 010 351
Kredyty na inwestycje	20 420 028	19 488 173
Należności z tytułu kart płatniczych	805 592	778 736
Skupione wierzytelności	2 167 942	1 960 318
Pozostałe kredyty i pożyczki	9 488 795	8 978 067
Dłużne papiery wartościowe	10 442 561	9 473 835
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	5 789 064	2 581 676
Środki pieniężne w drodze	36 270	36 677
Razem brutto	116 920 333	105 544 177
Odpisy aktualizujące wartość należności	-5 531 256	-4 975 164
Razem netto	111 389 077	100 569 013

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej

	31.12.2014	31.12.2013
Należności od przedsiębiorstw	56 719 518	50 257 134
Należności od ludności	48 387 092	43 712 325
Należności od jednostek budżetowych	11 813 723	11 574 718
Razem brutto	116 920 333	105 544 177
Odpisy aktualizujące wartość należności	-5 531 256	-4 975 164
Razem netto	111 389 077	100 569 013

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
należności brutto bez utraty wartości	109 136 008	98 057 816
należności brutto z utratą wartości	7 784 325	7 486 361
odpisy aktualizujące utworzone indywidualnie	-2 910 754	-2 629 793
odpisy aktualizujące utworzone grupowo (*)	-2 620 502	-2 345 371
Razem	111 389 077	100 569 013

(*) Pozycja obejmuje szacowaną utratę wartości, która nastąpiła, ale nie została jeszcze zaraportowana (IBNR).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według umownych terminów zapadalności

	31.12.2014	31.12.2013
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:		
do 1 miesiąca	20 441 821	16 066 468
od 1 do 3 miesięcy	2 979 129	2 702 807
od 3 miesięcy do 1 roku	10 507 802	10 249 451
od 1 do 5 lat	35 817 560	32 989 931
powyżej 5 lat	41 329 579	38 640 987
dla których termin zapadalności upłynął	5 844 442	4 894 533
Razem brutto	116 920 333	105 544 177
Odpisy aktualizujące wartość należności	-5 531 256	-4 975 164
Razem netto	111 389 077	100 569 013

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	92 735 082	82 913 939
CHF	4 258 319	4 507 192
EUR	11 087 929	11 115 299
USD	3 184 137	1 983 134
Pozostałe waluty	123 610	49 449
Razem	111 389 077	100 569 013

Zmiany poziomu odpisów aktualizujących w roku 2014 i 2013 prezentowane są w Nocie 16.

27. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank na dzień 31 grudnia 2014 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) oraz przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku Bank kontynuował następujące powiązania zabezpieczające:

- rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) dla stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnego do sprzedaży zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 27.1,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych o zmiennym oprocentowaniu, zabezpieczonych instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 27.2,
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) z tytułu aktywów finansowych o zmiennym oprocentowaniu instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 27.3,
- rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych kredytów w EUR i USD zabezpieczonych instrumentami typu fx-swap – opis w punkcie 27.4.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku Bank:

- desygnował do rachunkowości zabezpieczeń powiązanie zabezpieczające i zakończył jego stosowanie – rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla wysoce prawdopodobnego przepływu środków pieniężnych w EUR (pozycja krótka w EUR dla Grupy) zabezpieczonego instrumentami typu fx-forward – opis w punkcie 27.5. Zakończenie powiązania wynikało z rozliczenia transakcji wchodzących w skład powiązania zabezpieczającego. Ostatnie przepływy pieniężne dla tej rachunkowości zabezpieczeń zostały wygenerowane przez instrument zabezpieczający w dniu 31 grudnia 2014 roku,
- zakończył stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) dla portfela zmiennokuponowych depozytów w EUR zabezpieczonych instrumentami typu interest rate swap (IRS) – opis w punkcie 27.6. Zakończenie wynikało z zapadalności transakcji wchodzących w skład powiązania zabezpieczającego. Ostatnie przepływy pieniężne dla tej rachunkowości zabezpieczeń zostały wygenerowane przez instrument zabezpieczający w dniu 5 grudnia 2014 roku,
- zakończył stosowanie rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów w EUR, zabezpieczonego instrumentami typu cross-currency interest rate swap (CIRS) – opis w punkcie 27.7. Zakończenie wynikało z zapadalności transakcji zabezpieczających.

Wartości godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2014	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	-	298 881
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	425 946	-
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	29 120	1 097 779
swapy walutowe (fx-swap)	15 756	87 768
Razem	470 822	1 484 428

31.12.2013	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	1 460	158 856
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	84 232	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)		
swapy stopy procentowej (IRS)	51 928	14 472
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	24 183	834 556
swapy walutowe (fx-swap)	88 383	-
Razem	250 186	1 007 884

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zabezpieczających

31.12.2014	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	-	-	1 027 033	1 214 295	2 241 328
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	-	-	-	-
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	50 000	80 000	100 000	1 990 000	2 000 000	4 220 000
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	1 441 928	12 497 315	4 758 167	18 697 410
swapy walutowe (fx-swap)	5 909 479	5 039 957	1 617 926	-	-	12 567 362
Razem	5 959 479	5 119 957	3 159 854	15 514 348	7 972 462	37 726 100

31.12.2013	UMOWNY TERMIN ZAPADALNOŚCI					RAZEM
	DO 1 MIESIĄCA	OD 1 DO 3 MIESIĘCY	OD 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	OD 1 DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej (<i>fair value hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	466 860	-	-	633 400	1 183 635	2 283 895
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	-	-	1 510 424	-	-	1 510 424
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (<i>cash flow hedge</i>)						
swapy stopy procentowej (IRS)	-	90 000	371 659	620 000	-	1 081 659
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	419 560	323 880	1 343 052	6 222 935	9 606 150	17 915 577
swapy walutowe (fx-swap)	1 151 720	3 898 788	2 610 695	-	-	7 661 203
Razem	2 038 140	4 312 668	5 835 830	7 476 335	10 789 785	30 452 758

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*)

	2014	2013
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	138 622	-29 487
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	179 276	207 273
Niefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	527	673

Zmiany stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*)

	2014	2013
Stan na początek okresu	-29 487	-64 318
Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie	168 057	34 779
Kwota odroczonej zmiany wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie usunięta z kapitału z aktualizacji wyceny i wykazana w zysku lub stracie netto	52	52
Stan na koniec okresu	138 622	-29 487

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Kwoty rozpoznane w rachunku zysków i strat z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej (*fair value hedge*)

RODZAJ WYNIKU	2014	2013
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-146 149	45 259
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej związanej z zabezpieczanym ryzykiem	128 902	-62 682
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	-17 247	-17 423
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-42 220	-50 134

27.1 Zabezpieczenie wartości godziwej (*fair value hedge*) stałokuponowych dłużnych papierów wartościowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającą ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych swapowych stóp procentowych poprzez transakcje IRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią stałokuponowe dłużne papiery wartościowe zaklasyfikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży (AFS), denominowane w PLN, EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowią transakcje pochodne IRS w walutach PLN, EUR i USD (krótka pozycja w stałej stopie procentowej), w których Bank otrzymuje zmienne przepływy, a płaci stałe.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony jest do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Pozostała część zmiany wyceny do wartości godziwej (wynikająca ze spreadu pomiędzy krzywą swapową a krzywą obligacji) księgowana jest zgodnie z ogólnymi zasadami dla instrumentów AFS (tj. w kapitale z aktualizacji wyceny). Odsetki od dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest prezentowana w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane są w wyniku odsetkowym.

27.2 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (*cash flow hedge*) kredytów i depozytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej oraz ryzyko walutowe wynikające ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach i zobowiązaniach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje CIRS (basis swap).

Pozycja zabezpieczana

Pozycja zabezpieczana składa się z dwóch odrębnych komponentów, które stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów oraz portfela zobowiązań o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji CIRS (basis swap), w których Bank płaci zmiennoprocentowe przepływy walutowe, a otrzymuje zmiennoprocentowe przepływy złotowe/walutowe. Transakcje CIRS podlegają dekompozycji na składnik zabezpieczający portfel aktywów oraz składnik zabezpieczający portfel zobowiązań.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji CIRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 15 maja 2029 roku.

27.3 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge) kredytów zmiennoprocentowych

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych na aktywach o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy pieniężne z tytułu portfela aktywów o zmiennej stopie procentowej.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji IRS (krótka pozycja w zmiennej stopie – Bank otrzymuje stałe przepływy, a płaci zmienne).

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych są ujmowane w wyniku odsetkowym.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 29 kwietnia 2020 roku.

27.4 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge) zmiennoprocentowych aktywów walutowych zabezpieczonych transakcjami fx-swap z tytułu ryzyka walutowego i stopy procentowej

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpiecza zmienność przepływów pieniężnych stanowiących zmiennoprocentowe aktywa finansowe (udzielone kredyty w EUR i USD) poprzez transakcje fx-swap. Zabezpieczane jest ryzyko walutowe i stopy procentowej.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowią udzielone kredyty o zmiennym oprocentowaniu denominowane w EUR i USD.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowi portfel transakcji fx-swap.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających jest prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu.

Rozliczona część punktów swap na instrumencie zabezpieczającym przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny i ujmowana w przychodach odsetkowych. Rewaluacja walutowa dotycząca pierwszej wymiany kapitału na instrumencie zabezpieczającym przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny i ujmowana w wyniku z pozycji wymiany.

Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych

Oczekuje się, że pozycja zabezpieczana będzie generować przepływy pieniężne w okresie do 7 maja 2015 roku.

27.5 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge) z tytułu oczekiwanego przyszłego wypływu w walucie obcej – powiązanie zakończone

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpieczał zmienność przepływów pieniężnych w EUR stanowiących prognozowane wypływy środków pieniężnych z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji kupna poprzez transakcje fx-forward. Zabezpieczane było ryzyko walutowe. Zakończenie powiązania wynikało z rozliczenia transakcji wchodzących w skład powiązania zabezpieczającego.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowiły prognozowane wypływy środków pieniężnych z tytułu oczekiwanej przyszłej transakcji kupna uzależnione od kursu EUR/PLN.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowił portfel transakcji fx-forward (złożonych z transakcji fx-spot oraz serii transakcji fx-swap), w których Bank kupił EUR w zamian za PLN z terminem realizacji 31 grudnia 2014 roku po ustalonym kursie.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Kwota rozliczenia transakcji zabezpieczających skorygowała rozliczenie pozycji zabezpieczanej.

27.6 Zabezpieczenie przepływów pieniężnych (cash flow hedge) depozytów zmiennoprocentowych – powiązanie zakończone

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpieczał część ryzyka stopy procentowej wynikającej ze zmienności przepływów pieniężnych z depozytów o zmiennym oprocentowaniu poprzez transakcje IRS. Zakończenie powiązania wynikało z zapadalności transakcji wchodzących w jego skład.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowiły przepływy pieniężne z tytułu depozytów o zmiennej stopie procentowej w EUR.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowił portfel transakcji IRS – (krótka pozycja w stałej stopie - Bank otrzymywał zmienne przepływy, a płacił stałe).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Efektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających była księgowana w kapitale z aktualizacji wyceny. Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających była prezentowana w wyniku na instrumentach finansowych przeznaczonych do obrotu. Odsetki od transakcji IRS i pozycji zabezpieczanych były ujmowane w wyniku odsetkowym.

27.7 Zabezpieczenie wartości godziwej (*fair value hedge*) przed ryzykiem stopy procentowej dla portfela depozytów – powiązanie zakończone

Opis relacji zabezpieczającej

Bank zabezpieczał ryzyko stopy procentowej wynikające ze zmiany wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikającej ze zmienności rynkowych stóp procentowych poprzez transakcje CIRS. Zakończenie powiązania wynikało z zapadalności transakcji wchodzących w jego skład.

Pozycja zabezpieczana

Pozycję zabezpieczaną stanowił portfel depozytów w EUR o oprocentowaniu niewrażliwym na zmiany stóp procentowych.

Instrumenty zabezpieczające

Pozycję zabezpieczającą stanowiły transakcje pochodne CIRS, w których Bank otrzymywał stałą stopę w EUR, a płacił zmienną w złotych.

Sposób ujęcia w sprawozdaniu finansowym

Wynik z tytułu zmiany wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych w zakresie zabezpieczanego ryzyka odnoszony był do wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej i jako osobny tytuł w pozycji zobowiązań. Odsetki od depozytów ujmowane były w wyniku odsetkowym.

Zmiana wyceny do wartości godziwej instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej prezentowana była w wyniku z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej. Odsetki od instrumentów pochodnych w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej ujmowane były w wyniku odsetkowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

28. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

	31.12.2014	31.12.2013
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	22 985 789	32 947 530
Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)	62 401	9 254
Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)	1 523 940	1 888 724
Razem	24 572 130	34 845 508

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2014	31.12.2013
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	15 886 770	17 861 691
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	15 886 770	17 861 691
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	6 147 781	14 159 186
Papiery wartościowe emitowane przez przedsiębiorstwa	248 985	248 865
Papiery wartościowe emitowane przez jednostki samorządowe	702 253	677 788
Razem	22 985 789	32 947 530
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Kapitałowe papiery wartościowe dostępne do sprzedaży (AFS)

	31.12.2014	31.12.2013
Akcje	62 401	9 254
Razem	62 401	9 254
w tym utrata wartości aktywów	-100	-101

Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności (HTM)

	31.12.2014	31.12.2013
Papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne	672 495	1 050 967
bony skarbowe	-	-
obligacje skarbowe	672 495	1 050 967
Papiery wartościowe emitowane przez banki centralne	851 445	837 757
Razem	1 523 940	1 888 724
w tym utrata wartości aktywów	-	-

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według umownych terminów zapadalności

	31.12.2014	31.12.2013
Dłużne papiery wartościowe, w tym:		
do 1 miesiąca	6 999 226	15 476 132
od 1 do 3 miesięcy	-	-
od 3 miesięcy do 1 roku	559 261	442 157
od 1 do 5 lat	13 411 109	12 701 308
powyżej 5 lat	3 540 133	6 216 657
Razem	24 509 729	34 836 254

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dłużne papiery wartościowe inwestycyjne (lokacyjne) według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	20 542 074	31 791 545
EUR	2 027 262	1 725 017
USD	1 940 393	1 319 692
Razem	24 509 729	34 836 254

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych

	2014	2013
PAPIERY WARTOŚCIOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY (AFS)		
Stan na początek okresu	32 956 784	25 808 501
Zwiększenia (zakup)	351 511 479	400 588 990
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-362 907 222	-393 526 423
Zmiany wartości godziwej	609 094	-650 007
Różnice kursowe	301 923	-37 279
Odsetki naliczone	659 300	742 615
Inne zmiany	-83 168	30 387
Stan na koniec okresu	23 048 190	32 956 784
DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE UTRZYMYWANE DO TERMINU WYMAGALNOŚCI (HTM)		
Stan na początek okresu	1 888 724	2 778 555
Zwiększenia (zakup)	43 977 482	38 298 785
Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	-44 386 249	-39 269 991
Odsetki naliczone	25 799	41 641
Inne zmiany	18 184	39 734
Stan na koniec okresu	1 523 940	1 888 724
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe netto	24 572 130	34 845 508

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

29. Reklasyfikacja papierów wartościowych

MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, umożliwiają pod pewnymi warunkami przekwalifikowanie instrumentów finansowych do innych kategorii.

W 2014 i 2013 roku Bank nie dokonał przekwalifikowania instrumentów finansowych do innych kategorii.

Natomiast 1 października 2008 roku Bank skorzystał z możliwości reklasyfikacji, ze względu na wyjątkową sytuację związaną z występującym w tym okresie kryzysem na rynkach finansowych.

Wartości bilansowe i wartości godziwe wszystkich składników aktywów finansowych, które zostały reklasyfikowane

	KWOTA REKLASYFIKACJI	31.12.2014		31.12.2013	
		WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA	WARTOŚĆ BILANSOWA	WARTOŚĆ GODZIWA
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 331 580	73 987	69 820	78 527	73 941
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	602 507	672 495	686 090	675 946	695 183
Razem	1 934 087	746 482	755 910	754 473	769 124

W przypadku gdyby Bank nie dokonał reklasyfikacji, wynik oraz kapitał z aktualizacji wyceny zmieniłyby się następująco:

31.12.2014	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	154
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	-5 641	-
Razem	-5 641	154

31.12.2013	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ	KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-	-39
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	-23 296	-
Razem	-23 296	-39

Wynik odsetkowy reklasyfikowanych składników aktywów finansowych

	2014	2013
Aktywa finansowe przeniesione z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży do kredytów i pożyczek udzielonych klientom	2 511	7 376
Aktywa finansowe przeniesione z portfela przeznaczonego do obrotu do portfela utrzymywanego do terminu zapadalności	15 922	20 996
Razem	18 433	28 372

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

30. Aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, Bank wyodrębnił w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” aktywa trwale spełniające odpowiednie wymogi MSSF 5 dotyczące klasyfikacji do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano zidentyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży:

- nieruchomości, oraz
- pozostałe aktywa rzeczowe.

Poniżej przedstawiono aktywa przeznaczone do sprzedaży:

	31.12.2014	31.12.2013
Zaangażowanie w jednostce zależnej PJSC UniCredit Bank	-	-
Rzeczowe aktywa trwale	31 952	32 587
Razem	31 952	32 587

W 2013 roku Bank sprzedał na rzecz UniCredit S.p.A. (podmiot dominujący Banku) wszystkie udziały w spółce zależnej PJSC UniCredit Bank.

Rozliczenie sprzedaży udziałów w PJSC UniCredit Bank ujęte w kapitałach Banku przedstawia się następująco:

	2014	2013
Przychody ze sprzedaży	-	671 287
Wartość bilansowa zbytych udziałów (łącznie z kosztami sprzedaży)	-	-669 917
Wynik brutto na sprzedaży	-	1 370
Podatek dochodowy	-	-260
Wynik netto na sprzedaży	-	1 110

Zmiany stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży przedstawia tabela poniżej:

AKTYWA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	2014	2013
Stan na początek okresu	32 587	1 564 477
Zwiększenia, w tym:	97	2 236
przeniesienie z własnego majątku rzeczowego	-	850
przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	-	-
różnice kursowe	-	1 333
inne zmiany	97	53
Zmniejszenia, w tym:	-732	-1 534 126
przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-	-255
zbycie aktywów	-732	-46 031
różnice kursowe	-	-
inne zmiany	-	-704
aktywa PJSC UniCredit Bank	-	-1 487 136
Stan na koniec okresu	31 952	32 587

Rozliczenie sprzedaży aktywów (nieruchomości) przedstawia się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Przychody ze sprzedaży	1 293	67 602
Wartość bilansowa zbytych aktywów netto (łącznie z kosztami sprzedaży)	732	48 806
Zysk/strata brutto na sprzedaży	561	18 796

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

31. Inwestycje w jednostkach zależnych

Skrócone informacje o jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2014 roku (*)

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	PRZYCHODY	ZYSK/STRATA	POSIADANE UDZIAŁY %	WARTOŚĆ BILANSOWA UDZIAŁÓW
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa	Maklerska	1 134 503	970 357	134 787	42 369	100,00	56 332
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	Lublin	Usługi faktoringowe	1 184 785	1 125 281	37 094	8 156	100,00	50 268
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo gospodarcze	51 780	109	1 087	291	100,00	51 380
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszami emerytalnymi	68 264	2 458	18 424	15 405	65,00	88 126
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	Agent transferowy	35 484	6 200	39 442	7 180	100,00	4 500
Pekao Leasing Sp. z o.o. (**)	Warszawa	Usługi leasingowe	3 586 334	3 038 173	169 394	54 585	36,49	84 658
Centrum Kart S.A.	Warszawa	Finansowa, pomocnicza	44 112	10 368	536	2 608	100,00	17 592
Pekao Telecentrum Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	Usługowa	10 530	2	147	99	100,00	8 193
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	Bankowa	1 827 782	1 521 223	75 356	10 047	100,00	233 823
Pekao Leasing Holding S.A.	Warszawa	Usługi leasingowe	242 407	82	1 399	995	100,00	230 745
Pekao Property S.A.	Warszawa	Działalność deweloperska	59 008	7 689	79	-936	100,00	31 374
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	Kraków	Usługi call-center	11 366	5 167	13 420	2 415	100,00	522
Razem								857 513

(*) Dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

(**) Łączny udział Banku w kapitale własnym spółki Pekao Leasing Sp. z o.o. wynosi 100,00% (udział bezpośredni Banku 36,49%, udział pośredni przez Pekao Leasing Holding S.A. 63,51%).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Skrócone informacje o jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2013 roku (*)

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	PRZYCHODY	ZYSK/STRATA	POSIADANE UDZIAŁY %	WARTOŚĆ BILANSOWA UDZIAŁÓW
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	Warszawa	Maklerska	862 764	694 047	135 033	39 330	100,00	56 332
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	Lublin	Usługi faktoringowe	939 117	877 704	45 818	10 063	100,00	50 268
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo gospodarcze	52 139	118	1 230	641	100,00	51 380
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszami emerytalnymi	67 100	2 918	31 112	13 781	65,00	88 126
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	Warszawa	Agent transferowy	33 674	4 954	39 515	6 583	100,00	4 500
Pekao Leasing Sp. z o.o. (**)	Warszawa	Usługi leasingowe	3 259 272	2 765 278	181 090	40 628	36,49	84 658
Centrum Kart S.A.	Warszawa	Finansowa, pomocnicza	46 401	13 719	644	1 645	100,00	17 592
Pekao Telecentrum Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	Usługowa	10 445	16	283	172	100,00	8 193
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	Warszawa	Bankowa	1 752 865	1 445 672	83 810	12 732	100,00	233 823
Pekao Leasing Holding S.A.	Warszawa	Usługi leasingowe	241 396	66	1 771	27 862	80,10	166 345
Pekao Property S.A.	Warszawa	Działalność deweloperska	60 128	23 739	129	-393	100,00	24 376
Property Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	Zarządzanie nieruchomościami	16 538	672	604	280	100,00	6 998
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	Kraków	Usługi call-center	12 526	4 829	11 211	3 887	100,00	522
Razem								793 113

(*) Dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

(**) Łączny udział Banku w kapitale własnym spółki Pekao Leasing Sp. z o.o. wynosi 87,36% (udział bezpośredni Banku 36,49%, udział pośredni przez Pekao Leasing Holding S.A. 50,87%).

Zmiany wartości inwestycji w jednostkach zależnych

	2014	2013
Stan na początek okresu	793 113	793 113
Zwiększenia, w tym:	64 400	-
zakup	64 400	-
Stan na koniec okresu	857 513	793 113

Struktura inwestycji w jednostkach zależnych

	31.12.2014	31.12.2013
Inwestycje w jednostkach zależnych, w tym:		
w bankach	233 823	233 823
w innych podmiotach sektora finansowego	532 221	519 201
w podmiotach sektora niefinansowego	91 469	40 089
Razem	857 513	793 113

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

32. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2014 roku (*)

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	PRZYCHODY	ZYSK/STRATA	POSIADANE UDZIAŁY %	WARTOŚĆ BILANSOWA UDZIAŁÓW
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	Warszawa	Izba rozliczeniowa	122 162	24 408	124 131	30 792	34,44	1 875
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	Warszawa	Zarządzanie aktywami	342 974	53 209	389 431	106 006	49,00	14 995
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	46 656	29 501	43 195	2 905	50,00	12 557
CPF Management	Tortola, British Virgin Islands	Doradca i biznesowa – nie prowadzi działalności	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	40,00	-
Polish Banking System S.A. (w likwidacji)	Warszawa	Spółka w likwidacji	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	48,90	-
PPU Budpress Sp. z o.o. (w likwidacji)	Żyrardów	Spółka w likwidacji	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	36,20	-
Razem								29 427

(*) Dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Skrócone informacje o jednostkach stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2013 roku (*)

NAZWA JEDNOSTKI	SIEDZIBA	PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI	AKTYWA	ZOBOWIĄZANIA	PRZYCHODY	ZYSK/STRATA	POSIADANE UDZIAŁY %	WARTOŚĆ BILANSOWA UDZIAŁÓW
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	Warszawa	Izba rozliczeniowa	114 568	18 086	113 276	29 527	34,44	1 875
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	Warszawa	Zarządzanie aktywami	329 296	52 462	402 877	98 781	49,00	14 995
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	46 917	32 664	44 507	2 138	50,00	12 557
CPF Management	Tortola, British Virgin Islands	Doradca i biznesowa – nie prowadzi działalności	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	40,00	-
Polish Banking System S.A. (w likwidacji)	Warszawa	Spółka w likwidacji	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	48,90	-
PPU Budpress Sp. z o.o. (w likwidacji)	Żyrardów	Spółka w likwidacji	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	36,20	-
Razem								29 427

(*) Dane dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiany wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

	2014	2013
Stan na początek okresu	29 427	29 427
Stan na koniec okresu	29 427	29 427

Struktura inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

	31.12.2014	31.12.2013
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych, w tym:		
w bankach	-	-
w innych podmiotach sektora finansowego	29 427	29 427
w podmiotach sektora niefinansowego	-	-
Razem	29 427	29 427

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku, Bank nie posiadał inwestycji w jednostkach współkontrolowanych.

33. Wartości niematerialne

	31.12.2014	31.12.2013
Wartości niematerialne, w tym:	549 038	549 896
koszty prac rozwojowych	10 412	12 031
patenty i licencje	417 368	428 426
inne	10 845	1 035
nakłady na wartości niematerialne	110 413	108 404
Wartość firmy	52 635	51 675
Razem	601 673	601 571

Wartość firmy – to wartość powstała w związku z przeniesieniem części majątku Banku BPH S.A., w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, na Bank Pekao S.A. Wartość firmy przeniesiona na Bank Pekao S.A. jest częścią wartości firmy powstałej w wyniku nabycia przez Bank BPH S.A. Pierwszego Komercyjnego Banku S.A. „PKBL” w Lublinie i dotyczy tylko tych oddziałów Banku PKBL, które zostały przeniesione do Banku Pekao S.A. w ramach integracji banków. Ustalono najmniejsze możliwe do zidentyfikowania ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których przypisano wartość firmy PKBL w kwocie 51 675 tys. złotych.

Ponadto w tej pozycji znajduje się wartość firmy powstała w wyniku nabycia Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. Mikołaja Kopernika przez Bank Pekao S.A. Ustalono najmniejsze możliwe do zidentyfikowania ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których przypisano wartość firmy w kwocie 960 tys. złotych.

W odniesieniu do wartości firmy test na utratę wartości jest przeprowadzany corocznie bez względu na to, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się poprzez porównanie wartości bilansowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”), łącznie z wartością firmy PKBL, z ich wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna szacowana jest na podstawie wartości użytkowej CGU. Wartość użytkowa to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów pieniężnych za okres 5 lat z uwzględnieniem wartości rezydualnej CGU. Wartość rezydualna CGU została skalkulowana poprzez ekstrapolację projekcji przepływów pieniężnych poza okres prognozy, przy zastosowaniu stopy wzrostu przyjętej na poziomie 2,5%. Prognozy przepływów pieniężnych opierają się na założeniach zawartych w budżecie Banku na rok 2015 oraz planie finansowym na lata 2016-2019. Do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych zastosowano stopę dyskonta w wysokości 7,64%, uwzględniającą stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko. Test na utratę wartości przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazał nadwyżkę wartości odzyskiwalnej nad wartością bilansową CGU i w związku z tym nie stwierdzono utraty wartości CGU.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji wartości niematerialnych w ciągu okresu sprawozdawczego

2014	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE	NAKLADY NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	90 483	1 945 607	38 647	108 404	2 183 141
Zwiększenia, w tym:	2 367	114 588	11 444	122 135	250 534
nabycie	-	-	-	122 135	122 135
połączenia jednostek gospodarczych	-	411	4 700	-	5 111
inne	737	-	6 569	-	7 306
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	1 630	114 177	175	-	115 982
Zmniejszenia, w tym:	-3 489	-17 353	-449	-120 126	-141 417
likwidacja	-3 489	-9 938	-449	-	-13 876
inne	-	-7 415	-	-4 144	-11 559
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	-	-	-	-115 982	-115 982
Stan na koniec okresu	89 361	2 042 842	49 642	110 413	2 292 258
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	78 452	1 517 181	26 651	-	1 622 284
Amortyzacja	3 925	118 231	1 634	-	123 790
Likwidacja	-3 489	-9 938	-449	-	-13 876
Pozostałe	61	-	-	-	61
Stan na koniec okresu	78 949	1 625 474	27 836	-	1 732 259
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	-	-	10 961	-	10 961
Stan na koniec okresu	-	-	10 961	-	10 961
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	12 031	428 426	1 035	108 404	549 896
Stan na koniec okresu	10 412	417 368	10 845	110 413	549 038

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

2013	KOSZTY PRAC ROZWOJOWYCH	PATENTY I LICENCJE	INNE	NAKLĄDY NA WARTOŚCI NIEMATERIALNE.	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO					
Stan na początek okresu	90 934	1 846 654	38 628	140 764	2 116 980
Zwiększenia, w tym:	-	127 522	68	97 625	225 215
nabycie	-	-	-	96 167	96 167
inne	-	1 245	-	1 458	2 703
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	-	126 277	68	-	126 345
Zmniejszenia, w tym:	-451	-28 569	-49	-129 985	-159 054
likwidacja	-451	-28 569	-49	-	-29 069
inne	-	-	-	-3 640	-3 640
przeniesienie z nakładów inwestycyjnych	-	-	-	-126 345	-126 345
Stan na koniec okresu	90 483	1 945 607	38 647	108 404	2 183 141
UMORZENIE					
Stan na początek okresu	75 076	1 412 966	25 207	-	1 513 249
Amortyzacja	3 827	132 511	1 493	-	137 831
Likwidacja	-451	-28 329	-49	-	-28 829
Pozostałe	-	33	-	-	33
Stan na koniec okresu	78 452	1 517 181	26 651	-	1 622 284
ODPISY AKTUALIZUJĄCE					
Stan na początek okresu	-	-	10 961	-	10 961
Stan na koniec okresu	-	-	10 961	-	10 961
WARTOŚĆ NETTO					
Stan na początek okresu	15 858	433 688	2 460	140 764	592 770
Stan na koniec okresu	12 031	428 426	1 035	108 404	549 896

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku nabyte przez Bank wartości niematerialne wynoszą 122 135 tys. złotych (w roku 2013 nabyte wartości wynoszą 96 168 tys. złotych). W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku i w 2013 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank zawarł umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości wartości niematerialnych w kwocie 34 715 tys. złotych (na 31 grudnia 2013 roku - 21 501 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

34. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2014	31.12.2013
Srodki trwałe, w tym:	1 441 212	1 473 307
grunty i budynki	1 106 080	1 131 945
maszyny i urządzenia	250 647	278 935
środki transportu	40 241	26 295
inne	44 244	36 132
Środki trwałe w budowie oraz zaliczki na środki trwałe w budowie	84 381	91 381
Razem	1 525 593	1 564 688

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji rzeczowych środków trwałych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2014	GRUNTY I BUDYNKI	MASZYNY I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE I ZALICZKI	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO						
Stan na początek okresu	2 239 158	1 424 969	68 741	329 072	91 381	4 153 321
Zwiększenia, w tym:	44 682	70 668	25 918	16 849	119 870	277 987
nabycie	-	-	-	-	118 678	118 678
połączenia jednostek gospodarczych	3 006	1 261	144	295	5	4 711
inne	96	612	25 774	59	1 187	27 728
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	41 580	68 795	-	16 495	-	126 870
Zmniejszenia, w tym:	-19 144	-74 617	-16 232	-16 217	-126 870	-253 080
likwidacja i sprzedaż	-19 048	-73 964	-16 232	-16 200	-	-125 444
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
inne	-96	-653	-	-17	-	-766
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-126 870	-126 870
Stan na koniec okresu	2 264 696	1 421 020	78 427	329 704	84 381	4 178 228
UMORZENIE						
Stan na początek okresu	1 104 694	1 141 977	42 446	292 763	-	2 581 880
Zwiększenia, w tym:	66 243	98 507	10 879	8 475	-	184 104
amortyzacja	66 197	97 940	10 879	8 426	-	183 442
inne	46	567	-	49	-	662
Zmniejszenia, w tym:	-14 840	-74 042	-15 139	-15 919	-	-119 940
likwidacja i sprzedaż	-14 794	-73 446	-15 139	-15 900	-	-119 279
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	-
inne	-46	-596	-	-19	-	-661
Stan na koniec okresu	1 156 097	1 166 442	38 186	285 319	-	2 646 044
ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
Stan na początek okresu	2 519	4 057	-	177	-	6 753
Zwiększenia	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-126	-	-36	-	-162
Stan na koniec okresu	2 519	3 931	-	141	-	6 591
WARTOŚĆ NETTO						
Stan na początek okresu	1 131 945	278 935	26 295	36 132	91 381	1 564 688
Stan na koniec okresu	1 106 080	250 647	40 241	44 244	84 381	1 525 593

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji rzeczowych środków trwałych w ciągu okresu sprawozdawczego:

2013	GRUNTY I BUDYNKI	MASZyny I URZĄDZENIA	ŚRODKI TRANSPORTU	INNE	ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE I ZALICZKI	RAZEM
WARTOŚĆ BRUTTO						
Stan na początek okresu	2 227 339	1 477 861	71 741	340 618	90 641	4 208 200
Zwiększenia, w tym:	42 318	58 096	1 650	10 473	111 915	224 452
nabycie	-	-	-	-	110 257	110 257
inne	-	536	1 650	85	1 658	3 929
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	42 318	57 560	-	10 388	-	110 266
Zmniejszenia, w tym:	-30 499	-110 988	-4 650	-22 019	-111 175	-279 331
likwidacja i sprzedaż	-29 290	-110 808	-4 546	-21 970	-	-166 614
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-855	-	-	-	-	-855
inne	-354	-180	-104	-49	-909	-1 596
przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-110 266	-110 266
Stan na koniec okresu	2 239 158	1 424 969	68 741	329 072	91 381	4 153 321
UMORZENIE						
Stan na początek okresu	1 066 286	1 152 201	34 129	306 050	-	2 558 666
Zwiększenia, w tym:	66 999	98 186	12 235	8 224	-	185 644
amortyzacja	66 999	97 838	12 132	8 167	-	185 136
inne	-	348	103	57	-	508
Zmniejszenia, w tym:	-28 591	-108 410	-3 918	-21 511	-	-162 430
likwidacja i sprzedaż	-28 154	-108 244	-3 815	-21 490	-	-161 703
przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-255	-	-	-	-	-255
inne	-182	-166	-103	-21	-	-472
Stan na koniec okresu	1 104 694	1 141 977	42 446	292 763	-	2 581 880
ODPISY AKTUALIZUJĄCE						
Stan na początek okresu	992	5 957	17	428	-	7 394
Zwiększenia	1 527	55	-	-	-	1 582
Zmniejszenia	-	-1 955	-17	-251	-	-2 223
Stan na koniec okresu	2 519	4 057	-	177	-	6 753
WARTOŚĆ NETTO						
Stan na początek okresu	1 160 061	319 703	37 595	34 140	90 641	1 642 140
Stan na koniec okresu	1 131 945	278 935	26 295	36 132	91 381	1 564 688

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku wartość nabytych przez Bank składników „Rzeczowych aktywów trwałych” wynosi 118 678 tys. złotych (w roku 2013 wyniosła 110 257 tys. złotych), natomiast wartość składników zbytych wynosi 4 097 tys. złotych (w roku 2013 wyniosła 1 024 tys. złotych).

Kwota otrzymanych odszkodowań uzyskanych od stron trzecich z tytułu utraty wartości lub utracenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujętych w rachunku zysków i strat w 2014 roku wyniosła 1 656 tys. złotych (w 2013 roku 2 282 tys. złotych).

W 2014 roku i w 2013 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Zobowiązania umowne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku jednostki wchodzące w skład Banku zawarły umowy z kontrahentami na nabycie w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 63 077 tys. złotych (na 31 grudnia 2013 roku - 68 267 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

35. Nieruchomości inwestycyjne

Bank stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model ceny nabycia.

Nie występują ograniczenia prawa do zbycia nieruchomości inwestycyjnych i praw do przekazania przychodu i zysku z tego tytułu.

Poniżej zostały przedstawione zmiany pozycji nieruchomości inwestycyjnych w ciągu okresu sprawozdawczego

	2014	2013
WARTOŚĆ BRUTTO		
Stan na początek okresu	50 905	51 141
Zwiększenia, w tym:	319	24
nabycie nieruchomości	319	24
inne	-	-
Zmniejszenia, w tym:	-3 951	-260
zbycie nieruchomości	-3 951	-
inne	-	-260
Stan na koniec okresu	47 273	50 905
ODPISY AMORTYZACYJNE		
Stan na początek okresu	21 844	20 916
Zwiększenia, w tym:	1 152	1 188
amortyzacja	1 152	1 188
inne	-	-
Zmniejszenia, w tym:	-2 055	-260
zbycie nieruchomości	-2 055	-
inne	-	-260
Stan na koniec okresu	20 941	21 844
ODPISY AKTUALIZUJĄCE		
Stan na początek okresu	3 080	2 154
Zwiększenia, w tym:	-	926
utworzenie odpisów	-	926
Zmniejszenia, w tym:	-550	-
zbycie nieruchomości	-550	-
Stan na koniec okresu	2 530	3 080
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO		
Stan na początek okresu	25 981	28 071
Stan na koniec okresu	23 802	25 981

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na 31 grudnia 2014 roku wynosiła 35 790 tys. złotych (na 31 grudnia 2013 roku wynosiła 39 727 tys. zł). Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych została zaklasyfikowana do Poziomu 3 hierarchii wartości godziwej. Wartość godziwą ustalono w oparciu o wyceny zewnętrznych, niezależnych rzeczoznawców majątkowych, posiadających odpowiednie kwalifikacje i aktualne doświadczenie w takich wycenach, dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się nieruchomości Banku. Wyceny nieruchomości inwestycyjnych opierają się na metodzie inwestycyjnej bądź zysków, z uwzględnieniem takich nieobserwowalnych danych wejściowych jak spodziewana stopa wzrostu czynszów, okresy pustostanu, obłożenie, stopa dyskonta.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W rachunku zysków i strat ujęto następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2014	2013
Przychody z czynszów dotyczących nieruchomości inwestycyjnych	2 989	2 737
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które w danym okresie przyniosły przychody z czynszów	-884	-876
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych (w tym: koszty napraw i utrzymania), które nie przyniosły w danym okresie przychodów z czynszów	-	-

36. Inne aktywa

	31.12.2014	31.12.2013
Koszty do rozliczenia w czasie	24 484	25 675
Prawo użytkowania wieczystego gruntu	15 434	15 706
Dochody do otrzymania	36 714	37 757
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	7 461	2 056
Należności od dłużników różnych	896 330	126 191
Rozrachunki kartowe	1 746 293	1 556 479
Razem	2 726 716	1 763 864

Koszty do rozliczenia w czasie dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Pozycja „Należności od dłużników różnych” zawiera aktywa do zbycia w kwocie 7 tys. złotych na 31 grudnia 2014 r. (na 31 grudnia 2013 r. – 3 tys. PLN). Aktywa do zbycia stanowią aktywa przejęte za długi, które wykazuje się według wartości stanowiącej kwotę długu, za który aktywa przejęto, pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość tych aktywów utworzony w wysokości różnicy pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów. W przypadku nadwyżki między wartością godziwą przejętego aktywa a wartością długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Bank dokonuje sprzedaży aktywów przejętych za długi w przypadku nieruchomości w okresie nie dłuższym niż 5 lat oraz w okresie nie dłuższym niż 3 lata w odniesieniu do pozostałych składników przejętych za długi od daty przejęcia. Po upływie tego okresu Bank przenosi wartość niesprzedanych aktywów przejętych za długi do odpowiednich pozycji rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych przez Bank.

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank posiadał w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	3 003 206	2 774 855	3 004 383
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	679 136	640 000	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje	5 338 928	5 008 832	-
Inne kredyty	obligacje	333 538	325 000	218 585
Depozyty	obligacje			
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	depozyty pieniężne	11 167	11 167	-
Transakcje pochodne	obligacje	47 790	42 160	33 640

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku Bank posiadał w swoim portfelu aktywa finansowe, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań

RODZAJ TRANSAKCJI	PRZEDMIOT ZABEZPIECZENIA	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ NOMINALNA AKTYWÓW STANOWIĄCYCH ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ PODLEGAJĄCYCH ZABEZPIECZENIU
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	obligacje	4 553 357	4 251 825	4 563 231
Pokrycie Funduszu ochrony środków gwarantowanych na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	obligacje	603 348	575 000	-
Kredyt lombardowy i techniczny	obligacje	5 379 355	5 271 118	-
Inne kredyty	obligacje	312 865	325 000	246 385
Depozyty	obligacje	216 628	206 450	205 894
Pokrycie Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych	depozyty pieniężne	11 096	11 096	-

Blokowanie papierów wartościowych wynika:

- w transakcjach Repo i Sell-buy-back – z obowiązujących standardów na rynku pieniężnym dla tego rodzaju transakcji,
- w przypadku blokady na rzecz BFG – z obowiązujących przepisów Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym,
- dla kredytu lombardowego i technicznego – z polityki i standardów stosowanych przez Narodowy Bank Polski,
- w przypadku pozycji Inne kredyty, Depozyty oraz Transakcje pochodne – z warunków umów zawartych pomiędzy Bankiem Pekao S.A. a jego klientami,
- w przypadku blokady na rzecz KDPW – z posiadania statusu uczestnika rozliczającego transakcje giełdowe.

38. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec banków według struktury produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Rachunki bieżące i depozyty overnight	1 222 549	1 165 320
Depozyty innych banków i pozostałe zobowiązania	462 570	1 322 799
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 303 141	1 340 777
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	126 277	905 238
Środki pieniężne w drodze	15 319	20 598
Razem	3 129 856	4 754 732

Zobowiązania wobec banków według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	1 479 161	2 277 775
CHF	380 003	392 790
EUR	1 192 885	1 950 530
USD	42 194	69 641
Pozostałe waluty	35 613	63 996
Razem	3 129 856	4 754 732

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

39. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów według struktury podmiotowej i produktowej

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania wobec przedsiębiorstw, w tym:	59 490 002	59 913 656
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	24 818 198	23 349 161
depozyty terminowe oraz pozostałe zobowiązania	34 671 804	36 564 495
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych, w tym:	6 210 578	5 822 045
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	5 089 978	4 893 607
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	1 120 600	928 438
Zobowiązania wobec ludności, w tym:	54 771 125	50 315 303
środki na rachunkach bieżących i depozyty overnight	29 768 467	27 395 838
depozyty terminowe i pozostałe zobowiązania	25 002 658	22 919 465
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	5 256 415	3 668 011
Środki pieniężne w drodze	653 150	149 728
Razem	126 381 270	119 868 743

Zobowiązania wobec klientów według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	107 063 874	101 596 625
CHF	205 924	173 546
EUR	11 816 040	10 389 108
USD	6 608 786	7 072 255
Pozostałe waluty	686 646	637 209
Razem	126 381 270	119 868 743

40. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według rodzaju

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania z tytułu emisji certyfikatów depozytowych	2 819 713	2 240 452
Razem	2 819 713	2 240 452

Bank terminowo wywiązuje się z zobowiązań z tytułu wykupu własnych dłużnych papierów własnościowych.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według walut

	31.12.2014	31.12.2013
PLN	2 819 713	2 240 452
EUR	-	-
USD	-	-
Razem	2 819 713	2 240 452

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	2014	2013
Stan na początek okresu	2 240 452	3 966 148
Zwiększenia (emisja)	5 876 940	3 649 300
Zmniejszenia (wykup)	-5 312 326	-4 314 694
Zmniejszenia (częściowa spłata)	-1 838	-1 022 028
Różnice kursowe	-	986
Inne zmiany	16 485	-39 260
Stan na koniec okresu	2 819 713	2 240 452

41. Rezerwy

Zmiany w ciągu okresu sprawozdawczego:

2014	REZERWY NA SPRAWY SPORNE	REZERWY NA PROGRAMY OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	32 676	204 989	116 874	36 857	391 396
Utworzenie/aktualizacja rezerw	3 556	22 442	67 469	12 742	106 209
Wykorzystanie rezerw	-2 859	-6 462	-	-13 638	-22 959
Rozwiązanie rezerw	-2 544	-	-79 905	-	-82 449
Różnice kursowe	-	-	709	134	843
Inne zmiany	2 146	44 398	-	-2 632	43 912
Stan na koniec okresu	32 975	265 367	105 147	33 463	436 952
Krótkoterminowe	5 698	-	46 669	940	53 307
Długoterminowe	27 277	265 367	58 478	32 523	383 645

2013	REZERWY NA SPRAWY SPORNE	REZERWY NA PROGRAMY OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	REZERWY NA UDZIELONE ZOBOWIĄZANIA I GWARANCJE	INNE REZERWY	RAZEM
Stan na początek okresu	55 043	152 393	125 379	40 675	373 490
Utworzenie/aktualizacja rezerw	7 426	16 221	75 421	15 548	114 616
Wykorzystanie rezerw	-8 262	-5 813	-	-19 908	-33 983
Rozwiązanie rezerw	-21 257	-	-84 287	-	-105 544
Różnice kursowe	-274	-	361	85	172
Inne zmiany	-	42 188	-	457	42 645
Stan na koniec okresu	32 676	204 989	116 874	36 857	391 396
Krótkoterminowe	6 159	10 925	66 159	9 249	92 492
Długoterminowe	26 517	194 064	50 715	27 608	298 904

Rezerwy na sprawy sporne

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym. Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu kwoty prawdopodobnej do zapłaty.

Rezerwy na programy określonych świadczeń

Szczegółowe informacje dotyczące rezerw na programy określonych świadczeń zostały przedstawione w Nocie 43.

Inne rezerwy

Inne rezerwy obejmują głównie rezerwy na długoterminowe świadczenia pracownicze oraz rezerwę na restrukturyzację zatrudnienia w związku z planowaną likwidacją działalności Oddziału w Paryżu.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

42. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2014	31.12.2013
Przychody przyszłych okresów	121 351	103 409
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	49 676	49 823
Rezerwy na pozostałe zobowiązania pracownicze	167 408	173 815
Rezerwa na koszty rzeczowe	126 804	84 021
Pozostałe koszty do zaplacen	50 912	59 719
Wierzyciele różni	270 268	186 220
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	658 461	983 499
Rozrachunki kartowe	157 502	167 018
Razem	1 602 382	1 807 524

43. Programy określonych świadczeń

Na mocy postanowień wewnętrznych regulacji dotyczących wynagradzania, pracownikom Banku, bądź ich rodzinom, przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie na pracę:

- a) odprawy emerytalne i rentowe,
- b) odprawy pośmiertne.

Wartość bieżąca tego typu zobowiązań jest ustalana przez niezależnego aktuarium za pomocą metody prognozowanych uprawnień jednostkowych („Projected Unit Credit Method”).

Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych oraz pośmiertnych jest uzależniona od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Przewidywana kwota odpraw jest dyskontowana aktuarialnie, uwzględniając dyskonto finansowe oraz prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby odpowiednio do wieku emerytalnego bądź momentu, w którym może nastąpić zgon. Dyskonto finansowe jest ustalone na podstawie aktualnych na dzień bilansowy rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby odpowiednio do wieku emerytalnego bądź momentu, w którym może nastąpić zgon, jest ustalone metodą ryzyk współzawodniczących („Multiple Decrement Model”), gdzie pod uwagę bierze się następujące ryzyka: możliwość zwolnienia z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy oraz ryzyko śmierci.

Programy określonych świadczeń narażają Bank na ryzyko aktuarialne, obejmujące:

- ryzyko stopy procentowej – spadek rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych spowoduje zwiększenie zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko wynagrodzeń – wzrost wynagrodzeń pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko długowieczności – zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń.

Do głównych założeń, przyjętych przez niezależnego aktuarium na dzień 31 grudnia 2014 r., należą:

- stopa procentowa do dyskontowania przyszłych świadczeń w wysokości 2,60% (na dzień 31 grudnia 2013 r. - 4,48%),
- długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,50% (na dzień 31 grudnia 2013 r. - 2,50%),
- prawdopodobieństwo odejść pracowników obliczone na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia w Banku,
- umieralność przyjęta zgodnie z Tablicami Trwania Życia dla mężczyzn i kobiet, publikowanymi przez GUS, odpowiednio skorygowanymi na podstawie historycznych danych Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Poniższa tabela przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	2014	2013
Stan na początek okresu	204 989	152 393
Koszty bieżącego zatrudnienia	13 258	7 748
Koszty z tytułu odsetek	9 184	8 473
Ponowna wycena zobowiązań:	44 212	41 504
zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	-30	12 231
zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek zmian założeń finansowych	48 530	15 596
zyski i straty aktuarialne powstałe na skutek korekty założeń ex-post	-4 288	13 677
Wyplacone świadczenia	-6 276	-5 129
Stan na koniec okresu	265 367	204 989

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy.

31.12.2014	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PROGRAMÓW OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	
	WZROST O 1 PUNKT PROCENTOWY	SPADEK O 1 PUNKT PROCENTOWY
Stopa dyskontowa	-29 330	35 584
Stopa wzrostu wynagrodzeń	34 256	-28 732

31.12.2013	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PROGRAMÓW OKREŚLONYCH ŚWIADCZEŃ	
	WZROST O 1 PUNKT PROCENTOWY	SPADEK O 1 PUNKT PROCENTOWY
Stopa dyskontowa	-20 255	24 267
Stopa wzrostu wynagrodzeń	25 594	-21 652

Zapadalność zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Poniższa tabela przedstawia profil zapadalności zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	31.12.2014	31.12.2013
Średni ważony okres obowiązywania zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	12,2	13,5

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

44. Płatności na bazie akcji

Program motywacyjny Grupy UniCredit

W bieżącym i porównywalnych okresach sprawozdawczych występowały następujące programy motywacyjne przyznane pracownikom Banku przez Grupę UniCredit:

- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2007 w zakresie opcji na akcje. Uprawnienia do realizacji opcji zostały nabyte w 2011 roku. Cena realizacji opcji 7,094 EUR. Termin realizacji opcji upływa w 2017 roku.
- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2008 w zakresie opcji na akcje. Uprawnienia do realizacji opcji zostały nabyte w 2012 roku. Cena realizacji opcji 4,185 EUR. Termin wykonania opcji upływa w roku 2018.
- Plan Nabywania Akcji, w ramach którego pracownicy Grupy UniCredit mają możliwość nabywania akcji zwykłych UniCredit na preferencyjnych warunkach poprzez uzyskanie akcji zwykłych („Akcji rabatowych” i „Akcji odpowiadających” bądź praw dla „Akcji odpowiadających”) przyznanych nieodpłatnie na podstawie liczby akcji nabytych przez uczestnika. Przyznanie akcji bezpłatnych jest zależne od warunków ich nabywania określonych w zasadach Planu. W 2014 roku wprowadzona została szósta edycja Planu.
- Długoterminowy Program Motywacyjny Grupy UniCredit 2011-2013 przyznany w kwietniu 2011 roku w zakresie akcji zwykłych i opcji na akcje. W związku z niespełnieniem warunków Programu, prawa do akcji oraz opcje na akcje nie zostały przyznane.

Wyżej wymienione transakcje płatności na bazie akcji są ujmowane jako rozliczane w środkach pieniężnych.

Wartość godziwa przyznanych opcji na akcje oraz akcje UniCredit S.p.A. została oszacowana na dzień przyznania praw na podstawie modelu Hull and White.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje i akcji UniCredit S.p.A. oraz średnie ważone ceny wykonania:

2014	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	2 173 155	17,36/29,42	-	-
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	-	-	-	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasałe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	2 173 155	17,84/30,24	-	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Wartość 17,84 zł dotyczy programu opcji na akcje z roku 2008, natomiast wartość 30,24 zł dotyczy programu opcji na akcje z roku 2007.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie opcji na akcje i akcji UniCredit S.p.A. oraz średnie ważone ceny wykonania:

2013	OPCJE NA AKCJE		AKCJE	
	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA (*)	LICZBA	ŚREDNIA WAŻONA CENA WYKONANIA
Występujące na początek okresu	5 963 582	17,36/29,42	297 688	-
Przyznane w danym okresie	-	-	-	-
Umorzone w danym okresie	3 790 427	17,36/29,42	297 688	-
Wykonane w danym okresie	-	-	-	-
Wygasałe w danym okresie	-	-	-	-
Występujące na koniec okresu	2 173 155	17,36/29,42	-	-
Możliwe do wykonania na koniec okresu	-	-	-	-

(*) Wartość 17,36 zł dotyczy programu opcji na akcje z roku 2008, natomiast wartość 29,42 zł dotyczy programu opcji na akcje z roku 2007.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji w roku 2014.

	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH PIERWSZEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH DRUGIEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT
Data Dostarczenia Akcji Bezpłatnych pracownikom Grupy	31 stycznia 2014	31 lipca 2014
Data Rozpoczęcia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2014	31 lipca 2014
Data Zakończenia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2015	31 lipca 2015
Wartość godziwa „Akcji rabatowych” (za akcję w EUR)	5,774	5,972

Poniższa tabela przedstawia warunki Planu Nabywania Akcji w roku 2013.

	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH PIERWSZEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT	AKCJE BEZPŁATNE W RAMACH DRUGIEGO OKRESU SKŁADANIA OFERT
Data Dostarczenia Akcji Bezpłatnych pracownikom Grupy	5 luty 2013	5 sierpnia 2013
Data Rozpoczęcia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2013	31 lipca 2013
Data Zakończenia Przyznania Akcji Bezpłatnych	31 stycznia 2014	31 lipca 2014
Wartość godziwa „Akcji rabatowych” (za akcję w EUR)	4,35	3,78

Wartość godziwa przyznanych praw do akcji w ramach Planu Nabywania Akcji w okresie do 31 grudnia 2014 roku, na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 654 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2013 r. – 332 tys. zł).

Koszty wynagrodzeń w 2014 roku z tytułu programów motywacyjnych przyznanych pracownikom Banku przez Grupę UniCredit wyniosły 322 tys. złotych (w 2013 roku – 186 tys. złotych).

System Zmiennego Wynagradzania dla Kadry Zarządzającej

System dedykowany jest osobom kluczowym dla realizacji strategii Banku, zarządzania ryzykiem i długoterminowego wzrostu wyniku Banku oraz osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu Uchwały KNF nr 258/2011, które są uwzględnione w wykazie stanowisk kierowniczych Banku. Celem niniejszego Systemu jest wspieranie realizacji strategii działalności Banku, zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktów interesów.

W ramach Systemu uczestnik może otrzymać premię, która składa się z części wypłacanej w gotówce oraz z części przyznanej w formie akcji fantomowych, jako ekwiwalent pieniężny o wartości odpowiadającej przyznanym akcjom.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

W ciągu okresu sprawozdawczego kończącego się w dniu 31 grudnia 2014 roku Bank posiadał następujące transakcje płatności w formie akcji własnych:

SYSTEM 2011, SYSTEM 2012, SYSTEM 2013 ORAZ SYSTEM 2014	
Rodzaj transakcji	Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych (Cash-settled share based payments)
Data rozpoczęcia okresu oceny	System 2011: 1 stycznia 2011 System 2012: 1 stycznia 2012 System 2013: 1 stycznia 2012 System 2014: 1 stycznia 2012
Data ogłoszenia programu	System 2011: kwiecień 2011 System 2012: kwiecień 2012 System 2013: kwiecień 2013 System 2014: czerwiec 2014
Data przyznania programu	System 2011: 1 czerwca 2012 System 2012: 12 czerwca 2013 System 2013: 12 czerwca 2014 System 2014: Data Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok 2014
Liczba instrumentów przyznanych	System 2011: 87 901 sztuk System 2012: 80 003 sztuk System 2013: 76 013 sztuk System 2014: Zostanie ustalona w dacie przyznania programu
Data zapadalności	System 2011: 31 lipca 2016 System 2012: 31 lipca 2017 System 2013: 31 lipca 2018 System 2014: 31 lipca 2020
Data nabycia uprawnień dla systemu 2011	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania ▪ 20% po 4 latach od daty przyznania Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 50% po 2 latach od daty przyznania ▪ 50% po 3 latach od daty przyznania
Data nabycia uprawnień dla systemu 2012	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania ▪ 20% po 4 latach od daty przyznania Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 20% po roku od daty przyznania ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania
Data nabycia uprawnień dla systemu 2013	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% w roku przyznania (rozliczenie po 2 letnim okresie retencji) ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) ▪ 20% po 3 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 20% po roku od daty przyznania ▪ 40% po 2 latach od daty przyznania ▪ 40% po 3 latach od daty przyznania
Data nabycia uprawnień dla systemu 2014	Dla uczestników na stanowiskach Zarządu Banku oraz z tytułem Executive Vice President: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 40% w roku przyznania (rozliczenie po 3 letnim okresie retencji) ▪ 30% po 3 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) ▪ 30% po 4 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) Dla uczestników na pozostałych stanowiskach: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 60% w roku przyznania (rozliczenie po 3 letnim okresie retencji) ▪ 20% po 3 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji) ▪ 20% po 4 latach od daty przyznania (rozliczenie po rocznym okresie retencji)
Warunki nabycia uprawnień	Ocena zgodności Ciągłość zatrudnienia spełnienie warunku opartego na wynikach finansowych banku za zadany okres
Rozliczenie programu	W dniu nabycia uprawnień uczestnikowi zostanie wypłacona kwota środków pieniężnych stanowiąca iloczyn posiadanych przez uczestnika akcji fantomowych oraz średniej arytmetycznej ceny akcji Banku na GPW w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc wypłaty środków pieniężnych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Dla systemów 2011, 2012, 2013 wartość godziwa programu została oszacowana na podstawie ceny akcji Banku na GPW na dzień bilansowy oraz oczekiwanej liczby akcji fantomowych, do których zostaną nabyte uprawnienia.

Dla systemu 2014 na datę 31 grudnia 2014 roku Bank sporządził wycenę programu zakładając, że data przyznania akcji fantomowych wystąpiła w dniu 31 grudnia 2014 roku. Wartość ta zostanie zmieniona w rzeczywistej dacie przyznania programu.

System Zmiennego Wynagradzania w części przyznanej w formie akcji fantomowych to program rozliczany w środkach pieniężnych, i dlatego jego wartość godziwa jest korygowana na każdą datę bilansową, aż do momentu rozliczenia programu, który w tym programie pokrywa się z dniem nabycia uprawnień.

Wartość bilansowa zobowiązań wynikających z akcji fantomowych rozliczanych w środkach pieniężnych wyniosła 32 003 tys. złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku (na 31 grudnia 2013 roku – 25 909 tys. złotych).

Łączna wartość wewnętrzna zobowiązań z tytułu nabytych praw do akcji fantomowych wyniosła 35 642 tys. złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku (na 31 grudnia 2013 roku – 30 139 tys. złotych).

Koszty wynagrodzeń w 2014 roku z tego tytułu wynosiły 13 796 tys. złotych (w 2013 roku – 15 111 tys. złotych).

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie akcje fantomowych Banku

	2014	2013
Występujące na początek okresu	167 904	87 901
Przyznane w danym okresie	76 013	80 003
Umorzone w danym okresie	-	-
Wykonane w danym okresie	44 466	-
Wygasłe w danym okresie	-	-
Występujące na koniec okresu	199 452	167 904

Powyższa tabela nie zawiera ilości akcji przyznanych dla Systemu 2014. Ilość ta zostanie ustalona w roku 2015 po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie sprawozdania finansowego Banku za rok 2014. Hipotetyczna ilość akcji wyznaczona w oparciu o kwotę podstawową przyznanego bonusu poszczególnym uczestnikom programu oraz średnią arytmetyczną cen akcji Banku na GPW w grudniu 2014 roku wynosi 74 031 sztuk.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

45. Leasing operacyjny i finansowy

Bank jako leasingodawca

Bank jest leasingodawcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków stanowiących nieruchomości inwestycyjne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Do 1 roku	9 494	9 504
Od 1 roku do 5 lat	13 044	13 147
Powyżej 5 lat	8 684	11 168
Razem	31 222	33 819

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako przychód w 2014 roku wyniosła 23 104 tys. złotych (przychód w 2013 roku wyniósł 28 094 tys. złotych).

Bank jako leasingobiorca

Bank jest leasingobiorcą w ramach zaklasyfikowanych jako leasing operacyjny umów najmu budynków.

Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawia się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Do 1 roku	109 761	111 469
Od 1 roku do 5 lat	238 727	239 043
Powyżej 5 lat	147 709	179 940
Razem	496 197	530 452

Wartość minimalnych opłat leasingowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako koszt 2014 roku wyniosła 186 949 tys. złotych (koszt w 2013 roku wyniósł 212 943 tys. złotych).

Umowy najmu są zwykle zawarte na czas nieokreślony. Dla umów zawartych na czas nieokreślony przyszłe minimalne opłaty leasingowe ustalono w oparciu o okres wypowiedzenia wynikający z umowy. Okres wypowiedzenia na ogół wynosi 3 lub 6 miesięcy. Umowy najmu zawierane są zarówno w złotych, jak i w walutach obcych. Płatności dokonywane są w złotych niezależnie od waluty umowy.

Leasing finansowy

Ponadto, Bank zawiera jako leasingobiorca ze spółką zależną Pekao Leasing Sp. z o.o. umowy leasingu finansowego, których przedmiotem są samochody osobowe.

Umowy dają możliwość Bankowi opcji zakupu środka po zakończeniu okresu leasingu.

Wartość bilansowa netto aktywów stanowiących przedmiot leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 40 099 tys. złotych oraz na 31 grudnia 2013 roku 26 290 tys. złotych.

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania (brutto) z tytułu leasingu finansowego	59 745	40 461
Niezrealizowane koszty finansowe	-25 909	-10 944
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	33 836	29 517

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania (brutto) z tytułu leasingu finansowego według terminów zapadalności, przedstawiają się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Do 1 roku	21 272	18 358
Od 1 roku do 5 lat	38 473	22 103
Razem	59 745	40 461

46. Zobowiązania warunkowe

Sprawy sądowe

W całym roku 2014 roku łączna wartość przedmiotu sporu w toczących się postępowaniach sądowych przeciwko Bankowi wynosiła 1 201 037 tys. złotych (w 2013 roku wynosiła 19 052 804 tys. złotych).

W 2014 roku nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzycelności Banku oraz jednostek od niego zależnych, w których wysokość dochodzonego roszczenia (zapłaty kwoty pieniężnej) stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku.

Najistotniejsze, według kryterium wartości przedmiotu sporu postępowanie sądowe przeciwko Bankowi toczące się na dzień 31 grudnia 2014 roku to postępowanie z powództwa osób fizycznych przeciwko Bankowi oraz Centralnemu Domowi Maklerskiemu Pekao S.A. o zapłatę kwoty 306 622 tys. złotych tytułem szkody wyrządzonej w związku z nabyciem akcji oraz zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę wywołaną prowadzeniem postępowania egzekucyjnego. W ocenie pozwanych powództwo jest bezpodstawne.

Ponadto przeciwko Bankowi toczy się:

- postępowanie – wszczęte w II kwartale 2014 roku - z powództwa beneficjenta gwarancji o zapłatę kwoty 55 996 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej,
- postępowanie – wszczęte w 2013 roku - z powództwa beneficjenta gwarancji o zapłatę kwoty 43 760 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej,
- postępowanie – wszczęte w I kwartale 2014 roku – z powództwa beneficjentów gwarancji o zapłatę kwoty 32 750 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej.

W obecnym stanie faktycznym i prawnym Bank ocenia ryzyko wypływu środków w tych trzech opisanych powyżej sprawach sądowych jako możliwe.

Nadal przedmiotem sporu sądowego jest – prezentowane w sprawozdaniu finansowym za 2013 rok – postępowanie z powództwa akcjonariusza mniejszościowego Banku o uchylenie uchwał Nr 8 oraz Nr 24 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku z dnia 19 kwietnia 2011 roku w przedmiocie zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za rok 2010 oraz udzielenia Członkowi Zarządu absolutorium. Stosownie do prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 4 listopada 2013 roku obecna wartość przedmiotu sporu tego postępowania wynosi 692 złote, zamiast wskazywanej przez powoda kwoty 18 000 000 tys. złotych.

Po dniu 31 grudnia 2014 roku, a przed dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego, Bank otrzymał pozew beneficjenta gwarancji o zapłatę kwoty 29 204 tys. złotych z tytułu realizacji gwarancji bankowej. Na podstawie stanu faktycznego i prawnego sprawy Bank ocenia ryzyko wypływu środków w tej sprawie jako możliwe.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank utworzył rezerwy na sprawy sporne prowadzone przeciwko Bankowi, które w opinii prawnej wiążą się z ryzykiem wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku. Wartość rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 32 975 tys. złotych (na 31 grudnia 2013 roku 32 676 tys. złotych).

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Udzielone pozabilansowe zobowiązania finansowe

Udzielone zobowiązania finansowe według podmiotów

	31.12.2014	31.12.2013
Udzielone zobowiązania finansowe, w tym:		
na rzecz podmiotów finansowych	1 369 020	3 430 534
na rzecz podmiotów niefinansowych	24 714 163	22 465 144
na rzecz podmiotów budżetowych	944 954	1 392 162
Razem	27 028 137	27 287 840

Udzielone pozabilansowe zobowiązania gwarancyjne

Udzielone zobowiązania gwarancyjne według podmiotów

	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów finansowych, w tym:	2 405 131	1 942 219
gwarancje	2 404 500	1 939 603
potwierdzone akredytywy eksportowe	631	2 616
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów niefinansowych, w tym:	13 041 275	10 145 263
gwarancje	7 474 912	4 938 823
gwarancje submisji papierów wartościowych	5 566 363	5 146 660
poręczenia	-	59 780
Zobowiązania udzielone na rzecz podmiotów budżetowych, w tym:	151 974	99 644
gwarancje	13 007	17 434
gwarancje submisji papierów wartościowych	138 967	82 210
Razem	15 598 380	12 187 126

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Usługi subemisji papierów wartościowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 1	obligacje	1 385 000	23.07.10 - 30.06.20
Klient 2	obligacje	540 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 3	obligacje	60 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 4	obligacje	544 000	21.06.12 - 31.12.17
Klient 5	obligacje	156 720	06.12.12 - 31.03.16
Klient 6	obligacje	132 400	28.12.12 - 31.03.15
Klient 7	obligacje	78 700	28.12.12 - 31.03.15
Klient 8	obligacje	164 700	01.07.11 - 20.12.17
Klient 9	obligacje	14 640	19.03.13 - 30.06.15
Klient 10	obligacje	7 500	06.05.13 - 15.05.15
Klient 11	obligacje	4 600	06.05.13 - 15.05.15
Klient 12	obligacje	16 407	24.05.13 - 31.01.15
Klient 13	obligacje	20 000	29.04.13 - 31.03.15
Klient 14	obligacje	140 110	20.05.13 - 30.12.15
Klient 15	obligacje	950	16.08.13 - 31.12.15
Klient 16	obligacje	80 000	16.09.13 - 10.06.16
Klient 17	obligacje	11 000	28.10.13 - 30.12.16
Klient 18	obligacje	73 600	31.10.13 - 30.06.15
Klient 19	obligacje	25 000	31.10.13 - 30.06.15
Klient 20	obligacje	565 000	22.10.13 - 30.12.15
Klient 21	obligacje	50 000	22.10.13 - 30.11.15
Klient 22	obligacje	10 000	22.11.13 - 31.12.15
Klient 23	obligacje	3 983	20.12.13 - 31.12.15
Klient 24	obligacje	25 020	27.01.14 - 31.03.16
Klient 25	obligacje	84 140	30.04.14 - 30.12.15
Klient 26	obligacje	13 100	30.04.14 - 30.12.15
Klient 27	obligacje	31 570	30.04.14 - 30.12.15
Klient 28	obligacje	15 000	30.04.14 - 30.12.15
Klient 29	obligacje	14 000	15.05.14 - 31.12.16
Klient 30	obligacje	5 700	31.05.14 - 31.12.16
Klient 31	obligacje	1 200	24.06.14 - 31.12.15
Klient 32	obligacje	183 180	30.06.14 - 31.03.17
Klient 33	obligacje	61 040	22.07.14 - 31.07.15
Klient 34	obligacje	4 170	22.07.14 - 31.07.15
Klient 35	obligacje	100 000	30.07.14 - 30.06.19
Klient 36	obligacje	26 870	29.07.14 - 30.06.16
Klient 37	obligacje	9 780	29.07.14 - 30.06.16
Klient 38	obligacje	800	08.07.14 - 31.12.15
Klient 39	obligacje	13 000	14.08.14 - 31.12.15
Klient 40	obligacje	25 000	25.08.14 - 31.08.16

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 41	obligacje	3 580	29.05.14 - 30.04.15
Klient 42	obligacje	50 000	14.09.14 - 30.06.15
Klient 43	obligacje	6 500	08.09.14 - 31.12.16
Klient 44	obligacje	950	09.12.13 - 31.12.15
Klient 45	obligacje	8 544	03.09.14 - 31.12.15
Klient 46	obligacje	16 000	09.10.14 - 31.12.15
Klient 47	obligacje	3 500	09.10.14 - 31.12.15
Klient 48	obligacje	46 140	31.10.14 - 31.03.16
Klient 49	obligacje	4 700	28.11.14 - 31.12.15
Klient 50	obligacje	3 000	15.12.14 - 31.12.15
Klient 51	obligacje	50 000	22.12.14 - 30.06.17
Klient 52	obligacje	119 500	30.12.14 - 31.12.15
Klient 53	obligacje	100 000	30.12.14 - 30.06.16
Klient 54	obligacje	7 500	30.12.14 - 31.03.16
Klient 55	obligacje	198 780	30.12.14 - 09.03.16
Klient 56	obligacje	20 500	30.12.14 - 31.12.16
Klient 57	obligacje	368 256	25.08.14 - 31.12.16

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku funkcjonowały następujące programy papierów wartościowych objęte subemisją:

NAZWA EMITENTA	RODZAJ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	POZOSTAŁA KWOTA SUBEMISJI DO JAKIEJ BANK ZOBOWIĄZAŁ SIĘ ZAANGAŻOWAĆ	OKRES OBOWIĄZYWANIA GWARANCJI
Klient 1	obligacje	1 150 000	23.07.10 - 30.06.15
Klient 2	obligacje	540 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 3	obligacje	60 000	29.07.12 - 15.12.17
Klient 4	obligacje	4 400	19.12.13 - 30.06.14
Klient 5	obligacje	1 020 000	21.06.12 - 31.12.17
Klient 6	obligacje	7 500	13.09.12 - 31.12.14
Klient 7	obligacje	186 720	06.12.12 - 31.03.16
Klient 8	obligacje	185 100	28.12.12 - 31.03.15
Klient 9	obligacje	72 300	28.12.12 - 31.03.15
Klient 10	obligacje	200 000	01.07.11 - 20.12.14
Klient 11	obligacje	105 130	19.03.13 - 30.06.15
Klient 12	obligacje	20 000	19.03.13 - 30.06.15
Klient 13	obligacje	39 780	06.05.13 - 30.09.14
Klient 14	obligacje	12 310	06.05.13 - 30.09.14
Klient 15	obligacje	25 767	24.05.13 - 31.01.15
Klient 16	obligacje	72 780	29.04.13 - 30.12.14
Klient 17	obligacje	20 000	29.04.13 - 31.03.15
Klient 18	obligacje	174 060	20.05.13 - 30.12.15
Klient 19	obligacje	3 450	16.08.13 - 31.12.15
Klient 20	obligacje	16 000	09.09.13 - 31.12.14
Klient 21	obligacje	80 000	16.09.13 - 10.06.16
Klient 22	obligacje	100 000	23.09.13 - 30.06.14
Klient 23	obligacje	84 500	28.10.13 - 30.12.16
Klient 24	obligacje	96 860	31.10.13 - 30.06.15
Klient 25	obligacje	19 070	31.10.13 - 30.06.15
Klient 26	obligacje	565 000	22.10.13 - 30.12.15
Klient 27	obligacje	50 000	22.10.13 - 30.11.15
Klient 28	obligacje	2 600	07.11.13 - 31.12.14
Klient 29	obligacje	20 000	22.11.13 - 31.12.15
Klient 30	obligacje	45 010	28.11.13 - 30.09.14
Klient 31	obligacje	1 770	28.11.13 - 30.09.14
Klient 32	obligacje	5 000	03.12.13 - 31.12.14
Klient 33	obligacje	2 000	12.12.13 - 31.12.14
Klient 34	obligacje	2 600	11.12.13 - 31.12.14
Klient 35	obligacje	2 000	23.12.13 - 31.12.14
Klient 36	obligacje	9 700	20.12.13 - 31.12.14
Klient 37	obligacje	6 960	20.12.13 - 31.12.15
Klient 38	obligacje	4 400	19.12.13 - 31.12.14
Klient 39	obligacje	47 655	23.12.13 - 31.03.14
Klient 40	obligacje	8 448	23.12.13 - 31.10.14
Klient 41	obligacje	160 000	17.12.13 - 23.07.15

Papiery wartościowe objęte przez Bank subemisją, zaliczają się do papierów z nieograniczoną zbywalnością, nie notowanych na giełdach i nie znajdujących się w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Otrzymane pozabilansowe zobowiązania

Otrzymane zobowiązania według podmiotów

	31.12.2014	31.12.2013
Finansowe, w tym:	457 254	111 792
od podmiotów finansowych	457 254	111 792
od podmiotów niefinansowych	-	-
od podmiotów budżetowych	-	-
Gwarancyjne, w tym:	12 172 352	9 117 092
od podmiotów finansowych	1 321 440	1 105 746
od podmiotów niefinansowych	10 102 000	7 302 774
od podmiotów budżetowych	748 912	708 572
Razem	12 629 606	9 228 884

Ponadto Bank ma możliwość uzyskania finansowania w Narodowym Banku Polskim pod zastaw posiadanych rządowych papierów wartościowych.

47. Kapitał zakładowy

Struktura kapitału zakładowego

SERIA / EMISJA	RODZAJ AKCJI	LICZBA AKCJI	WARTOŚĆ SERII / EMISJI WG WARTOŚCI NOMINALNEJ	SPOSÓB POKRYCIA KAPITAŁU	DATA REJESTRACJI	PRAWO DO DYWIDENDY (OD DATY)
A	zwykłe na okaziciela	137 650 000	137 650	w całości opłacony	21.12.1997	01.01.1998
B	zwykłe na okaziciela	7 690 000	7 690	w całości opłacony	06.10.1998	01.01.1998
C	zwykłe na okaziciela	10 630 632	10 631	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
D	zwykłe na okaziciela	9 777 571	9 777	w całości opłacony	12.12.2000	01.01.2000
E	zwykłe na okaziciela	373 644	374	w całości opłacony	29.08.2003	01.01.2003
F	zwykłe na okaziciela	621 411	621	w całości opłacony	29.08.2003	19.05.2006 16.05.2007
G	zwykłe na okaziciela	603 377	603	w całości opłacony	29.08.2003	15.05.2008
H	zwykłe na okaziciela	359 840	360	w całości opłacony	12.08.2004	01.01.2004
I	zwykłe na okaziciela	94 763 559	94 764	w całości opłacony	29.11.2007	01.01.2008
Liczba akcji razem w szt.		262 470 034				
Kapitał zakładowy razem w tys. zł			262 470			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł						

Zmiana liczby akcji (w sztukach):

2014	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 470 034	262 470 034
Stan na koniec okresu	262 470 034	262 470 034

2013	AKCJE WYEMITOWANE I W PEŁNI OPŁACONE	RAZEM
Stan na początek okresu	262 470 034	262 470 034
Stan na koniec okresu	262 470 034	262 470 034

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

48. Pozostałe kapitały, zysk z lat ubiegłych i roku bieżącego

Struktura kapitału własnego Banku Pekao S.A. przedstawia się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
Kapitał zapasowy, w tym:	9 326 529	9 326 529
ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	9 137 221	9 137 221
pozostały	189 308	189 308
Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:	540 591	49 713
przeszacowanie zobowiązań z tytułu określonych świadczeń pracowniczych	-99 507	-55 295
podatek odroczoney	18 906	10 506
wycena portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	628 282	146 156
podatek odroczoney	-119 373	-27 769
wycena portfela instrumentów finansowych zabezpieczających	138 621	-29 487
podatek odroczoney	-26 338	5 602
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	1 169	1 238
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 937 850	1 937 850
Pozostałe kapitały rezerwowe	8 612 550	8 610 711
Obligacje zamienne na akcje – składnik kapitałowy	28 819	28 819
Rezerwa na zobowiązanie z tytułu wykupu akcji podmiotu dominującego – składnik kapitałowy	-	332
Fundusz na prowadzenie działalności maklerskiej	15 000	15 000
Pozostałe kapitały razem	20 462 508	19 970 192
Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-183 959
Zysk netto za rok bieżący	2 662 266	2 800 000
Wynik z lat ubiegłych i roku bieżącego razem	2 662 266	2 616 041
Razem	23 124 774	22 586 233

Zysk netto Banku za rok 2013 w kwocie 2 800 000 tys. złotych został podzielony w następujący sposób: 2 614 202 tys. złotych - na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, 1 839 tys. złotych - na kapitał rezerwowy, a 183 959 tys. złotych - na pokrycie w całości straty z lat ubiegłych.

Od 1982 roku do 1984 roku oraz od 1988 roku do 1996 roku Bank funkcjonował w warunkach hiperinflacji.

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga przekształcenia każdego składnika kapitału akcjonariuszy (z wyjątkiem niepodzielonych zysków i nadwyżki z przeszacowania) przez ogólną indeksację cen w okresie hiperinflacji. Takie retrospektywne zastosowanie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem pozostałych funduszy oraz spadkiem niepodzielonego zysku w tych okresach w ekwiwalentnych kwotach. Ujęcie takiej korekty nie miało by wpływu na łączną wartość kapitałów Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

49. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2014	31.12.2013
Kasa, należności od Banku Centralnego	9 226 249	4 191 223
Należności od banków z terminem wymagalności do 3 miesięcy	6 327 092	6 423 808
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	15 553 341	10 615 031

Wartość środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosła na dzień 31 grudnia 2014 roku 4 021 406 tys. złotych (na dzień 31 grudnia 2013 roku 3 661 336 tys. złotych).

50. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązаныmi są transakcjami typowymi dla bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez Bank. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, transakcje w walutach obcych oraz gwarancje.

Proces kredytowy w odniesieniu do Kierownictwa Banku oraz podmiotów powiązanych z Bankiem

Zgodnie z ustawą Prawo Bankowe i regulacjami obowiązującymi w Grupie UniCredit, zawieranie transakcji o charakterze kredytowym z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku oraz podmiotami z nimi powiązаныmi kapitałowo lub organizacyjnie, a także osobami znajdującymi się na liście „oficerów korporacyjnych” Grupy UniCredit, następuje na podstawie Regulaminu uchwalonego przez Radę Nadzorczą Banku.

Regulamin określa szczególne zasady podejmowania decyzji o zawarciu transakcji z wyżej wymienionymi osobami i podmiotami, w tym szczególne decyzje uprawnione do podejmowania decyzji oraz przyznane im limity uprawnień. W szczególności zawarcie transakcji z członkiem Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku lub podmiotem z nimi powiązаныm kapitałowo lub organizacyjnie wymaga podjęcia decyzji przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Członkowie Kierownictwa Banku i podmioty z nimi powiązаныe kapitałowo lub organizacyjnie mogą korzystać z oferowanych przez Bank produktów kredytowych według zasad i na warunkach standardowo oferowanych przez Bank. W szczególności w odniesieniu do tych osób i podmiotów Bank nie stosuje korzystniejszych stóp oprocentowania kredytów.

Ocena ryzyka kredytowego dokonywana jest zgodnie z metodologią stosowaną przez Bank, adekwatnie do segmentu klienta i rodzaju transakcji.

W odniesieniu do podmiotów powiązanych z Bankiem stosowany jest standardowy proces kredytowy, przy czym decyzje o zawarciu transakcji podejmowane są wyłącznie przez szczególne decyzje na poziomie Centrali Banku.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z jednostkami powiązаныmi na 31 grudnia 2014 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	PAPIERY WARTOŚCIOWE	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
UniCredit S.p.A.- jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	183 634	-	-	-	15 339	-	654
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 496 377	-	456 005	4 040	401 444	1 002 599	-
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne							
Pekao Leasing Sp. z o.o.	1 201 450	-	782	1 123	205 101	-	541
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	1 052 341	-	-	16	213 938	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	-	-	-	398	984 495	-	56
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	-	-	-	1	46 620	-	-
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	-	-	-	39	65 366	-	-
Pekao Telecentrum Sp. z o.o. (w likwidacji)	-	-	-	-	10 571	-	-
Centrum Kart S.A.	-	-	-	382	30 476	-	5 966
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	-	-	-	4	12 883	-	-
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	46 135	64 625	16 310	-	16 092	4 717	29
Pekao Leasing Holding S.A.	-	-	-	-	70	-	-
Property Sp. z o.o. (w likwidacji)	-	-	-	-	-	-	-
Pekao Property S.A.	11 371	-	-	-	4 819	-	-
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	-	-	-	17	1 079	-	4 304
FPB – Media Sp. z o.o.	11 167	-	-	-	275	-	-
Jednostki stowarzyszone							
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	-	-	-	3	22 812	-	36
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	-	-	154 825	-	3
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-	-	19 645	144 297	-	9
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	-	-	7 766	-	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	2 322 464	64 625	17 092	21 628	1 921 485	4 717	10 944
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	6 383	-	-	-	33 273	-	-
Razem	4 008 858	64 625	473 097	25 668	2 371 541	1 007 316	11 598

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	4 766	178 868	-	-	-	-	183 634
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	621 730	117 880	43 212	351 608	361 947	-	1 496 377
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	286 683	23 356	41 134	898 436	967 349	99 299	2 316 257
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	-	5 998	-	-	48	337	6 383
Razem	913 179	326 102	84 346	1 250 044	1 329 344	99 636	4 002 651

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	15 339	-	-	-	-	-	15 339
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	126 309	262 348	-	12 787	-	-	401 444
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	787 748	410 352	73 185	18 647	24 394	-	1 314 326
Jednostki stowarzyszone	28 208	102 192	198 800	500	-	-	329 700
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	15 626	8 679	8 425	443	100	-	33 273
Razem	973 230	783 571	280 410	32 377	24 494	-	2 094 082

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.12.2014	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	3 581	180 053	-	-	-	183 634
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	606 305	714 067	6	142 385	33 614	1 496 377
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	405 961	7 179	3 464	1 899 652	1	2 316 257
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	-	-	-	6 383	-	6 383
Razem	1 015 847	901 299	3 470	2 048 240	33 615	4 002 651

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.12.2014	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	15 339	-	15 339
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	37 093	140	-	364 211	-	401 444
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	17 469	23 110	4 029	1 267 610	2 108	1 314 326
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	329 700	-	329 700
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	2 894	845	-	22 825	6 709	33 273
Razem	57 456	24 095	4 029	1 999 685	8 817	2 094 082

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Transakcje z jednostkami powiązаныmi na 31 grudnia 2013 roku

NAZWA JEDNOSTKI	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I LOKAT	PAPIERY WARTOŚCIOWE	NALEŻNOŚCI Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I DEPOZYTÓW	ZOBOWIĄZANIA Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	4 812	-	-	-	52 758	-	358
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	1 151 361	-	303 574	4 114	1 099 066	772 939	1 686
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne							
Pekao Leasing Sp. z o.o.	1 316 378	-	691	174	24 171	20	206
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	838 982	-	-	11	3 180	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	-	-	-	303	674 969	-	514
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	-	-	-	-	46 975	-	-
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	-	-	-	87	32 173	-	-
Pekao Telecentrum Sp. z o.o.(w likwidacji)	-	-	-	-	10 443	-	-
Centrum Kart S.A.	-	-	-	283	28 933	-	8 956
Pekao Financial Services Sp. z o. o.	-	-	-	4	9 266	-	-
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	-	136 786	2 261	1	44 641	2 934	42
Pekao Leasing Holding S.A.	-	-	-	-	164	-	-
Property Sp. z o.o. (w likwidacji)	-	-	-	-	3 000	-	-
Pekao Property S.A.	5 211	-	-	6 231	5 569	-	-
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	-	-	-	61	2 680	-	3 860
FPB – Media Sp. z o. o.	11 717	-	-	-	295	-	-
Jednostki stowarzyszone							
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	-	-	-	3	22 905	-	8
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-	-	-	148 571	-	3
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-	-	16 145	133 659	-	22
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-	-	-	13 176	-	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	2 172 288	136 786	2 952	23 303	1 204 770	2 954	13 611
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	6 922	-	-	-	22 972	-	-
Razem	3 335 383	136 786	306 526	27 417	2 379 566	775 893	15 655

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według umownych terminów zapadalności

31.12.2013	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	4 812	-	-	-	-	-	4 812
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	481 226	14 171	953	302 393	352 618	-	1 151 361
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	281 968	-	10 875	785 403	993 135	100 907	2 172 288
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	-	6 514	-	-	54	354	6 922
Razem	768 006	20 685	11 828	1 087 796	1 345 807	101 261	3 335 383

(*) Należności bieżące obejmują rachunki Nostro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według umownych terminów zapadalności

31.12.2013	BIEŻĄCE (*)	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	52 758	-	-	-	-	-	52 758
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	281 448	355 062	450 113	12 443	-	-	1 099 066
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	671 799	74 829	110 556	5 105	24 170	-	886 459
Jednostki stowarzyszone	20 132	36 011	126 286	135 882	-	-	318 311
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	1 391	18 316	2 565	600	100	-	22 972
Razem	1 027 528	484 218	689 520	154 030	24 270	-	2 379 566

(*) Zobowiązania bieżące obejmują rachunki Loro oraz rachunki zabezpieczeń pieniężnych

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Należności z tytułu kredytów i lokat według walut

31.12.2013	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	3 521	1 291	-	-	-	4 812
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	517 756	614 246	6	-	19 353	1 151 361
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	501 696	3 256	5 749	1 661 587	-	2 172 288
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	-	-	-	6 922	-	6 922
Razem	1 022 973	618 793	5 755	1 668 509	19 353	3 335 383

Zobowiązania z tytułu kredytów i depozytów według walut

31.12.2013	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	169	-	-	52 589	-	52 758
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	490 171	21	-	600 684	8 190	1 099 066
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	13 708	23 615	937	847 236	963	886 459
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	318 311	-	318 311
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	2 447	500	-	13 438	6 587	22 972
Razem	506 495	24 136	937	1 832 258	15 740	2 379 566

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	181	-11	342	-2 742	1 108	-13 410
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	48 599	-9 800	6 206	-228	7 401	-26 722
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne						
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	-	-7 130	1 525	-701	2 894	-2 910
Pekao Leasing Sp. z o.o.	33 498	-6 843	3 018	-5	4 538	-
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	15 852	-14	651	-	168	-
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	-	-1 289	786	-	6	-
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	-	-1 089	6	-	12	-
Centrum Kart S.A.	-	-536	30	-	862	-55 944
Pekao Telecentrum Sp. z o.o. (w likwidacji)	-	-188	2	-	3	-
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	-	-198	35	-	42	-
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	1 914	-842	699	-	160	-9 766
Pekao Leasing Holding S.A.	-	-2	8	-	-	-
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	1	-15	17	-13 489	1 892	-31 051
Pekao Property S.A.	286	-79	13	-	56	-
FPB - Media Sp. z o.o.	412	-	5	-	-	-
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-3 841	263	-	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-3 221	191 850	-	-	-4
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	-	-565	70	-24	187	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-148	162	-	-	-9 377
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	51 963	-26 000	199 140	-14 219	10 820	-109 052
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	261	-633	15	-	-	-
Razem	101 004	-36 444	205 703	-17 189	19 329	-149 184

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Przychody i koszty dotyczące transakcji z podmiotami powiązаныmi za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku

NAZWA JEDNOSTKI	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	PRZYCHODY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE	KOSZTY Z WYCENY INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I INNE
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	84	-151	1 152	-2 503	1 975	-9 263
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	62 913	-22 191	7 568	-389	40 324	-7 098
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne						
Public Joint Stock Company UniCredit Bank (*)	16 529	-	6	-23	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	-	-8 589	1 568	-14	3 095	-2 504
Pekao Leasing Sp. z o.o.	39 962	-7 157	1 777	-	1 863	-244
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	21 386	-43	1 086	-	175	-
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	-	-507	880	-	11	-
Pekao Fundusz Kapitałowy Sp. z o.o.	-	-1 230	8	-	12	-
Centrum Kart S.A.	-	-643	35	-	1 114	-62 780
Pekao Telecentrum Sp. z o.o.	-	-282	2	-	3	-
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	-	-149	57	-	62	-
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	4 287	-1 796	660	-	155	-6 644
Pekao Leasing Holding S.A.	-	-10	7	-	-	-
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	-	-63	9	-11 421	4 085	-32 227
Property Sp. z o.o. (w likwidacji)	-	-88	2	-	-	-
Pekao Property S.A.	1 545	-44	96	-	71	-
FPB - Media Sp. z o.o.	435	-	5	-	-	-
Jednostki stowarzyszone						
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	-	-4 716	512	-	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	-	-3 923	205 325	-	-	-
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	-	-393	43	-26	165	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	-207	107	-	-	-9 366
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	84 144	-29 840	212 185	-11 484	10 811	-113 765
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	297	-573	8	-	-	-
Razem	147 438	-52 755	220 913	-14 376	53 110	-130 126

(*) Za okres od 1 stycznia 2013 do dnia sprzedaży tj do 15 lipca 2013

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2014 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE	
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	FINANSOWE	GWARANCYJNE
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	39 009	270 784	-	25 121
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	96 655	557 728	9 885	51 596
Jednostki Grupy Pekao S.A.				
Jednostki zależne				
Pekao Leasing Sp. z o.o.	241 453	1 076 611	-	-
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	46 883	-	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	114	127	-	-
Pekao Pioneer Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A.	60	-	-	-
Centrum Kart S.A.	63	-	-	-
Pekao Financial Services Sp. z o. o.	40	847	-	-
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	453 441	355 026	-	-
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	3 033	-	-	-
Pekao Property Sp. z o. o.	-	76	-	-
Jednostki stowarzyszone				
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	10 030	-	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	15	-	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	54	-	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500	-	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	755 186	1 433 187	-	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	874	-	-	-
Razem	891 724	2 261 699	9 885	76 717

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe według umownych terminów zapadalności

31.12.2014	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	-	39 009	-	-	39 009
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	-	96 464	191	-	96 655
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	-	-	-	244 441	500 646	-	745 087
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	10 015	84	-	10 099
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	20	516	5	50	273	10	874
Razem	20	516	5	389 979	501 194	10	891 724
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	-	700	84 875	42 909	142 300	270 784
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	1 214	1 228	44 810	307 825	202 651	557 728
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	-	-	-	1 815	110 735	1 320 137	1 432 687
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	1 214	1 928	132 000	461 469	1 665 088	2 261 699
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE FINANSOWE							
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	9 885	-	-	-	-	-	9 885
Razem	9 885	-	-	-	-	-	9 885
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	-	1 211	725	14 994	6 699	1 492	25 121
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	550	32 986	15 912	2 148	51 596
Razem	-	1 211	1 275	47 980	22 611	3 640	76 717

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe według walut

31.12.2014	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	39 009	-	-	-	-	39 009
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	35 164	-	-	61 491	-	96 655
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	23 869	4 524	-	715 055	1 639	745 087
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	10 099	-	10 099
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	-	-	-	874	-	874
Razem	98 042	4 524	-	787 519	1 639	891 724
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	9 607	-	-	261 177	-	270 784
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	46 734	-	-	510 994	-	557 728
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	966 641	-	354 470	111 576	-	1 432 687
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A.	-	-	-	-	-	-
Razem	1 022 982	-	354 470	884 247	-	2 261 699
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE FINANSOWE						
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	-	-	9 885	-	9 885
Razem	-	-	-	9 885	-	9 885
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	18 130	-	-	6 991	-	25 121
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	18 336	-	-	33 260	-	51 596
Razem	36 466	-	-	40 251	-	76 717

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe finansowe i gwarancyjne na dzień 31 grudnia 2013 roku

NAZWA JEDNOSTKI	UDZIELONE		OTRZYMANE
	FINANSOWE	GWARANCYJNE	GWARANCYJNE
UniCredit S.p.A. - jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	62 569	353 654	48 345
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	732 287	273 410	113 807
Jednostki Grupy Pekao S.A.			
Jednostki zależne			
Pekao Leasing Sp. z o.o.	174 408	659 849	-
Pekao Faktoring Sp. z o.o.	258 025	-	-
Centralny Dom Maklerski Pekao S.A.	453	127	-
Pekao Pioneer Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	60	-	-
Centrum Kart S.A.	64	-	-
Pekao Financial Services Sp. z o.o.	40	933	-
Pekao Bank Hipoteczny S.A.	500 070	492 897	-
Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.	1 541	-	-
Pekao Property Sp. z o.o.	-	76	-
Jednostki stowarzyszone			
Dom Inwestycyjny Xelion Sp. z o.o.	30	-	-
Pioneer Pekao Investment Management S.A.	15	-	-
Pioneer Pekao TFI S.A. (jednostka zależna PPIM S.A.)	61	-	-
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	-	500	-
Razem jednostki Grupy Pekao S.A.	934 767	1 154 382	-
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	261	-	-
Razem	1 729 884	1 781 446	162 152

Na 31 grudnia 2013 roku Bank nie posiadał finansowych i gwarancyjnych pozycji pozabilansowych otrzymanych od podmiotów powiązanych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe według umownych terminów zapadalności

31.12.2013	BIEŻĄCE	DO 1 MIESIĄCA	POWYŻEJ 1 MIESIĄCA DO 3 MIESIĘCY	POWYŻEJ 3 MIESIĘCY DO 1 ROKU	POWYŻEJ 1 ROKU DO 5 LAT	POWYŻEJ 5 LAT	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	24 000	-	-	38 569	-	-	62 569
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	362 120	180 829	-	189 123	215	-	732 287
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	-	338	-	675 873	258 450	-	934 661
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	-	106	-	106
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	20	-	5	-	226	10	261
Razem	386 140	181 167	5	903 565	258 997	10	1 729 884
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	67 076	76 743	-	-	99 139	110 696	353 654
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	-	641	-	44 397	37 951	190 421	273 410
Jednostki Grupy Pekao S.A.							
Jednostki zależne	-	-	-	1 060	162 817	990 005	1 153 882
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	-	-	-	-	-	-	-
Razem	67 076	77 384	-	45 957	299 907	1 291 122	1 781 446
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE							
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	3 000	-	-	13 904	11 742	19 699	48 345
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	29 967	463	980	65 182	14 768	2 447	113 807
Razem	32 967	463	980	79 086	26 510	22 146	162 152

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Zobowiązania pozabilansowe według walut

31.12.2013	EUR	USD	CHF	PLN	INNE	RAZEM
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE FINANSOWE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	38 569	-	-	24 000	-	62 569
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	29 652	-	-	702 635	-	732 287
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	166 303	4 093	338	762 433	1 494	934 661
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	106	-	106
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	-	-	-	261	-	261
Razem	234 524	4 093	338	1 489 435	1 494	1 729 884
ZOBOWIĄZANIA UDZIELONE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	11 872	-	-	341 782	-	353 654
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	15 342	-	-	258 068	-	273 410
Jednostki Grupy Pekao S.A.						
Jednostki zależne	162 817	-	464 970	526 095	-	1 153 882
Jednostki stowarzyszone	-	-	-	500	-	500
Kluczowy personel kierowniczy Banku Pekao S.A. i UniCredit S.p.A	-	-	-	-	-	-
Razem	190 031	-	464 970	1 126 445	-	1 781 446
ZOBOWIĄZANIA OTRZYMANE GWARANCYJNE						
UniCredit S.p.A. – jednostka dominująca wobec Banku Pekao S.A.	44 895	-	-	3 450	-	48 345
Jednostki Grupy UniCredit z wyłączeniem jednostek Grupy Pekao S.A.	20 728	-	-	86 510	6 569	113 807
Razem	65 623	-	-	89 960	6 569	162 152

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej

	WARTOŚĆ ŚWIADCZEŃ	
	2014	2013
Zarząd Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	15 652	14 359
Świadczenia długoterminowe (**)	2 171	2 245
Płatności na bazie akcji (***)	7 294	7 011
Razem	25 117	23 615
Rada Nadzorcza Banku		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (*)	925	835
Razem	925	835

(*) Na krótkoterminowe świadczenia pracownicze składają się: wynagrodzenie zasadnicze, premie oraz inne świadczenia, rozliczenie których nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(**) W pozycji "Świadczenia długoterminowe" ujęto rezerwy na odroczone wypłaty premii.

(***) Wartość płatności na bazie akcji stanowi część kosztów wynagrodzeń, ujętych zgodnie z MSSF 2 w okresie sprawozdawczym w rachunku zysków i strat Banku, stanowiących rozliczenie w czasie wartości godziwej instrumentów przypadające na akcje fantomowe, przyznane członkom Zarządu Banku.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku w 2014 roku oraz w 2013 roku nie otrzymywali wynagrodzeń – w jakiegokolwiek formie, ani nie mieli żadnych należności z tego tytułu od spółek zależnych oraz stowarzyszonych.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

51. Transakcje repo oraz reverse repo

Bank pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości (transakcje repo oraz sell-buy back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Przedmiotem transakcji repo i sell-buy back mogą być papiery wartościowe stanowiące portfel bilansowy Banku lub papiery wartościowe zakupione w ramach transakcji z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell back).

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy back stanowiące portfel bilansowy Banku, nie są usuwane z bilansu, gdyż Bank zachowuje znacząco wszystkie korzyści i ryzyka wynikające z tych aktywów.

	31.12.2014		31.12.2013	
	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ BILANSOWA ODPOWIADAJĄCYCH ZOBOWIĄZAŃ
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
do 1 miesiąca	2 861 822	2 862 964	4 025 978	4 038 319
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	141 383	141 418	527 379	524 912
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 003 205	3 004 382	4 553 357	4 563 231
Aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse repo oraz buy-sell back				
do 1 miesiąca	2 380 498	2 378 310	10 021	10 018
Razem aktywa finansowe zakupione w ramach transakcji reverse repo oraz buy-sell back	2 380 498	2 378 310	10 021	10 018
Razem	5 383 703	5 382 692	4 563 378	4 573 249

Bank nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo oraz buy-sell back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Bank nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

	31.12.2014		31.12.2013	
	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM	WARTOŚĆ BILANSOWA AKTYWÓW	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW BĘDĄCYCH ZABEZPIECZENIEM
Należności od banków				
do 1 miesiąca	1 930 811	1 930 148	3 119 010	3 115 331
Razem należności od banków	1 930 811	1 930 148	3 119 010	3 115 331
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
do 1 miesiąca	5 684 231	5 681 251	2 581 676	2 579 440
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	104 833	104 701	-	-
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom	5 789 064	5 785 952	2 581 676	2 579 440
Razem	7 719 875	7 716 100	5 700 686	5 694 771

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Bank, które Bank ma prawo sprzedać lub zastawić.

	31.12.2014	31.12.2013
Wartość godziwa aktywów będących zabezpieczeniem, w tym:	7 716 100	5 694 771
sprzedanych (tzw. „krótka sprzedaż”)	591 311	309 742
sprzedanych z przyrzeczeniem odkupu	2 380 498	10 021

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

52. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („ZFŚS”)

Ustawa o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z dnia 4 marca 1994 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadziła wymóg tworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przez pracodawców zatrudniających co najmniej 20 pracowników. Bank Pekao S.A. tworzy ZFŚS i dokonuje corocznych odpisów na rzecz ZFŚS zgodnie z przepisami określonymi w Ustawie i Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy. Podstawowym celem Funduszu jest finansowanie przez pracodawcę pomocy socjalnej na rzecz pracowników, byłych pracowników (rencistów /emerytów) oraz uprawnionych członków ich rodzin.

Stan Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez Bank na rzecz ZFŚS, zwiększone o odsetki od środków funduszu i wpływy z oprocentowanych pożyczek oraz pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS.

W bilansie Bank dokonał kompensaty aktywów i zobowiązań Funduszu, ze względu na fakt, że aktywa ZFŚS nie stanowią aktywów Banku. W związku z tym saldo z tytułu ZFŚS w bilansie Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosło zero.

W poniższym zestawieniu przedstawiono rodzaje oraz wartość księgową aktywów, stanu Funduszu i kosztów związanych z ZFŚS

	31.12.2014	31.12.2013
Zadłużenie z tytułu udzielonych pożyczek	46 474	41 326
Środki pieniężne na rachunku ZFŚS	3 436	7 694
Aktywa ZFŚS	49 910	49 020
Stan ZFŚS	49 910	49 020
	2014	2013
Odpisy dokonane na rzecz ZFŚS	24 544	24 942

53. Zdarzenia po dacie bilansu

Nabycie udziałów w spółce UniCredit CAIB Poland S.A. (obecnie Pekao Investment Banking S.A.)

W dniu 1 stycznia 2015 roku Bank nabył 100% kapitału akcyjnego UniCredit CAIB Poland S.A. i przejął kontrolę na tą spółką. Cena nabycia wyniosła 274 334 tys. złotych i w całości składała się ze środków pieniężnych. UniCredit CAIB Poland S.A. specjalizuje się w doradztwie transakcyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem fuzji i przejęć, ofert publicznych i prywatnych oraz obrotu papierami wartościowymi na rynku wtórnym. Po nabyciu przez Bank, Spółka zmieniła nazwę na Pekao Investment Banking S.A.

Wpływ znaczącego umocnienia franka szwajcarskiego na portfel kredytów w CHF

W styczniu 2015 roku nastąpiło znaczące umocnienie się franka szwajcarskiego wobec wszystkich głównych walut, w tym wobec złotego. Istotna zmiana kursów walut była spowodowana decyzją Narodowego Banku Szwajcarii o uwolnieniu kursu franka w stosunku do euro. Narodowy Bank Szwajcarii zdecydował jednocześnie o obniżeniu stóp procentowych. Na dzień 31 grudnia 2014 r. średni kurs NBP PLN/CHF wynosił 3,5447, natomiast w dniu ogłoszenia decyzji Narodowego Banku Szwajcarii, tj. 15 stycznia 2015 r. średni kurs NBP na koniec dnia wyniósł 4,1611.

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Poniższa tabela prezentuje wartość brutto i netto kredytów w CHF na dzień 31 grudnia 2014 r.

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	
		PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ
Wartość bilansowa brutto ekspozycji, w tym:	3 457	49 713	4 387 369
- ekspozycje denominowane w CHF	3 457	49 713	553 832
- ekspozycje indeksowane do CHF	-	-	3 833 537
Odpisy aktualizujące wartość ekspozycji, w tym:	-	-10 530	-168 233
- ekspozycje denominowane w CHF	-	-10 530	-14 720
- ekspozycje indeksowane do CHF	-	-	-153 513
Wartość bilansowa netto ekspozycji, w tym:	3 457	39 183	4 219 136
- ekspozycje denominowane w CHF	3 457	39 183	539 112
- ekspozycje indeksowane do CHF	-	-	3 680 024

Poniższa tabela prezentuje analizę jakościową kredytów w CHF na dzień 31 grudnia 2014 r.

	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	
		PRZEDSIĘBIORSTWA	LUDNOŚĆ
Wartość bilansowa brutto ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	3 457	32 051	4 186 602
- nieprzeterminowane	3 457	28 327	3 858 855
- do 30 dni	-	2 892	270 770
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	155	41 936
- powyżej 60 dni	-	677	15 041
Odpisy IBNR dla ekspozycji bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	-	-545	-31 015
- nieprzeterminowane	-	-428	-12 286
- do 30 dni	-	-85	-12 716
- powyżej 30 dni do 60 dni	-	-4	-4 026
- powyżej 60 dni	-	-28	-1 987
Wartość bilansowa brutto ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	-	17 662	200 767
- nieprzeterminowane	-	2 510	12 024
- do 1 miesiąca	-	358	8 064
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	24	11 839
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	810	23 473
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	4 179	74 085
- powyżej 5 lat	-	9 781	71 282
Odpisy aktualizujące dla ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	-	-9 985	-137 218
- nieprzeterminowane	-	-295	-5 117
- do 1 miesiąca	-	-69	-3 362
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-24	-5 150
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-726	-12 011
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-1 177	-50 475
- powyżej 5 lat	-	-7 694	-61 103
Razem wartość bilansowa netto	3 457	39 183	4 219 136

Noty objaśniające (cd.)

(w tys. zł)

Bank Pekao S.A. nie udziela kredytów hipotecznych dla ludności w CHF od 2003 roku. Niemal cały portfel kredytów dla ludności był udzielony przed sierpniem 2006 roku przez Bank BPH SA, a następnie przejęty przez Bank Pekao SA w wyniku połączenia. Portfel ten ma marginalny udział w sumie aktywów Banku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku średnie LTV dla portfela kredytów w CHF należącego do Banku wyniosło 52,4%, przy średnim wskaźniku LTV dla całego portfela wynoszącym 67,2%. Przy wzroście kursu CHF względem PLN do poziomu 4,1611 zanotowanego na dzień 15 stycznia 2015 roku, wartości LTV wyniosłyby odpowiednio 61,6% i 68,2%.

Biorąc pod uwagę charakterystykę tego portfela Bank nie spodziewa się pogorszenia jego jakości.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

10.02.2015	Luigi Lovaglio	Prezes Zarządu Banku, CEO	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Diego Biondo	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Andrzej Kopyrski	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Grzegorz Piwowar	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Stefano Santini	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis
10.02.2015	Marian Ważyński	Wiceprezes Zarządu Banku	
Data	imię/nazwisko	stanowisko/funkcja	Podpis

Załączniki do sprawozdania finansowego

Niniejsze Załączniki stanowią integralną część jednostkowego sprawozdania finansowego.

Załącznik nr 1

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską i weszły w życie od 1 stycznia 2014 roku.

- **MSSF 10** „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”

Standard określa zasady prezentacji i przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli jednostka kontroluje jedną lub więcej innych jednostek. MSSF 10 zastępuje wymogi konsolidacji zawarte w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia” i standardzie MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”. MSSF 10 opiera się na obowiązujących zasadach określających pojęcie kontroli jako czynnika decydującego, czy jednostka powinna być uwzględniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym spółki dominującej. Standard zawiera dodatkowe wytyczne, pomocne w ustaleniu występowania kontroli, gdy jest to trudne do oceny.

Bank uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania, poza zmianą polityki rachunkowości w zakresie konsolidacji.

- **MSSF 11** „Wspólne ustalenia umowne”

Standard przewiduje bardziej realistyczne odzwierciedlenie wspólnych porozumień, koncentrując się na prawach i obowiązkach porozumień, a nie jego formie prawnej (jak ma to miejsce obecnie). Standard porządkuje nieścisłości w sprawozdawczości wspólnych porozumień poprzez wprowadzenie jednolitej metody księgowania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

MSSF 11 wymaga rozliczania udziałów we wspólnych porozumieniach tylko metodą praw własności, co eliminuje metodę konsolidacji proporcjonalnej. Istnienie oddzielnego podmiotu prawnego nie jest już warunkiem podstawowym klasyfikacji. Postanowienia przejściowe różnią się w zależności od metody klasyfikacji wspólnych porozumień w ramach MSR 31.

Bank uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 12** „Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”

Standard jest nowym, kompleksowym zbiorem przepisów, określającym wymogi ujawniania informacji dla wszystkich form udziałów w innych podmiotach, w tym dla spółek zależnych, wspólnych porozumień, jednostek stowarzyszonych i innych jednostek nie konsolidowanych.

Bank uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania, poza rozszerzeniem zakresu ujawnień.

- **MSR 27** „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.

Bank uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Nowy standard dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Bank uważa, że nowy standard nie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 32 (zmiana)** „Instrumenty finansowe: prezentacja”

Celem wprowadzenia zmian jest wyeliminowanie niespójności w stosowaniu wymogów dotyczących zasad kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych.

Bank uważa, że zmiana standardu, poza rozszerzeniem zakresu ujawnień, nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 36 (zmiana)** „Utrata wartości aktywów”

Przy opracowywaniu MSSF 13 „Wycena według wartości godziwej”, Rada postanowiła wprowadzić zmianę do MSR 36, która wymaga ujawnienia informacji o wartości odzyskiwalnej aktywów zagrożonych.

Opublikowana zmiana wyjaśnia pierwotny zamiar Rady: że zakres tych ujawnień jest ograniczony do wartości odzyskiwalnej aktywów zagrożonych, który jest oparty na wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Bank uważa, że zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 39 (zmiana)** „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”

Zmiana pozwala nadal stosować rachunkowość zabezpieczeń w sytuacji, gdy instrument pochodny wyznaczony jako instrument zabezpieczający, podlega nowacji w wyniku rozliczeń z kontrahentem centralnym w wyniku zmian prawa lub przepisów, przy spełnieniu określonych warunków.

Bank uważa, że zmiana standardu nie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 2

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały zatwierdzone i opublikowane przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

- **KIMSF 21** „Opłaty publiczne”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 17 czerwca 2014 roku.

KIMSF 21 to interpretacja MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Interpretacja wyjaśnia co jest zdarzeniem powodującym powstanie zobowiązania do uiszczenia opłaty publicznej.

Wpływ początkowego zastosowania Interpretacji zależy od konkretnych opłat publicznych, do których uiszczenia Bank będzie zobowiązana na dzień początkowego zastosowania. Nie oczekuje się, aby nowa Interpretacja miała znaczący wpływ na roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku. Jednakże, może mieć znaczący wpływ na śródroczne skrócone sprawozdania finansowe. Bank jest w trakcie analizy wpływu nowej Interpretacji na roczne jednostkowe sprawozdania finansowe.

- **MSSF 14** „Odroczone salda z regulowanej działalności”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Celem wprowadzenia tego standardu jest zwiększenie porównywalności sprawozdań finansowych jednostek zaangażowanych w działalność podlegającą regulacji cen.

Bank uważa, że nowy standard nie będzie miał znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 3

Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów, które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) i oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską.

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2018 roku.

Nowe przepisy są częścią zmian zastępujących dotychczasowy standard MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”.

Główne zmiany wynikające z nowego standardu to między innymi:

- nowe zasady kwalifikacji aktywów finansowych,
- nowe kryteria kwalifikacji aktywów do grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu,
- nowe zasady rozpoznawania zmian wyceny do wartości godziwej inwestycji w kapitałowe instrumenty finansowe,
- likwidacja konieczności wyodrębniania wbudowanych instrumentów pochodnych z aktywów finansowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie.

Standard został rozszerzony o części dot. zasad wyceny według zamortyzowanego kosztu oraz zasad stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Bank jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, aczkolwiek ze względu na specyfikę działalności Banku, przewiduje się, iż zmiany te będą miały istotny wpływ na wycenę i prezentację instrumentów finansowych Banku.

- **MSSF 15 „Przychody z umów z kontrahentami”**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2017 roku.

Standard poprawi sprawozdawczość finansową w zakresie przychodów oraz porównywalność sprawozdań finansowych.

Kluczową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby rozpoznać transfer towarów lub usług na rzecz klientów w kwocie odpowiadającej wynagrodzeniu (tj. zapłacie), które spółka spodziewa się otrzymać w zamian za te towary lub usługi. Zgodnie z nowym MSSF 15 przychód powstaje w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami przechodzi w ręce klienta.

Bank jest w trakcie szacowania wpływu wdrożenia standardu MSSF 15 na sprawozdanie finansowe.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

- **MSR 19 (zmiana)** „Świadczenia pracownicze”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 lipca 2014 roku.

Zmiana dotyczy składek wnoszonych do programów określonych świadczeń przez pracowników lub strony trzecie. Celem zmian jest uproszczenie ujęcia składek, które nie zależą od okresu zatrudnienia, na przykład składki pracownicze ustalone jako stały procent wynagrodzenia.

Bank uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSR 16 (zmiana)** „Rzeczowe aktywa trwale” i **MSR 38 (zmiana)** „Wartości niematerialne”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Rada doszła do wniosku, że stosowanie metody dochodowej do amortyzacji aktywów nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane z działalności, w ramach której wykorzystuje się dane aktywa, na ogół odzwierciedlają inne czynniki niż zużycie korzyści ekonomicznych pochodzących z tych aktywów.

Rada doszła też do wniosku, że dochód nie jest odpowiednią podstawą do pomiaru zużycia korzyści ekonomicznych pochodzących z wartości niematerialnych. Założenie to może jednak nie mieć zastosowania w ściśle określonych warunkach.

Bank uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

- **MSR 16 (zmiana)** „Rzeczowe aktywa trwale” i **MSR 41 (zmiana)** „Rolnictwo”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

MSR 41 „Rolnictwo” obecnie wymaga, aby wszystkie aktywa biologiczne związane z działalnością rolniczą, były wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. Opiera się to na założeniu, że wycena w wartości godziwej najlepiej odzwierciedla biologiczną transformację, którą przechodzą takie aktywa w trakcie swojego życia. Jednakże istnieje podzbiór aktywów biologicznych, określane jako rośliny produkcyjne, które zgodnie z oczekiwaniami powinny być używane w produkcji przez kilka okresów. Na koniec ich życia produkcyjnego są najczęściej likwidowane. Gdy roślina produkcyjna osiągnie dojrzałość i zacznie dawać plony, jej przemiana biologiczna nie jest dłużej istotna dla generowania przyszłych korzyści ekonomicznych.

Rada zdecydowała, że rośliny produkcyjne powinny być księgowane na tych samych zasadach jak rzeczowe aktywa trwale, ponieważ funkcja takich roślin jest podobna do funkcji produkcji.

Bank uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

- **MSSF 11 (zmiana)** „Wspólne ustalenia umowne”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Zmiany dodają nowe wytyczne dla ujęcia nabycia udziałów we wspólnym działaniu, które stanowi przedsiębiorstwo. Zmiany określają odpowiednie podejście księgowe do takich przejęć.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Bank uważa, że zmiana standardu nie będzie miała znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 lipca 2014 roku.

Doroczne ulepszenia MSSF 2010-2012 mają głównie na celu rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.

Bank uważa, że wprowadzone zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2011-2013**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 lipca 2014 roku.

Doroczne ulepszenia MSSF 2011-2013 mają głównie na celu rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.

Bank uważa, że wprowadzone zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2012-2014**

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Doroczne ulepszenia MSSF 2012-2014 mają głównie na celu rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa.

Bank uważa, że wprowadzone zmiany nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie jego pierwszego zastosowania.

- **MSSF 10 (zmiana)** „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i **MSR 28 (zmiana)** „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Zmiany dotyczą transakcji sprzedaży bądź wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub jednostką będącą wspólnym przedsięwzięciem. Główną konsekwencją zmian jest to, że pełny zysk lub stratę ujmuje się, gdy transakcja dotyczy przedsięwzięcia (jeśli jest ono prowadzone przez spółkę zależną, bądź też nie). Częściowe zyski lub straty ujmuje się wtedy, gdy transakcja dotyczy aktywów, które nie stanowią przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdują się w jednostce zależnej.

Bank uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

- **MSR 27 (zmiana)** „Jednostkowe sprawozdania finansowe”

Data obowiązywania – pierwszy rok obrotowy rozpoczynający się po 1 stycznia 2016 roku.

Zmiany do MSR 27 umożliwią podmiotom stosowanie metody praw własności do wyceny inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone w ich jednostkowych sprawozdaniach finansowych.

Bank uważa, że zmiany standardów nie będą miały znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich pierwszego zastosowania.

Załączniki do sprawozdania finansowego (cd.)

Załącznik nr 4

Słowniczek

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (IFRS – International Financial Reporting Standards) to standardy, interpretacje i ich struktura przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości RMSR (IASB – International Accounting Standards Board).

MSR – Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (IAS – International Accounting Standards) – starsza nazwa standardów stanowiących część obecnych MSSF.

KIMSF – Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC – International Financial Reporting Interpretations Committee) komitet działający w ramach Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości publikujący interpretacje MSSF.

CIRS – ang. Currency Interest Rate Swap – swap walutowo-procentowy jest to transakcja wymiany kwot kapitału i płatności odsetkowych w różnych walutach pomiędzy dwoma partnerami.

IRS – ang. Interest Rate Swap – umowa pomiędzy dwiema stronami, na podstawie której strony wypłacają sobie wzajemnie (w określonych odstępach czasu w trakcie trwania kontraktu) odsetki od umownego nominalu kontraktu, naliczane według odmiennej stopy procentowej.

FRA – ang. Forward Rate Agreement – umowa, w ramach której dwaj kontrahenci ustalają wysokość stopy procentowej, która będzie obowiązywała w przyszłości dla określonej kwoty wyrażonej w walucie transakcji dla z góry ustalonego okresu.

CAP – opcja cap na stopy procentowe to umowa finansowa, która ogranicza ryzyko, jakie ponosi pożyczający przy zmiennej stopie procentowej, narażający się na możliwość poniesienia strat w wyniku wzrostu stopy procentowej. Opcja cap to seria opcji call na stopy procentowe, w której wystawca gwarantuje nabywcy, że zrekomensuje mu dodatkowe koszty odsetkowe, które musi on płacić od swojego kredytu, jeśli oprocentowanie kredytu wzrośnie powyżej uzgodnionej stopy procentowej.

FLOOR – opcja floor na stopy procentowe, która ogranicza ryzyko poniesienia strat w wyniku spadku stopy procentowej przez kredytodawcę udzielającego kredytu przy zmiennej stopie oprocentowania. Opcja floor to seria opcji put na stopy procentowe, wystawca gwarantuje odsetki, które musi on zapłacić od kredytu, jeśli oprocentowanie od kredytu spadnie poniżej uzgodnionej stopy procentowej.

IBNR – ang. Incurred But Not Reported – rezerwa na poniesione lecz nieudokumentowane straty kredytowe.

PD – ang. Probability Default – parametr wykorzystywany przy Metodzie Wewnętrznych Ratingów oznaczający prawdopodobieństwo nie wywiązania się dłużnika ze spłaty swojego zobowiązania. PD mówi o tym, z jakim prawdopodobieństwem w horyzoncie jednego roku nastąpi strata kredytowa z nim związana.

LGD – ang. Loss Given Default – część ekspozycji kredytowej banku, która w przypadku zaistnienia zdarzenia niewypłacalności kredytobiorcy (default) zostanie utracona.

EAD – ang. Exposure At Default – wartość ekspozycji kredytowej w momencie niewykonania zobowiązania (default).

EL – ang. Expected Loss – oczekiwana strata na portfelu kredytowym.

CCF – ang. Credit Conversion Factor – współczynnik konwersji kredytowej.

A-IRB – ang. Advanced Internal Rating-Based approach – zaawansowana metoda wewnętrznych ratingów, gdzie wszystkie parametry ryzyka (PD, LGD, EAD) są szacowane przez bank, za pomocą własnego modelu ilościowego, w celu wyznaczenia wielkości aktywów ważonych ryzykiem.

VaR – ang. Value at Risk – wartość zagrożona, miara o jaką wartość rynkowa aktywów lub portfela aktywów może się zmniejszyć przy określonych założeniach, w ustalonym czasie i z zadaniem prawdopodobieństwem.

EaR – ang. Earnings at Risk – maksymalny spadek dochodów, względny do określonego celu, który może zaistnieć z powodu wpływu ryzyka rynkowego na określony zbiór czynników ryzyka dla danego przedziału czasu i poziomu ufności.

ICAAP – ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process – proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.